

การกำกับดูแลกิจการ

รายงานคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการประกอบด้วยกรรมการจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ คุณสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ ประธาน คุณไกรฤกษ์ อุชุกานนท์ชัย และ คุณ จิน ไล เจริญ จง กรรมการ

ในปี 2563 คณะกรรมการมีการประชุมทั้งหมด 5 ครั้ง โดยกรรมการทุกท่านเข้าร่วมประชุมทุกครั้ง ทั้งนี้คณะกรรมการได้ปฏิบัติหน้าที่ของตนครบถ้วนตามกฎหมาย โดยมีสาระสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ดังต่อไปนี้

1.ด้านการกำกับดูแลการปฏิบัติตามและการทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการ

คณะกรรมการได้มีส่วนในการสร้างความตระหนักของพนักงานในการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมธุรกิจซึ่งเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายกำกับดูแลกิจการ โดยผ่านคลิปวิดีโอและสื่อต่างๆ คณะกรรมการได้ทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการ โดยคณะกรรมการเห็นว่าเพื่อส่งเสริมให้คณะกรรมการบริษัทสามารถปฏิบัติหน้าที่อย่างมีประสิทธิภาพมากยิ่งขึ้น ในปี 2563 คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการได้พิจารณาเสนอให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัตินโยบายการกำกับดูแลการปฏิบัติงานองค์กรเพื่อให้บุคลากรของบริษัทได้ยึดมั่นเป็นแนวทางในการปฏิบัติงานส่งเสริมให้ผู้บริหารและพนักงานทุกคนตระหนักและบริหารจัดการความเสี่ยงจากการไม่ปฏิบัติตามกฎหมาย ซึ่งอาจส่งผลให้บริษัทได้รับความเสียหายและ/หรือเสื่อมเสียชื่อเสียงได้ นอกจากนี้

คณะกรรมการได้พิจารณาเห็นชอบให้แก้ไขนโยบายนโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน โดยให้เปลี่ยนแปลงการรายงานข้อมูลการถือครองหลักทรัพย์ของกรรมการและผู้บริหารชี้แจงผ่านช่องทางออนไลน์เพื่อให้สอดคล้องกับประกาศของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.)

2.ด้านการกำหนดนโยบายและหลักเกณฑ์และการสรรหาบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม เพื่อเสนอแต่งตั้งเป็นกรรมการบริษัท

ในการสรรหากรรมการคณะกรรมการได้เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นสามารถเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการ ในระหว่างวันที่ 1 ตุลาคม 2563 - 31 ธันวาคม 2563 เพื่อนำมารวมกับรายชื่อบุคคลที่เหมาะสมจากแหล่งอื่นก่อนพิจารณาคุณสมบัติของบุคคลที่ได้รับการเสนอชื่อเข้ารับพิจารณาเลือกตั้งเป็นกรรมการอย่างรอบคอบ ทั้งนี้ ในปี 2563 คณะกรรมการได้มีการพิจารณาอนุมัติแก้ไขโดยให้เพิ่มเติมตารางคุณสมบัติและทักษะประสบการณ์ของกรรมการ (Board Skill Matrix) ในด้าน ความปลอดภัยทางไซเบอร์และข้อมูลส่วนบุคคล การค้าปลีก และเทคโนโลยี ก่อนเสนอชื่อบุคคลที่เห็นว่ามีความเหมาะสมให้คณะกรรมการบริษัทและที่ประชุมผู้ถือหุ้นพิจารณา

(นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์)
ประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

รายงานคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนประกอบด้วย กรรมการจำนวน 3 ท่าน ได้แก่ คุณกานต์ ตระกูลฮุน ประธาน คุณแอลเลน ลิว ยง เคียง และคุณเชราร์โด ซี. อนุสาชา จูเนียร์ กรรมการ

ในปี 2563 คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน มีการประชุมทั้งหมด 7 ครั้ง ทั้งนี้คณะกรรมการได้ปฏิบัติหน้าที่ของตน ครบถ้วนตามกฎบัตร โดยมีสาระสำคัญของการปฏิบัติหน้าที่ในปี 2563 ดังต่อไปนี้

1.ด้านการพิจารณานโยบายค่าตอบแทน (Compensation)

ค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารระดับสูง

พิจารณาและเห็นชอบนโยบายค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหารระดับสูง โดยพิจารณาศึกษา วิเคราะห์ เปรียบเทียบค่าตอบแทนของกรรมการและผู้บริหารระดับสูงให้อยู่ในระดับที่เทียบเคียงได้กับบริษัทจดทะเบียนที่มี ขนาดใกล้เคียงกันและบริษัทอื่นในอุตสาหกรรมเดียวกัน เพื่อจูงใจและรักษา กรรมการและผู้บริหารระดับสูงที่มีคุณภาพไว้กับบริษัท

ค่าตอบแทนของพนักงาน

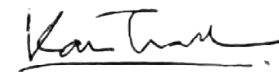
พิจารณาและเห็นชอบภาพรวมของการจ่ายค่าตอบแทนของพนักงาน โดยพิจารณาข้อมูลค่าตอบแทนพนักงานของบริษัทชั้นนำอื่นที่มีขนาด ใกล้เคียงกันหรือในอุตสาหกรรมเดียวกัน

2.ด้านการพัฒนาความเป็นผู้นำ (Leadership Development)

คณะกรรมการผลักดันการพัฒนาศักยภาพของผู้บริหารบริษัท เพื่อนำพา ธุรกิจโทรคมนาคมของบริษัทที่กำลังเผชิญสภาพการแข่งขันที่สูงขึ้น และการเปลี่ยนแปลงทางเทคโนโลยีและพฤติกรรมของผู้บริโภคอย่างรวดเร็ว ไปสู่ความสำเร็จ โดยการสนับสนุนให้พนักงานและผู้บริหารได้มีโอกาสศึกษา เรียนรู้จากแหล่งความรู้ต่างๆ ทั้งภายในและภายนอกองค์กร เพื่อสร้างเสริม ศักยภาพในการบริหารจัดการและเตรียมความพร้อมองค์กรและทรัพยากร บุคคลเพื่อรับมือกับความท้าทายใหม่ๆ อย่างสม่ำเสมอ

3.ด้านการวางแผนสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหาร (Executive Succession Plan)

คณะกรรมการพิจารณาและผลักดันแผนการสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหาร ระดับสูง เพื่อบริหารความเสี่ยงจากการสูญเสียบุคลากรในตำแหน่งสำคัญของ บริษัทจนสามารถที่จะรับมือกับการเปลี่ยนแปลงผู้บริหารระดับสูงตั้งแต่ หัวหน้าฝ่ายงานของบริษัทหลายตำแหน่งในปี 2563 ได้อย่างราบรื่น

(นายกานต์ ตระกูลฮุน)

ประธานกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน

การกำกับดูแลกิจการ

ความสำเร็จในปี 2563

- ได้รับคัดเลือกเป็นหนึ่งในสมาชิกดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (DJSI) ทั้งในระดับโลก (DJSI World) และกลุ่มตลาดเกิดใหม่ (DJSI emerging market)
- คะแนน Corporate Governance Report ระดับ “ดีเลิศ” จากสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
- รางวัลบริษัทจดทะเบียนด้านนักลงทุนสัมพันธ์ดีเด่น จากงาน SET Awards 2563
- ได้รับคะแนนเต็ม 100 คะแนน จากการประเมินคุณภาพการจัดประชุมสามัญผู้ถือหุ้น โดยสมาคมส่งเสริมผู้ลงทุนไทย
- ได้รับคัดเลือกให้เป็นหนึ่งใน “หุ้นยั่งยืน” จากตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยต่อเนื่องเป็นปีที่ 6

นโยบายกำกับดูแลกิจการและผลการดำเนินงานด้านการกำกับดูแลกิจการ

นโยบายกำกับดูแลกิจการของบริษัทยึดถือการปฏิบัติตามกฎหมายเป็นพื้นฐาน และพัฒนาให้มีความโปร่งใส น่าเชื่อถือ และเป็นที่ยอมรับตามแนวทางการดำเนินธุรกิจที่ยอดเยียม ด้วยธรรมาภิบาลและการเติบโตอย่างยั่งยืนทั้งในระดับประเทศและระดับสากล โดยครอบคลุมแนวปฏิบัติ 5 หมวด

1. คณะกรรมการบริษัท
2. สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้นและบทบาทต่อผู้มีส่วนได้เสีย
3. การเปิดเผยสารสนเทศและความโปร่งใส
4. การควบคุมและบริหารความเสี่ยง
5. ประมวลจริยธรรมธุรกิจ

นอกจากนี้ นโยบายกำกับดูแลกิจการยังจัดทำขึ้นตามแนวทางของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนปี 2560 (CG Code)

การกำกับดูแลกิจการบริษัทจดทะเบียนไทยโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (CGR) ASEAN Corporate Governance Scorecard (ASEAN CG Scorecard) และดัชนีความยั่งยืนดาวโจนส์ (DJSI) และมีกระบวนการกำกับดูแล ดังนี้

- กำกับดูแลโดยคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
- อนุมัติโดยคณะกรรมการบริษัท
- บังคับใช้กับ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานของเอไอเอส และบริษัทในเครือทุกแห่ง
- ทบทวนอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

ท่านสามารถศึกษานโยบายเพิ่มเติมได้ที่ <http://advanc-th.listedcompany.com> ภายใต้หัวข้อธรรมาภิบาล

รายงานการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการในปีที่ผ่านมา

หมวด 1 คณะกรรมการบริษัท

1. คณะกรรมการบริษัทเป็นบุคคลที่มีภาวะผู้นำและวิสัยทัศน์ในการมุ่งมั่นให้กลุ่มเอไอเอสเป็นผู้ให้บริการเทคโนโลยีดิจิทัลที่ได้รับการยอมรับสูงสุด โดยกำหนดให้เป็นวิสัยทัศน์ และพันธกิจของบริษัท เพื่อส่งต่อให้ฝ่ายจัดการนำไปกำหนดเป็นกลยุทธ์และตั้งเป้าหมายในระยะยาว และมีการทบทวนและติดตามความคืบหน้าเป็นประจำทุกปี คณะกรรมการบริษัทได้ติดตามดูแลให้มีการนำกลยุทธ์ของบริษัทไปปฏิบัติ โดยในการประชุมคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาสทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้ติดตามผลการดำเนินงานของฝ่ายจัดการ โดยกำหนดให้มีการรายงานผลการดำเนินงานและผลประกอบการของบริษัท โดยเฉพาะในส่วนองเป้าหมายทางการเงินและแผนงานต่างๆ เพื่อให้เป็นไปตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้ นอกจากนี้ ในปี 2563 คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณา ทบทวนวิสัยทัศน์ การกิจ และกลยุทธ์ของบริษัท (Strategic direction) เพื่อให้สอดคล้องกับสภาวะการณ์ที่เปลี่ยนแปลงไปและการดำเนินธุรกิจของบริษัท เพื่อรับมือกับสถานการณ์การระบาดของโรคติดเชื้อ โควิด เมื่อ วันที่ 16 กรกฎาคม 2563.

2 องค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัทมีความหลากหลายทั้งทางด้านประสบการณ์ทำงาน การศึกษา เพศ เชื้อชาติ สัญชาติถิ่นกำเนิด รวมถึงมีสัดส่วนกรรมการอิสระ และกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหารมากกว่าทั้งหนึ่งของกรรมการทั้งหมด เพื่อให้สามารถตัดสินใจได้อย่างอิสระในฐานะตัวแทนของผู้ถือหุ้นทั้งหมด และเป็นการถ่วงดุลอำนาจในการบริหารงานที่ดี

กรรมการอิสระ

กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร

กรรมการหญิง

องค์ประกอบของคณะกรรมการบริษัท

การเงิน บัญชี และเศรษฐกิจศาสตร์	กฎหมาย กฎระเบียบ นโยบายสาธารณะ	ทรัพยากรบุคคล
5	4	3
ธุรกิจสตาร์ทอัพ	การตรวจสอบ	การขนส่งสาธารณะ
3	3	2
กลยุทธ์ และการปรับโครงสร้างฯ	การกำกับดูแลกิจการ	ตลาดทุน
3	7	1
คอมพิวเตอร์สารสนเทศ	การตลาด	อุตสาหกรรมโทรคมนาคม
6	4	9
การบริหารความเสี่ยง และภาวะวิกฤติ	สิ่งแวดล้อม	ปกป้องระบบสารสนเทศ และคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล
10	1	2
ความรับผิดชอบต่อสังคม และการพัฒนาอย่างยั่งยืน	ธุรกิจต่างประเทศ	ธุรกิจค้าปลีก
3	7	5

3. ประธานกรรมการบริษัท คือ คุณกานต์ ตระกูลสุน เป็นกรรมการอิสระและไม่ใช่นุคคลคนเดียวกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารรวมถึงไม่มีความสัมพันธ์ทางสายโลหิตหรือทางธุรกิจจะหว่างกัน และมีการแบ่งแยกการดำรงตำแหน่งและอำนาจหน้าที่ของประธานกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารอย่างชัดเจนไว้ในนโยบายการกำกับดูแลกิจการ

เอไอเอสยังกำหนดให้มีการแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการบริษัทกับฝ่ายจัดการ และสงวนสิทธิในการพิจารณาเรื่องที่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจให้เป็นอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท ตามรายละเอียดที่ปรากฏในหน้า 159-160 อย่างไรก็ดีตาม คณะกรรมการบริษัทสนับสนุนให้กรรมการและฝ่ายจัดการมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกันผ่านการสร้างวัฒนธรรมการเคารพบทบาทหน้าที่ของแต่ละฝ่าย และการทำงานร่วมกันตามหลักธรรมาภิบาล

4. คุณสมบัติของกรรมการอิสระได้กำหนดให้มีความเข้มงวดกว่าหลักเกณฑ์ขั้นต่ำที่กฎหมายกำหนด อาทิ ต้องถือหุ้นไม่เกินร้อยละ 0.5 ของจำนวนหุ้นที่มีสิทธิออกเสียงทั้งหมดของบริษัท บริษัทใหญ่ บริษัทย่อย บริษัทร่วม หรือ บิติดบุคคลที่อาจมีความขัดแย้ง โดยให้นับรวมการถือหุ้นของผู้ที่เกี่ยวข้อง ทั้งนี้จึงกำหนดเรื่องคุณสมบัติกรรมการอิสระศึกษาได้จาก <http://advanc-th-listedcompany.com> ภายใต้หัวข้อบริษัทภิบาล “นโยบายบริษัทภิบาลและเอกสารที่เกี่ยวข้องกับบริษัท”

5. วันประชุมคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยถูกกำหนดไว้ล่วงหน้า และส่วนงานเลขานุการบริษัทจะจัดส่งหนังสือเชิญประชุมพร้อมเอกสารประกอบให้กรรมการแต่ละท่านล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 7 วัน เพื่อให้กรรมการมีเวลาศึกษา ประธานกรรมการทำหน้าที่เป็นประธานที่ประชุม และได้ดำเนินการให้แต่ละวาระมีการจัดสรรเวลาอย่างเพียงพอ เปิดโอกาสให้กรรมการแต่ละท่านแสดงความคิดเห็นอย่างมีอิสระ พร้อมทั้งสนับสนุนให้ผู้บริหารระดับสูงเข้าร่วม

ประชุมเพื่อรับทราบข้อเสนอแนะจากคณะกรรมการทุกครั้ง ในขณะที่ยังคงดำเนินการจะต้องอยู่ในที่ประชุมสองในสามของจำนวนกรรมการที่เข้าร่วมประชุม อีกทั้ง กรรมการท่านใดที่อาจมีข้อขัดแย้งทางผลประโยชน์ในการประชุมใด จะไม่เข้าร่วมพิจารณาและลงมติในวาระดังกล่าว

เอไอเอสได้นำเทคโนโลยีการประชุมทางไกลผ่านวิดีโอ (Video conference) และการพัฒนาช่องทางการส่งเอกสารการประชุมผ่านระบบ Board portal ที่มีความปลอดภัยสูง เข้ามาช่วยเพิ่มประสิทธิภาพในการประชุมและอำนวยความสะดวกให้กรรมการ สำหรับในเดือนใดที่ไม่ได้มีการจัดประชุม ส่วนงานเลขานุการบริษัทจะจัดส่งรายงานสรุปผลการดำเนินงานของบริษัทและบริษัทย่อยให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบ

6. เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2563 กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารได้ประชุมร่วมกันอย่างเป็นอิสระโดยไม่มีกรรมการที่เป็นผู้บริหารและฝ่ายจัดการเข้าร่วม โดยมีการอภิปรายประเด็นเกี่ยวกับการกำหนดทิศทางงานดำเนินงานในระยะกลางและการพัฒนาแผนสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูง ซึ่งภายหลังการประชุมได้มีการรายงานผลการประชุมให้คณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูงรับทราบ

7. กรรมการและผู้บริหารมีการรายงานให้บริษัททราบส่วนได้เสียที่เกี่ยวข้องกับการบริหารจัดการของบริษัทหรือบริษัทย่อยเมื่อเข้าดำรงตำแหน่งเป็นกรรมการหรือผู้บริหาร และรายงานเมื่อมีการเปลี่ยนแปลงข้อมูลดังกล่าว เพื่อให้บริษัทมีข้อมูลประกอบการดำเนินการตามข้อกำหนดเกี่ยวกับการทำรายการที่เกี่ยวข้องกัน ทั้งนี้ ส่วนงานเลขานุการบริษัทจะนำเสนอรายงานการเปลี่ยนแปลงส่วนได้เสีย รวมถึงการถือครองหลักทรัพย์ของคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารให้ที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทรับทราบในทุกไตรมาสและทุกครั้งที่กรรมการหรือผู้บริหารได้รายงานการมีส่วนได้เสียของตน

8. คณะกรรมการกำหนดให้มีแผนการสืบทอดตำแหน่งของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และผู้บริหารระดับสูงของบริษัท ตั้งแต่ระดับหัวหน้าฝ่ายงาน เพื่อให้มั่นใจว่าบริษัทจะสามารถดำเนินธุรกิจต่อไปได้หากตำแหน่งสำคัญดังกล่าวว่างลง โดยมอบหมายให้คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนเป็นผู้กำหนดหลักเกณฑ์และจัดทำแผนการสืบทอดดังกล่าว และรายงานให้คณะกรรมการบริษัททราบ รวมทั้งให้มีการทบทวนเป็นประจำทุกปี

นอกเหนือจากกรรมการและผู้บริหาร ฝ่ายทรัพยากรบุคคลยังมีการจัดทำแผนและกลยุทธ์ในการบริหารจัดการด้านทรัพยากรบุคคลสำหรับบุคลากรที่มีศักยภาพสูง (Talent) ร่วมกับการกำหนดเป้าหมายและตัวชี้วัดในการปฏิบัติงาน (Corporate KPI) รายละเอียดเพิ่มเติมเกี่ยวกับแผนการสืบทอดตำแหน่ง สามารถศึกษาได้จากรายงานการพัฒนางานธุรกิจอย่างยั่งยืนหัวข้อ <http://sustainability.ais.co.th/th/sustainability-priorities/human-capital-development> หน้า 50 และ 53

9. เอไอเอสมอบหมายให้ส่วนงานเลขานุการบริษัท เป็นตัวกลางในการติดต่อระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายจัดการ หรือคณะกรรมการกับผู้ถือหุ้น และกำหนดให้ส่วนงานตรวจสอบภายใน เป็นตัวกลางในการติดต่อระหว่างคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงกับฝ่ายจัดการ อย่างไรก็ตาม เอไอเอสไม่มีการปิดกั้นการเข้าถึงและติดต่อสื่อสารระหว่างกรรมการและฝ่ายจัดการโดยตรง ซึ่งที่ผ่านมา ได้เปิดให้ทั้งสองฝ่ายมีเวลาแลกเปลี่ยนความคิดเห็นก่อน/หรือหลังการประชุม โดยการพูดคุยแลกเปลี่ยนดังกล่าวจะต้องไม่เป็นการเข้าไปแทรกแซงการดำเนินธุรกิจปกติหรือก้าวล่วงขอบเขตอำนาจหน้าที่ระหว่างกัน

10. คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท ในการพิจารณานโยบายและโครงสร้างการจ่ายค่าตอบแทนของกรรมการก่อนนำเสนอให้ที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นอนุมัติ โดยนโยบายและโครงสร้างค่าตอบแทนของกรรมการ จะพิจารณาจากหน้าที่ความรับผิดชอบ ระดับการจ่ายค่าตอบแทนของบริษัทในอุตสาหกรรม

เดียวกันและบริษัทที่มีขนาดใกล้เคียงกัน ผลประกอบการของบริษัท เป้าหมายและผลการปฏิบัติงานของกรรมการรายบุคคล รายละเอียดเพิ่มเติมสามารถศึกษาได้จาก หัวข้อหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร หน้า 155-156

11. กรรมการที่ได้รับการแต่งตั้งใหม่จะได้รับการปฐมนิเทศเพื่อรับทราบข้อมูลทั่วไปและภาพรวมข้อมูลการดำเนินงานที่สำคัญและสรุปการดำเนินงานของแต่ละสายธุรกิจ การปฏิบัติตามกฎหมายและระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง เช่น บทบาทหน้าที่ของกรรมการในบริษัทจดทะเบียน นโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของเอไอเอส และนโยบายอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องให้กรรมการได้รับทราบ โดยผู้บริหารระดับสูง เป็นผู้นำเสนอ รวมถึงจัดเตรียมข้อมูลที่เกี่ยวข้องของบริษัทรให้กรรมการใหม่ได้รับทราบ

12. เอไอเอสส่งเสริมให้กรรมการ เลขาณูการบริษัท และผู้บริหารให้เข้ารับการฝึกอบรมและพัฒนาความรู้อย่างต่อเนื่องและในหลากหลายรูปแบบ โดยเอไอเอสจะเป็นผู้สนับสนุนค่าใช้จ่ายทั้งหมด โดยในปี 2563 มีกิจกรรมและหลักสูตรฝึกอบรมที่กรรมการและผู้บริหารเข้าร่วม รวมถึงเชิญผู้เชี่ยวชาญมาบรรยายพิเศษแก่กรรมการและผู้บริหาร ดังนี้

ชื่อหลักสูตร/กิจกรรม	วัตถุประสงค์	ที่เข้าร่วม
สัมมนาเชิงปฏิบัติการ (workshop) ณ บริษัทเอไอเอส โดยมีบริษัท หัวเว่ย เคลต้า เอพีเอส และสตาร์ทอัพ	เพื่อให้กรรมการได้เรียนรู้การพัฒนาเทคโนโลยีและแนวโน้มการพัฒนาทางด้านเทคโนโลยี และเทคโนโลยีที่เกี่ยวข้องกับโทรศัพท์เคลื่อนที่	กรรมการและผู้บริหาร ดังนี้ คุณกานต์ ตระกูลสุน คุณสมประสงค์ บุญยชัย คุณจีน โล เจียน จง คุณเอก พนาภิชน
สัมมนา Chairman Forum ในหัวข้อ Leading Boardroom Through Disruption: What Directors should know? จัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย	เพื่อส่งเสริมให้ ประธานกรรมการ ในฐานะ ผู้นำ คณะกรรมการ ได้กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี	คุณกานต์ ตระกูลสุน
หลักสูตร Board Nomination and Compensation Program (BNCP 9/2020) จัดโดยสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย	เพื่อให้กรรมการได้เรียนรู้เกี่ยวกับแนวทางในการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทนให้กับกรรมการและประธานเจ้าหน้าที่บริหารอย่างเหมาะสม	คุณประสิทธิ์ เชื้อพานิช
สัมมนา พัดดับลิวซ์ 2563 เรื่อง มาตรฐานการรายงานทางการเงินไป TFRS 9 TFRS 15 และ TFRS 16 จัดโดยบริษัทไฟรชวอเตอร์เฮาส์กรุ๊ปเอส เอไอเอส จำกัด (จำนวนชั่วโมง CPD : 7 ชั่วโมง)	เพื่อพัฒนาความรู้ด้านบัญชี หลักการและผลกระทบของมาตรฐานบัญชีที่มีในปัจจุบัน	เจ้าหน้าที่บริหารด้านการเงินและหัวหน้าฝ่ายบัญชี ดังนี้ คุณธีร์ สัมพรโรจน์ คุณเดชะศักดิ์ เหมะกุล
สัมมนาหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการลาดกุน (วตท. 30) จัดโดยหน่วยงานภายใต้การสนับสนุนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย	เพื่อพัฒนาความรู้ความสามารถด้านตลาดกุน	เจ้าหน้าที่บริหารด้านการเงิน คุณธีร์ สัมพรโรจน์

13. คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยทุกชุด ซึ่งประกอบไปด้วยคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ คณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน และคณะกรรมการบริหาร (Board Self-Assessment) โดยแบบประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทแบ่งออกเป็น 2 ลักษณะ กล่าวคือ

- แบบที่ 1 การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทเป็นรายบุคคลและทั้งคณะด้วยตนเองเป็นประจำทุกปี
- แบบที่ 2 การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทโดยที่ปรึกษาภายนอกทุกๆ 3 ปี

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทด้วยตนเอง

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทเป็นรายบุคคลและทั้งคณะด้วยตนเอง ครอบคลุมการประเมินทั้งเรื่องโครงสร้างและคุณสมบัติของกรรมการ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ การเข้าร่วมประชุม การปฏิบัติหน้าที่ การพัฒนาตนเอง และความสัมพันธ์กับฝ่ายจัดการ โดยมีวัตถุประสงค์ ดังนี้

- 1) เพื่อช่วยให้มีการพิจารณากบวณผลงาน ปัญหา และอุปสรรคต่างๆ ในปีที่ผ่านมา
- 2) เพื่อใช้ในการพัฒนาการทำงานของคณะกรรมการให้มีประสิทธิภาพและตระหนักถึงความรับผิดชอบของตนได้อย่างชัดเจน
- 3) เพื่อพัฒนาความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างคณะกรรมการบริษัทกับฝ่ายจัดการ

ขั้นตอนในการประเมิน

1. ส่วนงานเลขาธุรการบริษัทจะเป็นผู้จัดส่งแบบประเมินประจำปี ผ่าน Board Portal ให้กรรมการทุกท่านประเมินทุกปี

2. รวบรวมแบบประเมินและผลคะแนน รวมถึงจัดทำรายงานผลการประเมินดังกล่าวเสนอต่อประธานกรรมการ และประธานกรรมการชุดย่อยแต่ละชุด เพื่อศึกษา วิเคราะห์ผลการประเมินร่วมกัน และกำหนดวิธีการพัฒนาการปฏิบัติงานของกรรมการต่อไป

การประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทโดยที่ปรึกษาภายนอก
คณะกรรมการบริษัทได้เห็นชอบนโยบายให้ที่ปรึกษาภายนอกดำเนินการประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย เป็นรายบุคคลและทั้งคณะ ซึ่งประกอบไปด้วยการประเมินในด้านโครงสร้างและคุณสมบัติของกรรมการ บทบาทหน้าที่และความรับผิดชอบ การบริหารจัดการข้อมูล ความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย การบริหารจัดการผลประโยชน์ของกรรมการ บริษัท แผนสืบทอดตำแหน่งและการประเมินการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร การบริหารจัดการความเสี่ยง เป็นต้น

ขั้นตอนในการประเมิน

1. การตอบแบบสอบถาม (Questionnaires)
2. การสัมภาษณ์กรรมการ รวมถึงผู้บริหารเป็นรายบุคคล (One-on-one interview)
3. ประเมินผลและวิเคราะห์ผลคะแนนและผลการสัมภาษณ์ และให้คำแนะนำและแนวทางในการปรับปรุงพัฒนาต่อไป

ทั้งนี้ ในปี 2563 บริษัทได้ดำเนินการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยทุกคณะ เป็นรายบุคคลและทั้งคณะ ซึ่งผลประเมินการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อย คณะกรรมการเห็นว่าได้ปฏิบัติหน้าที่ครบถ้วนตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ และเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี

14. การประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนเป็นผู้ประเมินและกำหนดเป้าหมายการปฏิบัติงานประจำปีและเป้าหมายระยะยาว ซึ่งผลของการประเมินจะถูกนำมาใช้ประกอบการพิจารณาค่าตอบแทนของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร ทั้งนี้ โครงสร้างค่าตอบแทนสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากหัวข้อค่าตอบแทนผู้บริหาร หน้า 157-158

หมวด 2 สิทธิและความเท่าเทียมกันของผู้ถือหุ้น

เอไอเอสเคารพสิทธิและให้ความเท่าเทียมกับผู้ถือหุ้นทุกราย ทั้งสิทธิในการอนุมัติและรับเงินปันผลในอัตราจ่ายต่อหุ้นที่เท่าเทียมกัน การให้สิทธิในการซื้อ ขาย โอน รับโอน หลักทรัพย์ที่ตนถืออยู่อย่างเป็นอิสระ การไม่เข้าแทรกแซงธุรกรรมในตลาด ซื้อขายหลักทรัพย์ การให้สิทธิในการเสนอซื้อ แต่งตั้งและถอดถอนกรรมการ การแต่งตั้งผู้สอบบัญชีอิสระและกำหนดค่าสอบบัญชีประจำปี การแสดงความเห็นในที่ประชุมผู้ถือหุ้นอย่างเป็นอิสระ และการเปิดโอกาสให้มีส่วนร่วมตัดสินใจและอนุมัติธุรกรรมที่มีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงานของเอไอเอส โดยนอกเหนือจากสิทธิขั้นพื้นฐานดังกล่าวแล้ว เอไอเอสยังดำเนินกิจกรรมเพื่อสนับสนุนให้ผู้ถือหุ้นมีการใช้สิทธิของตน และกิจกรรมอื่นๆ เพื่อเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นได้ทำหน้าที่ในฐานะเจ้าของกิจการ ซึ่งสรุปได้ดังต่อไปนี้

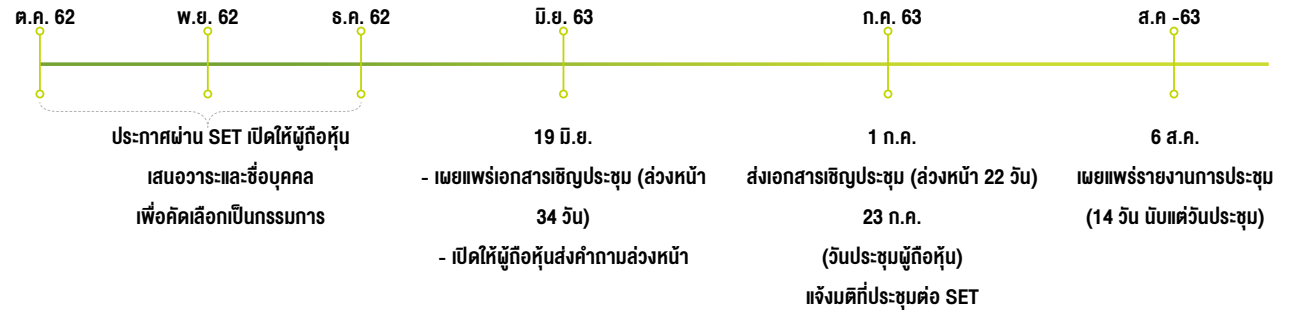
1. เผยแพร่ข้อมูลที่สำคัญเกี่ยวกับการดำเนินงานและการเข้าทำธุรกรรมต่างๆ ข้อมูลประกอบการรายไตรมาสและประจำปี ผ่านเว็บไซต์ของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเว็บไซต์บริษัท เพื่ออำนวยความสะดวกให้ผู้ถือหุ้นสามารถเข้าถึงข้อมูลผลการดำเนินงานของบริษัทได้หลากหลายช่องทางและทันเวลา
2. จัดตั้งส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์เพื่อเป็นศูนย์กลางการติดต่อสื่อสารระหว่างผู้ถือหุ้นกับบริษัท เปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นทั้ง ผู้ถือหุ้นรายย่อย และผู้ถือหุ้น

สถาบัน สามารถสอบถามและเสนอแนะเรื่องที่เป็นประโยชน์ต่อการดำเนินงาน ไปยังฝ่ายจัดการ รวมถึงให้ข้อมูลการดำเนินงานที่เป็นประโยชน์ต่อการพิจารณา ตัดสินใจลงทุนของผู้ถือหุ้น รวมทั้งการเข้าร่วมกิจกรรมบริษัทจดทะเบียน พบผู้ลงทุนซึ่งจัดโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยในทุกไตรมาส เพื่อพบปะ และนำเสนอผลประกอบการกับ ผู้ถือหุ้นรายย่อย และเดินสายพบนักลงทุน สถาบันทั้งในประเทศและต่างประเทศ

3. จัดทำ “นโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และ พนักงาน” เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการซื้อขายหลักทรัพย์ ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน และป้องกันการนำข้อมูลภายในที่ยังไม่ได้เปิดเผยต่อสาธารณะไปใช้เพื่อประโยชน์ของตนเองและ/หรือ บุคคลที่เกี่ยวข้อง โดยนโยบายฉบับนี้ ครอบคลุมถึงหลักทรัพย์ของเอไอเอสและบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) (อินทัช) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ของเอไอเอส

นอกจากนี้ ยังกำหนดบุคคลที่มีตำแหน่งหรือหน้าที่ซึ่งสามารถล่วงรู้หรือครอบครองข้อมูลภายในได้มากกว่าพนักงานทั่วไป (Designated person) ให้ถือว่าเป็นกลุ่มบุคคลที่มีความเสี่ยง จึงห้ามซื้อขาย โอน และรับโอนหลักทรัพย์ ของเอไอเอสและอินทัชในช่วงเวลา 30 วัน ก่อนการเปิดเผยงบการเงินประจำ ไตรมาสและประจำปี และช่วงเวลาอื่นที่จะกำหนดเป็นครั้งคราว รวมทั้งให้มีการรายงานการถือครองและการเปลี่ยนแปลงหลักทรัพย์ของเอไอเอสและอินทัชของตนเอง คู่สมรส และบุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ ต่อส่วนงานกำกับดูแล การปฏิบัติงาน (Compliance Department) ทุกครั้ง ภายใน 3 วันทำการ นับแต่วันที่มีการเปลี่ยนแปลงดังกล่าว

4. การดำเนินงานที่เกี่ยวข้องกับการประชุมสามัญผู้ถือหุ้น

4.1 หนังสือเชิญประชุมและเอกสารประกอบการประชุมจัดทำขึ้นทั้ง ภาษาไทยและภาษาอังกฤษ เพื่อให้ผู้ถือหุ้นทุกกลุ่มสามารถเข้าถึงข้อมูล ได้อย่างเท่าเทียมกัน โดยเอกสารประกอบการประชุมที่เป็นคำชี้แจง เกี่ยวกับเอกสารและหลักฐานซึ่งผู้ถือหุ้นจะต้องนำมาในวันประชุม หรือเตรียมเพื่อประกอบการมอบฉันทะ เอไอเอสได้จัดทำเนื้อหาในรูปแบบ ที่เข้าใจง่าย โดยจำแนกเป็นการมาด้วยตนเองและมอบฉันทะ และจำแนก เป็นกรณีบุคคลธรรมดาและนิติบุคคล จัดกำหนดเรื่องเอกสารหลักฐาน ที่ต้องนำมาแสดงเป็นไปตามแนวทางที่กฎหมายกำหนด เพื่อไม่ให้ ไปจำกัดสิทธิหรือเป็นการต่อผู้ถือหุ้นจนเกินความจำเป็น

4.2 แต่งตั้งกรรมการอิสระที่จำนวน 3 ท่าน ได้แก่ คุณไกรฤกษ์ อุชุกานนท์ ชัย และคุณสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ และคุณประสิทธิ์ เชื้อพานิช เพื่อเป็นผู้ รับมอบอำนาจแทนผู้ถือหุ้นที่ไม่สะดวกมาเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง แต่ด้วยในปี 2563 มีกรรมการอิสระสองในสามท่านดังกล่าวได้หมด วาระลง เพื่อความโปร่งใสในการดำเนินกิจการ จึงแต่งตั้งกรรมการอิสระ เพียง 1 ท่านที่ไม่ได้หมดวาระในปี 2563 คือ คุณสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ เพื่อเป็นผู้รับมอบอำนาจแทนผู้ถือหุ้นที่ไม่สะดวกมาเข้าร่วมประชุม ด้วยตนเอง

4.3 จัดให้มีกระบวนการตรวจสอบเอกสารและลงคะแนนล่วงหน้า ให้กับผู้ถือหุ้นสถาบันและนักลงทุน เพื่ออำนวยความสะดวกเนื่องจาก กลุ่มบุคคลดังกล่าว มีปริมาณผู้ถือหุ้นที่อยู่ภายใต้การดำเนินงาน เป็นจำนวนมาก โดยหากมีการมอบฉันทะให้กรรมการอิสระ จะมีการ ส่งสำเนาใบมอบฉันทะที่มีลายเซ็นของกรรมการอิสระผู้รับมอบ กลับไป ให้ผู้ถือหุ้นหลังจากการประชุมเพื่อใช้เป็นเอกสารประกอบการ ตรวจสอบผู้ถือหุ้นของหน่วยงานกำกับดูแลภายหลัง

4.4 เอไอเอสใช้ระบบบาร์โค้ดในการลงคะแนนและการนับคะแนนเพื่อ ความรวดเร็วและแม่นยำ และจัดให้มีการแบ่งจุดลงคะแนนระหว่าง ผู้ถือหุ้นซึ่งเป็นบุคคลธรรมดาและผู้ถือหุ้นสถาบันแยกออกจากกัน โดยได้เตรียมบุคลากรและสิ่งอำนวยความสะดวกไว้อย่างเพียงพอ อาทิ เครื่องถ่ายเอกสาร อ่างารแสดงปี และป้ายชี้แจงขั้นตอนการ ลงทะเบียนโดยละเอียด รวมถึงจัดให้มีการประเมินความพึงพอใจของ ผู้ถือหุ้นต่อคุณภาพการจัดประชุม เพื่อนำมาใช้ในการพัฒนาในปีถัดไป

4.5 เนื่องด้วยสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) ในปี 2563 คณะกรรมการกำหนดวันประชุมเป็น วันที่ 23 กรกฎาคม 2563 เวลา 14:00 น. ซึ่งไม่ตรงกับวันหยุด

สุดสัปดาห์และวันหยุดนักขัตฤกษ์ เวลาในการประชุมมีความเหมาะสม โดยได้ปฏิบัติตามข้อกำหนดของราชการที่กำหนดมาตรการการประชุม ในสถานการณ์การแพร่ระบาดของโรคติดเชื้อไวรัสโคโรนา 2019 (โควิด-19) อย่างเคร่งครัด ทั้งนี้ บริษัทฯ ได้ขอความร่วมมือให้ผู้ถือหุ้น มอบฉันทะให้แก่กรรมการอิสระของบริษัทฯ พร้อมส่งคำถามล่วงหน้า แทนการเข้าร่วมประชุมด้วยตนเอง ในกรณีที่ผู้ถือหุ้นหรือผู้รับมอบฉันทะประสงค์จะเข้าร่วมการประชุมด้วยตนเองที่โรงแรม เซ็นทารา แกรนด์ เซ็นทรัล พลาซ่า ลาดพร้าว บริษัทฯ ขอความร่วมมือให้แจ้งความประสงค์ล่วงหน้าเนื่องจากสถานที่ประชุมอันจำกัด พร้อมผ่านขั้นตอนการตรวจคัดกรองและปฏิบัติตามมาตรการ ในการจัดประชุมอย่างเคร่งครัด นอกจากนี้ สถานที่ดังกล่าว มีความสะดวกต่อการเดินทาง เนื่องจากมีระบบขนส่งมวลชนที่หลากหลาย ราคาสมเหตุสมผล และมีสิ่งอำนวยความสะดวกให้แก่ผู้ถือหุ้นครบครัน

- 4.6 ประธานกรรมการบริษัท และประธานกรรมการชุดย่อยทุกชุด รวมถึงหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน และผู้บริหารระดับสูงจากทุกสายงานหลัก เข้าร่วมประชุมเพื่อตอบข้อซักถามต่างๆ ของผู้ถือหุ้น
- 4.7 ประธานกรรมการบริษัท ทำหน้าที่เป็นประธานในที่ประชุมได้ดำเนินการประชุมตามลำดับวาระและเรื่องที่ได้ระบุไว้ในหนังสือเชิญประชุม โดยไม่มีการเพิ่มเติมและแก้ไข พร้อมทั้งจัดสรรเวลาสำหรับการซักถามของผู้ถือหุ้นในแต่ละวาระอย่างเหมาะสมและเพียงพอก่อนการลงมติ
- 4.8 เลขาธิการบริษัท ในฐานะโฆษกของการประชุม ได้แจ้งจำนวนและสัดส่วนของผู้ถือหุ้นที่เข้าร่วมประชุมด้วยตนเองและมอบฉันทะ ขั้นตอนและวิธีการประชุม การออกเสียงลงคะแนน และการนับคะแนนให้ผู้ถือหุ้นทราบก่อนเริ่มประชุม
- 4.9 ในการลงคะแนนเสียง เอไอเอสได้จัดเตรียมบัตรลงคะแนนสำหรับทุกวาระ และสำหรับวาระเลือกตั้งกรรมการจัดให้มีการลงคะแนน

เป็นรายบุคคล รวมทั้งได้แต่งตั้งที่ปรึกษากฎหมายอิสระให้ทำหน้าที่ตรวจสอบการนับคะแนนเสียง เพื่อความโปร่งใสและความน่าเชื่อถือ

- 4.10 ประธานที่ประชุมเป็นผู้แจ้งผลการลงคะแนนและมติของที่ประชุมในแต่ละวาระ แบ่งเป็นคะแนนที่เห็นด้วย ไม่เห็นด้วย งดออกเสียง และบัตรเสีย โดยพบว่าไม่มีผู้ถือหุ้นคัดค้านหรือไม่เห็นด้วยกับมติดังกล่าว
- 4.11 เลขาธิการบริษัทได้จัดทำรายงานการประชุม เพื่อนำส่งให้หน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง และเผยแพร่บนเว็บไซต์บริษัทรวมถึงแจ้งผ่านช่องทางตลาดหลักทรัพย์ภายใน 14 วัน หลังจากวันประชุม โดยมีการบันทึกรายละเอียดและสาระสำคัญไว้อย่างครบถ้วนตามแนวทางของหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีของตลาดหลักทรัพย์ เช่น รายชื่อกรรมการและผู้บริหารที่เข้าร่วม มติที่ประชุม ประเด็นคำถามและข้อเสนอแนะของผู้ถือหุ้นและคำอธิบายของกรรมการ/ผู้บริหาร

5. เอไอเอสเปิดช่องทางให้ผู้มีส่วนได้เสียสามารถสอบถาม เสนอแนะความคิดเห็น หรือร้องเรียนในเรื่องต่างๆ ต่อคณะกรรมการบริษัท ผ่านช่องทาง ดังนี้

ผู้รับผิดชอบ	ช่องทาง
ส่วนงานเลขาธิการบริษัทและกำกับดูแลกิจการองค์กร	414 ชั้น 28 อาคารเอไอเอส 1 ถนนพหลโยธิน แขวงสามเสนใน เขตพญาไท กรุงเทพมหานคร 10400 โทรศัพท์ (66) 2029 5274 โทรสาร (66) 2029 5108 อีเมล: companysecretary@ais.co.th

โดยส่วนงานเลขาธิการบริษัทฯ จะรวบรวมและส่งต่อให้หน่วยงานที่เกี่ยวข้อง ตลอดจนการรายงานให้ฝ่ายจัดการหรือคณะกรรมการรับทราบ และแจ้งผล

กลับไปยังผู้มีส่วนได้เสีย หากเป็นกรณีการกระทำผิดการทุจริต และการละเมิดจริยธรรมในการดำเนินงาน จะนำเข้าสู่กระบวนการสอบสวนและคุ้มครองผู้ที่แจ้งเบาะแสตามนโยบายการให้ข้อมูลการกระทำผิดและการทุจริต การสอบสวน และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล

สำหรับเรื่องอื่นๆ เอไอเอสได้จัดให้มีหน่วยงานที่รับผิดชอบโดยตรง เพื่อเป็นตัวกลางระหว่างบริษัทกับผู้มีส่วนได้เสีย อาทิ ส่วนงานชุมชนสัมพันธ์ ทำหน้าที่รับฟังข้อเสนอแนะและสร้างความสัมพันธ์ระหว่างบริษัทกับชุมชน และองค์กรไม่แสวงหากำไร ส่วนงานธุรกิจสัมพันธ์และพัฒนา ทำหน้าที่เป็นตัวกลางและเป็นกระบอกเสียงระหว่างบริษัทกับหน่วยงานกำกับดูแลทางด้านการจัดการโทรคมนาคม

6. เอไอเอสตระหนักถึงสิทธิของผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มไม่ว่าจะเป็นลูกค้า คู่ค้า พนักงาน ชุมชน สังคม หรือสิ่งแวดล้อม จึงกำหนดนโยบายให้มีแนวทางปฏิบัติต่อผู้มีส่วนได้เสียตามสิทธิแห่งกฎหมายและตามแนวทางของการอยู่ร่วมกันอย่างยั่งยืน ไว้ในกลยุทธ์การพัฒนาย่างยั่งยืน ประมวลจริยธรรมธุรกิจ นโยบายการบริหารบุคคล ตลอดจนนโยบายต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง และได้กำหนดให้มีแนวปฏิบัติและระบบการควบคุมภายในที่ดี รวมถึงนโยบายการต่อต้านการให้สินบนและการคอร์รัปชัน เพื่อป้องกันการทุจริตคอร์รัปชันในองค์กรและตอบสนองผลประโยชน์ที่เป็นธรรมแก่ทุกฝ่าย โดยรายละเอียดการดำเนินงานในปีที่ผ่านมา สามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากรายงานหมวดที่ 5 ประมวลจริยธรรมธุรกิจ และรายงานพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน

หมวด 3 การเปิดเผยสารสนเทศและความโปร่งใส

1. เอไอเอสมุ่งมั่นที่จะเปิดเผยสารสนเทศ ทั้งข้อมูลทางการเงินและที่มีใช้ทางการเงินแก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุน เช่น ข้อบังคับบริษัท หนังสือ

บริษัท สนธิ นโยบายการบริหารความเสี่ยง ข้อมูลงบการเงิน และบทวิเคราะห์ผลการดำเนินงาน ฯลฯ อย่างถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา เท่าเทียม และเป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบต่างๆ เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนเกี่ยวกับความเชื่อถือได้และชื่อตรงของเอไอเอส “นโยบายการเปิดเผยสารสนเทศ” ของเอไอเอส ให้ความสอดคล้องกับบริบทของสังคมที่เปลี่ยนไป โดยเอไอเอสยึด 3 หลักการในการเปิดเผยสารสนเทศ กล่าวคือ

- 1.1 การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบเกี่ยวกับการเปิดเผยสารสนเทศ
- 1.2 ความโปร่งใสและความรับผิดชอบในการเปิดเผยสารสนเทศ
- 1.3 ความเป็นธรรมและเท่าเทียมในการเข้าถึงสารสนเทศ

2. ส่วนงานนักลงทุนสัมพันธ์เพื่อเป็นศูนย์กลางประชาสัมพันธ์และเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศของบริษัทที่สำคัญและเป็นประโยชน์ในการประกอบการตัดสินใจลงทุนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและในการวิเคราะห์หลักทรัพย์ผ่านช่องทางต่างๆ ให้เป็นไปตามนโยบายการเปิดเผยข้อมูลและจรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์ ที่ต้องเปิดเผยข้อมูลอย่างถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา และสม่ำเสมอ รวมทั้งต้องไม่เปิดเผยหรือบอกกล่าวสารสนเทศที่เป็นความลับหรือข้อมูลภายในให้แก่บุคคลใดก่อนการเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย ทั้งนี้รายละเอียดเพิ่มเติมปรากฏในหัวข้อ “ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน” หน้า 142

3. เอไอเอสกำหนดให้มีช่วงเวลาดังกล่าวติดต่อกับนักวิเคราะห์และนักลงทุน เพื่อให้ข้อมูลเกี่ยวกับผลการประกอบการ (Silent period) เป็นระยะเวลา 1 เดือน ก่อนการประกาศผลประกอบการในทุกไตรมาส และห้ามผู้บริหารและพนักงานที่เข้าข่ายอาจเข้าถึงหรือล่วงรู้ข้อมูลภายในของบริษัท ชื่อ ราย โอนหรือรับโอนหลักทรัพย์ของบริษัท ในระหว่างช่วงเวลา 30 วัน ก่อนที่บริษัทจะประกาศผลประกอบการรายไตรมาสหรือผลประกอบการประจำปี และต้องจัดทำรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทของตน คู่สมรส บุตรที่ยัง

ไม่บรรลุนิติภาวะ และผู้ที่อยู่กึ่งด้วยกันอันสามภรรยา (คู่สมรสที่ไม่ได้จดทะเบียน) รวมถึงจัดทำรายงานทุกครั้งที่มีการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ดังกล่าว ส่งให้ส่วนงานการกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ภายใน 3 วันทำการ

4. คณะกรรมการบริษัทกำหนดให้มี “หลักเกณฑ์และวิธีการรายงานการมีส่วนได้เสียของกรรมการและผู้บริหาร” มาตั้งแต่ปี 2551 เพื่อให้เอไอเอสมีข้อมูลที่ใช้ในการติดตามดูแลการมีส่วนได้เสียและรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ของกรรมการและผู้บริหาร ซึ่งจะช่วยให้บริษัท กรรมการและผู้บริหาร สามารถทำหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบ ระมัดระวัง ซื่อสัตย์สุจริต และป้องกันมิให้เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์ โดยกรรมการและผู้บริหารต้องเปิดเผยส่วนได้เสียของตนและบุคคลที่เกี่ยวข้อง เมื่อตกลงจะเข้าทำรายการใดๆ กับเอไอเอสและบริษัทย่อย และจะไม่สามารถให้ความเห็นและออกเสียงได้เมื่อมีการพิจารณาการทำการดังกล่าว

5. คณะกรรมการและผู้บริหารระดับสูงของเอไอเอส ถือเป็นแนวปฏิบัติในการเปิดเผยข้อมูลการถือครองหลักทรัพย์ของตน คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะและผู้ที่อยู่กึ่งด้วยกันอันสามภรรยา (คู่สมรสที่ไม่ได้จดทะเบียน) ไว้ในรายงานประจำปีทุกครั้ง

6. ในการทำการรายงานระหว่างกัน เอไอเอสยึดถือหลักปฏิบัติตามแนวทางของคณะกรรมการกำกับตลาดทุนและการเปิดเผยข้อมูลตามข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและมาตรฐานการบัญชี เพื่อให้สามารถนำไปปฏิบัติได้อย่างถูกต้อง การทำรายงานเป็นไปอย่างโปร่งใส สมเหตุสมผล และคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญเสมือนกับการทำการกับบุคคลภายนอก (Arm's length basis) รวมทั้งสอดคล้องตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี คณะกรรมการบริษัทจึงได้อนุมัติ “นโยบายการทำการกับดูแลกิจการที่ดี คณะกรรมการบริษัทจึงได้อนุมัติ “นโยบายการทำการกับดูแลกิจการที่ดี” และมอบหมายให้ส่วนงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน เป็นผู้รับผิดชอบ

ในการสื่อสาร กำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตาม และเปิดเผยข้อมูลเมื่อมีการทำการซื้อขายหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและเปิดเผยข้อมูลไว้ในรายงานประจำปี ดังรายละเอียดที่แสดงไว้ในหัวข้อหลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร หน้า 157-158

หมวด 4 การควบคุมภายในและการบริหารความเสี่ยง

คณะกรรมการบริษัทเห็นถึงความสำคัญของการมีระบบควบคุมภายใน การตรวจสอบภายใน และการบริหารความเสี่ยงที่ดีเป็นสิ่งจำเป็นในการปกป้องเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นและทรัพย์สินของบริษัท จึงได้กำหนดให้มีนโยบาย มาตรการ และหน่วยงานกำกับดูแล ในปี 2561 คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติให้คณะกรรมการตรวจสอบขยายขอบเขตการทำงานให้ครอบคลุมงานในด้านการบริหารความเสี่ยง โดยเปลี่ยนชื่อใหม่เป็น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง โดยผู้ถือหุ้นสามารถดูรายละเอียดได้ที่หัวข้อ “การบริหารความเสี่ยง การควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายใน” หน้า 167-174

การกำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม

คณะกรรมการบริษัทได้กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยและบริษัทร่วม เพื่อดูแลรักษาผลประโยชน์ในเงินลงทุนของเอไอเอส ดังนี้

1. ส่งเสริมให้บริษัทย่อยและบริษัทร่วมนำหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีมาปฏิบัติ
2. คณะกรรมการบริษัทคัดเลือกบุคคลเป็นตัวแทนของบริษัทเข้าไปเป็นกรรมการ และผู้บริหารในบริษัทย่อยและบริษัทร่วมตามสัดส่วนของการถือหุ้น เพื่อควบคุมดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อย ตามสัดส่วนการถือครองหุ้นของบริษัท
3. กำกับดูแลโดยผ่านกรรมการตัวแทนและผู้บริหาร และนโยบายที่กำหนดโดยเอไอเอส
4. พิจารณาเรื่องที่มีความสำคัญ เช่น กลยุทธ์ แผนธุรกิจ การเพิ่มทุนหรือลดทุน การเลิกบริษัท รวมทั้งนโยบายที่สำคัญต่างๆ

5. ติดตามผลการดำเนินงาน โดยฝ่ายบริหาร คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการบริษัทของเอไอเอส
6. ดูแลให้บริษัทย่อย และบริษัทร่วมปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานกำกับดูแล ได้แก่ การทำรายการระหว่างกัน การได้มาและจำหน่ายไปซึ่งสินทรัพย์ การเปิดเผยข้อมูลอย่างเพียงพอและทันเวลา รวมทั้งดูแลให้มีการจัดทำบัญชีและรายงานทางการเงินถูกต้องตามที่ควร ตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องและมาตรฐานการบัญชีที่รับรองทั่วไป
7. การพิจารณาทำธุรกรรมใดๆ ของบริษัทย่อยที่มีนัยสำคัญต่อการดำเนินธุรกิจหรือฐานะการเงินของเอไอเอส ได้กำหนดให้ธุรกรรมดังกล่าวต้องได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการของเอไอเอสทุกครั้ง
8. ตรวจสอบโดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน เพื่อให้เห็นใจว่ามีการควบคุมภายในที่กำหนดไว้เพียงพอและมีประสิทธิภาพ
9. การเปิดเผยข้อมูลทางการเงินและผลการดำเนินงานของบริษัทย่อย เอไอเอสได้ว่าจ้างผู้สอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีเดียวกันเพื่อทำหน้าที่ตรวจสอบและรวบรวมข้อมูลทางการเงินและที่ใช้ทางการเงินมาเปิดเผยในงบการเงินรวมของเอไอเอส
10. สือสารจริยธรรมธุรกิจและนโยบายต่อต้านการรับและให้สินบนไปยังบริษัทย่อยและบริษัทกิจการร่วมค้า

ทั้งนี้ รายละเอียดของการดำรงตำแหน่งของกรรมการและผู้บริหารในบริษัทย่อย ปรากฏตามเอกสารแนบ 1 บนเว็บไซต์ของบริษัทตามลิงค์ <https://investor-th.ais.co.th/misc/shareholder-meeting/agm-2021/advanc-agm-2021-enc-01-th.pdf>

หมวด 5 ประมวลจริยธรรมธุรกิจ

เพื่อให้การดำเนินงานของเอไอเอสและการปฏิบัติหน้าที่ของทุกคนในองค์กรเป็นไปอย่างถูกต้องตามกฎหมาย ตรงไปตรงมา และเพียบพร้อม

ด้วยคุณธรรมและจริยธรรม อันเป็นหัวใจสำคัญของการดำเนินธุรกิจอย่างยั่งยืน คณะกรรมการบริษัทจึงกำหนดให้มี “ประมวลจริยธรรมธุรกิจ” ที่ประกอบด้วยแนวปฏิบัติ 12 หมวด ครอบคลุมตั้งแต่เรื่องความรับผิดชอบต่อผู้มีส่วนได้เสีย การป้องกันความขัดแย้งทางผลประโยชน์ การเคารพสิทธิมนุษยชน ตลอดจนการปฏิบัติตามกฎหมาย กฎระเบียบและข้อบังคับต่างๆ และจัดให้มีคณะกรรมการจริยธรรม ซึ่งมีประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธาน และมีผู้บริหารระดับสูงจากสายงานหลักเป็นคณะกรรมการ รับผิดชอบในการขับเคลื่อนและกำกับดูแลจนเกิดเป็นวัฒนธรรมองค์กร โดยท่านสามารถศึกษาประมวลจริยธรรมธุรกิจได้จาก http://advanc-th.listedcompany.com/governance_policy.html

เอไอเอสจัดให้มีช่องทางลับสำหรับพนักงานและบุคคลภายนอก เพื่อแจ้งเรื่องการกระทำที่อาจจะเข้าข่ายการละเมิดจริยธรรมต่อคณะกรรมการบริษัท โดยมีกระบวนการสอบสวนและมาตรการคุ้มครองผู้แจ้งข้อมูลตาม “นโยบายการให้ข้อมูลการกระทำผิดและการทุจริต การสอบสวน และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล” โดยคณะกรรมการบริษัท ได้มอบหมายให้คณะกรรมการจริยธรรม สื่อสารนโยบายให้ทุกคนทุกฝ่ายรับทราบผ่านช่องทางและกิจกรรมที่หลากหลาย เช่น อีเมล อินทราเน็ต แผ่นป้ายประกาศ และการรณรงค์ภายใน

การดำเนินงานเพื่อส่งเสริมให้เกิดจริยธรรมในการประกอบธุรกิจในปี 2563 สรุปได้ดังนี้

1. ปรับปรุงแนวปฏิบัติการรับทรัพย์สินของผู้บริหารและพนักงานจากคู่ค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจ แก้ไขประกาศแนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินจากคู่ค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทโดยให้มีกระบวนการตรวจสอบการเพื่อความโปร่งใส เป็นต้น รวมทั้งได้จัดทำสรุปแนวปฏิบัติการรับทรัพย์สินฉบับที่ได้นำไปใช้อย่างสิ้น

และง่ายต่อการเข้าใจ และประชาสัมพันธ์เป็นสื่อในรูปแบบต่างๆ ให้ผู้บริหารและพนักงานได้รับทราบผ่านช่องทาง ของบริษัท เช่น Social Intranet, E-mail, AIS LearnDi, AIS Doodi, Poster และ Desktop

2. การดูแลการสร้างจิตสำนึกและการอบรมพนักงานให้มีความรู้ความเข้าใจในจริยธรรมธุรกิจและเสริมสร้างให้พนักงานทุกคนยึดถือและปฏิบัติและให้ผู้ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินธุรกิจของบริษัทรับทราบ

+ สร้างให้เกิดการตระหนักรู้ในตนเอง

เอไอเอสยังคงตอกย้ำแนวคิดในการสร้างจิตสำนึกในการทำงาน ซึ่งประกอบด้วย 3 คำตามที่พนักงานควรตั้งคำถามกับตัวเองทุกครั้งว่า ควรหรือไม่ก่อนที่จะตัดสินใจดำเนินการบางอย่าง ดังนี้ (ก) ถ้า....ถ้าลงไปแล้วจะเกิดความเสียหายกับบริษัทหรือไม่ (ข) ถ้า....ถ้าลงไปแล้วคนอื่นจะตำหนิฉันดูหมิ่นในทางไม่ดีหรือไม่ (ค) ถ้า....ถ้าลงสิ่งนี้ไปแล้วจะทำให้ฉันทุกข์ใจหรือกังวลใจในภายหลังหรือไม่ หากพนักงานไม่แน่ใจแม้แต่ข้อเดียว ไม่ควรลงมือกระทำทั้งหมด

สำหรับสื่อต่างๆ ในการประชาสัมพันธ์ ในปี 2563 บริษัทได้ยังคงจัดทำสื่อหลากหลายรูปแบบผ่านทางช่องทางต่างๆ อาทิ Social Intranet, E-mail, AIS LearnDi, AIS Doodi, Desktop, SMS และ People Champion โดยการดำเนินการสร้างความตระหนักใน 5 เรื่องดังต่อไปนี้

- การทำธุรกิจส่วนตัวทั้งทางตรงและทางอ้อมกับบริษัท
- แนวปฏิบัติ เกี่ยวกับการดูงาน สัมมนา หรือทัศนศึกษาของผู้บริหารและพนักงาน
- แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินของผู้บริหารและพนักงาน จากคู่ค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
- การใช้ข้อมูลภายใน และการซื้อขายหลักทรัพย์ของบริษัท
- ความรับผิดชอบต่อลูกค้า คู่ค้า และเจ้าหน้าที่

+ คณะกรรมการได้จัดกิจกรรมไพบูลย์ทางจริยธรรมธุรกิจ (Ethics Workshop) และบทกวีเล่าเรื่อง (Nokweed) โดยมีวัตถุประสงค์ของการจัดกิจกรรม คือ เพื่อให้ผู้บริหารและพนักงานได้ร่วมกันทำความเข้าใจต่อหลักสำคัญของประมวลจริยธรรมธุรกิจและนโยบายการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันและสามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงานได้ถูกต้อง นอกจากนี้ ยังได้มีการอธิบายและยกตัวอย่างเหตุการณ์ที่ได้มีการกระทำที่ฝ่าฝืนจริยธรรมธุรกิจของบริษัทที่เคยเกิดขึ้น รับฟังความคิดเห็นและมุมมองต่างๆ ของพนักงานต่อคำถามและคำตอบ รวมถึงวิเคราะห์เพื่อปรับปรุงประมวลจริยธรรมธุรกิจให้เหมาะสม การจัดกิจกรรมได้เชิญพนักงานระดับผู้บริหารและผู้จัดการซึ่งยังมีความเข้าใจที่คลาดเคลื่อนต่อเจตนารมณ์ของนโยบายดังกล่าวมาเข้าร่วมกิจกรรม online ผ่านระบบ Microsoft Teams เป็นรอบๆ ครอบคลุมพนักงานทั้งในส่วนกลางและส่วนภูมิภาค

+ การประเมินความเข้าใจของพนักงาน คู่ธุรกิจ และบริษัทร่วมทุนในเรื่องจริยธรรมธุรกิจและนโยบาย ต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน

สำหรับปี 2563 นั้น พนักงานทุกคน คู่ค้า คู่ธุรกิจ และบริษัทร่วมทุน ได้รับการฝึกอบรมและทบทวนความรู้ ความเข้าใจในจริยธรรมธุรกิจด้วยวิธีการให้เข้าร่วมการประเมินความเข้าใจในจริยธรรมธุรกิจและนโยบายการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน ผ่านช่องทางต่างๆ ที่หลากหลายรวมถึงช่องทางอิเล็กทรอนิกส์ออนไลน์ (LearnDi และ Doodi) เพื่ออำนวยความสะดวก สามารถเข้าถึงแบบประเมินได้ทุกที่ทุกเวลา นอกจากนี้ เพื่อป้องกันการกระทำที่อาจเกิดขึ้นในอนาคต บริษัทส่งเสริมให้กรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน จะต้องสื่อสารทำความเข้าใจให้บุคคลในครอบครัวของตน (เช่น บิดา มารดา คู่สมรส ผู้ที่อยู่ด้วยกันอันสามีภรรยา บุตรรวมถึงบุตรบุญธรรม) ได้รับทราบเจตนารมณ์ แนวคิด และหลักสำคัญของประมวลจริยธรรมธุรกิจและนโยบายการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน อีกด้วย

ทั้งนี้ ในปี 2563 ผลประเมินความเข้าใจของพนักงาน คู่ค้า บริษัทย่อยและบริษัทร่วมทุน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

	จำนวนพนักงาน/บริษัท ที่ได้รับการสื่อสารหรือฝึกอบรม (ร้อยละ)		
	การแจ้งผ่านจดหมายหรือสื่อประชาสัมพันธ์	การเข้าร่วมฝึกอบรมทั้งออนไลน์และออฟไลน์	การสื่อสารผ่านช่องทางอื่นๆ อาทิ การแจ้งผ่านตัวแทนที่ติดต่อกับคู่ค้า
พนักงานเอไอเอส	100	98.96	-
บริษัทคู่ค้า	100	88.89	ผ่านตัวแทนที่ต้องติดต่อกับคู่ค้าเป็นประจำ
บริษัทย่อย	100	98.96	
บริษัทร่วม*	100	100	-

หมายเหตุ : *บริษัทร่วมที่เอไอเอสถือหุ้นร้อยละ 10 ขึ้นไป

3. คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจเปิดโอกาสให้พนักงานสามารถสอบถามข้อสงสัยต่างๆ ที่ตนได้พบเห็นในระหว่างการปฏิบัติงานซึ่งเกี่ยวกับประมวลจริยธรรมธุรกิจของบริษัท ผ่านอีเมล ethicclinic@ais.co.th ทั้งนี้ ในปีที่ผ่านมา พบว่ามีการกระทำที่เข้าข่ายละเมิดจริยธรรมธุรกิจ 3 ด้านดังนี้

ผู้รับผิดชอบ	ช่องทาง
1. ความผิดเกี่ยวกับการแสวงหาผลประโยชน์ส่วนตัว โดยทุจริตต่อหน้าที่	หน่วยงานตรวจสอบภายใน หน่วยงานกฎหมาย และหน่วยงานบริหารทรัพยากรบุคคล ร่วมกันสอบสวน และเมื่อปรากฏว่าเป็นจริง จึงได้มีการลงโทษทางวินัยกับพนักงานผู้กระทำผิดตามระเบียบข้อบังคับของบริษัท ด้วยการตัดเงินเดือนด้วยวาจาและเป็นลายลักษณ์อักษร การเลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าชดเชย
2. ความผิดที่เกี่ยวข้องกับความขัดแย้งทางผลประโยชน์ (Conflict of Interest)	หน่วยงานตรวจสอบภายใน หน่วยงานกฎหมาย และหน่วยงานบริหารทรัพยากรบุคคล ร่วมกันสอบสวน และเมื่อปรากฏว่าเป็นจริง จึงได้มีการลงโทษทางวินัยกับพนักงานผู้กระทำผิดตามระเบียบข้อบังคับของบริษัท ด้วยการตัดเงินเดือนเป็นลายลักษณ์อักษร การเลิกจ้างโดยไม่จ่ายค่าชดเชย
3. ความผิดที่เกี่ยวข้องกับการไปปฏิบัติตามระเบียบและข้อบังคับ	หน่วยงานตรวจสอบภายใน หน่วยงานกฎหมาย และหน่วยงานบริหารทรัพยากรบุคคล ร่วมกันสอบสวน และเมื่อปรากฏว่าเป็นจริง จึงได้มีการลงโทษทางวินัยกับพนักงานผู้กระทำผิดตามระเบียบข้อบังคับของบริษัท ด้วยการตัดเงินเดือนด้วยวาจา ตัดเงินเดือนเป็นลายลักษณ์อักษร และพ้นสภาพการเป็นพนักงาน

นโยบายด้านสิทธิมนุษยชน

เอไอเอสตระหนักถึงความสำคัญและเคารพต่อสิทธิ เสรีภาพ และความเท่าเทียมกันของบุคคลทุกคน อันเป็นคุณธรรมพื้นฐานของการทำงานและการอยู่ร่วมกันในสังคม เพื่อเป็นแนวปฏิบัติในการดำเนินงานของเอไอเอส คู่ค้า และผู้ที่เกี่ยวข้องตลอดห่วงโซ่คุณค่าทางธุรกิจ (Business value chain) ครอบคลุมทั้งเรื่องหน้าที่ความรับผิดชอบของบุคคลแต่ละกลุ่ม การปฏิบัติต่อพนักงาน การใช้แรงงานที่ถูกกฎหมาย การไม่เข้าไปมีส่วนร่วมในการกระทำใดๆ ที่เป็นการละเมิดสิทธิมนุษยชนอย่างเด็ดขาด และการกำหนดแนวปฏิบัติเรื่องการตรวจสอบกิจกรรมดำเนินงานและการประเมินความเสี่ยงด้านสิทธิมนุษยชนในการดำเนินธุรกิจ

นโยบายด้านสิทธิมนุษยชนของเอไอเอสสอดคล้องตามปณิญาสากล่าวด้วยสิทธิมนุษยชนของสหประชาชาติ (United Nations Universal Declaration of Human Rights - UNDHR) และปณิญาว่าด้วยหลักการและสิทธิพื้นฐานในการทำงานขององค์การแรงงานระหว่างประเทศ (The International Labor Organization - ILO) โดยสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้ที่ <http://sustainability.ais.co.th/th/respect-to-human-rights>

ในปี 2563 บริษัทได้ดำเนินการด้านสิทธิมนุษยชน มีรายละเอียดดังต่อไปนี้

- ➕ คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจได้ดำเนินการรับผิดชอบในการนำนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนไปปฏิบัติ วิเคราะห์กระบวนการปฏิบัติงานที่สำคัญของบริษัทและกำหนดประเด็นการพัฒนาด้านสิทธิมนุษยชน รวมถึงร่วมกับคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงเพื่อระบุประเด็นความเสี่ยง รวมทั้งวางแผนและดำเนินการประชาสัมพันธ์หลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติของนโยบายด้านสิทธิมนุษยชนไปยังตัวแทน คู่ค้า คู่ธุรกิจ ตลอดสายห่วงโซ่ธุรกิจของบริษัท

- เพื่อเป็นการส่งเสริมและให้บุคคลที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญ ในประเด็นด้านบรรษัทภิบาล สิทธิมนุษยชน และอาชีวอนามัยและความปลอดภัยในการทำงาน Corporate Governance Labour and Human Rights, Work Health & Safety (WHS) ที่เกี่ยวข้องกับการดำเนินงานของบริษัทอย่างแท้จริง ในปี 2563 บริษัทฯ ได้ดำเนินการจัดทำแบบสำรวจในประเด็นดังกล่าวให้แก่คู่ธุรกิจของบริษัทโดยได้รวบรวมไว้ในแบบประเมินความเข้าใจในจริยธรรมธุรกิจและนโยบายการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน ในการนี้ได้รับความร่วมมือและการตอบกลับจากคู่ธุรกิจ คิดเป็นร้อยละ 88.89 ของจำนวนแบบประเมินที่ได้ส่งออกไปทั้งหมด นอกจากนี้ คณะทำงานฯ ยังได้นำผลการตอบแบบสอบถามและข้อเสนอแนะมาวิเคราะห์ เพื่อปรับปรุงรวมถึงการกำหนดประเด็นที่เกี่ยวข้องกับการปฏิบัติงานของผู้รับเหมา เพื่อดำเนินการวางแผน กำหนดแนวทางแก้ไขและป้องกันการละเมิดสิทธิมนุษยชนในด้านต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการดำเนินธุรกิจของบริษัทฯ ต่อไป

นโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน

บริษัทยึดมั่นที่จะดำเนินธุรกิจด้วยความซื่อสัตย์ โปร่งใส และเป็นไปตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดี บริษัทต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันทุกรูปแบบ ด้วยตระหนักดีว่าการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันนั้นเป็นภัยร้ายแรงที่ทำลายการแข่งขันอย่างเสรีและเป็นธรรม รวมทั้งก่อให้เกิดความเสียหายต่อการพัฒนาเศรษฐกิจและสังคม ทั้งนี้ คณะกรรมการบริษัทได้ตระหนักถึงความสำคัญและพิจารณากำหนดนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน เพื่อเป็นอีกหนึ่งแนวทางในการปฏิบัติงานของกรรมการผู้บริหาร และพนักงานของบริษัท ให้เป็นไปตามกฎหมายและแนวปฏิบัติ อีกทั้งเพื่อป้องกันมิให้บริษัทฯ อันรวมไปถึงกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน และผู้เกี่ยวข้อง ฝ่าฝืนกฎหมาย ต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน

โดยได้เผยแพร่นโยบายไว้ใน http://advanc-th.listedcompany.com/anti_bribery.html

เอไอเอสได้รับการรับรองต่ออายุการรับรองเป็นสมาชิกโครงการแนวร่วมปฏิบัติของภาคเอกชนไทยในการต่อต้านการทุจริต (Thailand's Private Sector Collective Action Coalition Against Corruption: CAC) เป็นที่เรียบร้อยเมื่อวันที่ 5 พฤศจิกายน 2561 โดยใบรับรองดังกล่าวจะมีอายุ 3 ปี นับจากวันที่มีมติให้การรับรอง ทั้งนี้ การรับรองเป็นสมาชิกดังกล่าวเป็นการตอกย้ำและแสดงถึงว่าบริษัทและกลุ่มบริษัทได้นำขั้นตอนและหลักการสำคัญของแนวปฏิบัติของนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชันไปปฏิบัติใช้ได้ทั้งหมด ซึ่งครอบคลุมกระบวนการดำเนินงานต่างๆ อย่างจริงจัง เช่น การบริจาคเพื่อการกุศลและการเป็นผู้ให้การสนับสนุน การบริหารทรัพยากรบุคคล เป็นต้น

นอกจากนี้ เอไอเอส ได้สื่อสารตามนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชันไปยังบริษัทย่อย บริษัทร่วมทุน บริษัทอื่นใดที่มีอำนาจในการควบคุม คู่ค้าทางธุรกิจและผู้มีส่วนได้ส่วนเสียรวมทั้งสาธารณชน ผ่านช่องทางการสื่อสารที่หลากหลาย เช่น จดหมาย อีเมล เว็บไซต์ Social Intranet การจัดนิทรรศการ การนำไปบรรจุเป็นวาระหนึ่งในการประชุมคณะกรรมการบริษัท หรือนำไปเป็นส่วนหนึ่งของการประชุมผู้ถือหุ้นของบริษัทในทุกๆ ปี เป็นต้น ทั้งนี้ เพื่อให้ผู้มีส่วนได้เสียทุกกลุ่มรับทราบและนำไปปฏิบัติให้สอดคล้องกับแนวทางที่บริษัทกำหนด

เอไอเอส ได้จัดให้มีการสื่อสารและฝึกอบรมอย่างต่อเนื่องแก่บุคลากร เพื่อให้เกิดความเข้าใจอย่างแท้จริงเกี่ยวกับมาตรการต่อต้านการคอร์รัปชัน ความคาดหวังของบริษัทฯ และบทลงโทษหากไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานนี้ เช่น การอบรมหัวข้อการต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชันแก่พนักงาน

ที่เข้าใหม่และเป็นส่วนหนึ่งของหลักสูตรการปฐมนิเทศ การจัดอบรมหลักสูตรทางจริยธรรมธุรกิจผ่านสื่อสารสนเทศ (LearnDi) รวมทั้งจัดให้มีการประเมินความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับแนวปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมธุรกิจและการต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชันกับลูกค้า ผู้บริหาร และพนักงานเป็นประจำทุกปี

เอไอเอสได้ประกาศแนวปฏิบัติ “งดรับของขวัญ (No Gift Guideline)” ในเทศกาลปีใหม่ รวมถึงได้ปรับปรุงและประกาศใช้นโยบายการต่อต้านการให้หรือรับสินบน และการคอร์รัปชัน แนวปฏิบัติเกี่ยวกับการรับทรัพย์สินของผู้บริหารและพนักงาน จากลูกค้าหรือผู้ที่เกี่ยวข้องธุรกิจของบริษัทเพื่อเป็นการสร้างมาตรฐานที่ดีในการปฏิบัติงานของบุคลากรโดยมุ่งหวังให้บุคลากรทุกระดับปฏิบัติงานอย่างเต็มความสามารถโดยไม่หวังผลประโยชน์ตอบแทนและเป็นการตอกย้ำการปฏิบัติตามหลักการทำกับดูแลกิจการที่ดี

เพื่อกำหนดหลักเกณฑ์และแนวทางปฏิบัติเกี่ยวกับการร้องเรียนและแจ้งเบาะแสการทุจริตต่อหน้าที่ (Whistleblowing) ให้มีความเหมาะสมและเป็นไปในทิศทางเดียวกันทั้งองค์กร อีกทั้งมีมาตรการคุ้มครองและให้ความเป็นธรรมแก่ผู้ร้องเรียน หรือผู้ให้ความร่วมมือในการให้ข้อมูลเบาะแสที่เกี่ยวข้องด้วย โดย Whistleblowing จะเป็นเครื่องมือในแง่ของการเป็นสัญญาณเตือนภัยล่วงหน้าและเป็นช่องทางในการปราบปรามการทุจริตเนื่องจากจะช่วยแก้ไขปัญหาล่วงหน้าได้ทัน่วงทีก่อนที่จะลุกลามบานปลายและอาจเกิดผลกระทบต่อภาพพจน์และฐานะทางการเงินขององค์กรอย่างรุนแรงในภายหลังได้

ในปี 2563 เพื่อแสดงเจตนาของบริษัทยกเลิกแนวคิด “Zero Tolerance” ผู้บริหารและพนักงานของบริษัทได้เข้าร่วมกิจกรรมที่ทางองค์กรต่อต้านคอร์รัปชัน (ประเทศไทย) รัฐบาลไทย และสำนักงานคณะกรรมการป้องกัน

และปราบปรามการทุจริตแห่งชาติ (ป.ป.ช.) ในวันที่ 6 กันยายน 2563 และ 9 ธันวาคม 2563 ผ่านทางออนไลน์ ตามลำดับ

นโยบายการเปิดเผยสารสนเทศ

ในฐานะที่เป็นบริษัทจดทะเบียนในตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย เอไอเอสมุ่งมั่นเปิดเผยสารสนเทศ ทั้งที่เป็นสารสนเทศทางการเงินและมิใช่ทางการเงิน ให้แก่ผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนอย่างถูกต้อง เพียงพอ ทันเวลา เท่าเทียม และเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้อง เพื่อส่งเสริมความเชื่อมั่นของผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนเกี่ยวกับความเชื่อถือได้และชื่อตรงของบริษัท

นโยบายการเปิดเผยสารสนเทศ ตั้งอยู่บนหลักสำคัญ 3 ประการ คือ การปฏิบัติตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง ความโปร่งใสและความรับผิดชอบในการเปิดเผยสารสนเทศ และความเป็นธรรมและเท่าเทียมในการเข้าถึงสารสนเทศ โดยสาระสำคัญของนโยบายกำหนดตั้งแต่บทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของผู้บริหารในฐานะโฆษกผู้รับมอบอำนาจ (spokespersons) แนวทางในการเปิดเผยสารสนเทศที่มีสาระสำคัญ การเก็บรักษาความลับของข้อมูล การดำเนินการเมื่อมีข่าวลือหรือการซื้อขายหลักทรัพย์ที่ผิดไปจากสถานะปกติ การขอหยุดพักการซื้อขายหลักทรัพย์เป็นการชั่วคราว การกำหนดช่วงระยะเวลาห้ามเผยแพร่สารสนเทศก่อนประกาศผลประกอบการ และการสื่อสารกับผู้ลงทุนในประเด็นต่างๆ รวมถึงกำหนดกลไกขอรับพิจารณาการฝ่าฝืนนโยบาย

นโยบายการทำการค้าที่เกี่ยวข้องกัน

เพื่อให้การทำการค้าที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทเป็นไปตามกฎหมาย ประกาศ ข้อกำหนด และแนวปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานกำกับดูแล ตั้งอยู่บนพื้นฐานของความโปร่งใสและคำนึงถึงผลประโยชน์สูงสุดของบริษัทเป็นสำคัญ เอไอเอสจึงกำหนดให้มี

นโยบายการทำการค้าที่เกี่ยวข้องกัน โดยมีผลบังคับใช้กับการทำการค้าที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทสำหรับรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทหรือบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันของบริษัท ย่อย ให้มีแนวปฏิบัติเป็นไปตามนโยบายและระเบียบปฏิบัติการจัดซื้อและประมวลจริยธรรมธุรกิจของบริษัท

โดยมีการกำหนดบทบาทหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการตรวจสอบ ส่วนงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน มีหน้าที่พิจารณาความเหมาะสมผลของการทำการค้าและกำกับดูแลให้มีการปฏิบัติตามกฎหมาย และกำหนดให้ทุกหน่วยงานที่เกี่ยวข้องกับการทำการค้าหรือที่อาจจะรับทราบการเกิดขึ้นของรายการต้องมีหน้าที่แจ้งข้อมูลต่อหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงานก่อนตกลงเข้าทำการค้า

สาระสำคัญของนโยบายมุ่งเน้นให้ในการตกลงเข้าทำการค้าที่เกี่ยวข้องกันบริษัทและบริษัทย่อยต้องกระทำโดยถือเสมือนการตกลงทำการค้ากับบุคคลภายนอกภายใต้เงื่อนไขการค้าทั่วไป (Arm's length Basis) เพื่อประโยชน์สูงสุดของบริษัท โดยมีการกำหนดขั้นตอนในการพิจารณาการเข้าทำการค้าที่เกี่ยวข้องกัน และข้อห้ามกรรมการและผู้บริหารที่มีส่วนได้เสียหรือมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์เข้าร่วมพิจารณาการทำการค้าที่เกี่ยวข้องกันซึ่งตนมีส่วนได้เสีย และ/หรือเป็นผู้ดูแลรายการดังกล่าว

นอกจากนี้ ยังกำหนดให้กรรมการและผู้บริหาร มีหน้าที่รายงานการมีส่วนได้เสียของตนตามหลักเกณฑ์และวิธีการรายงานส่วนได้เสียของกรรมการและผู้บริหารเป็นประจำทุกปี และเมื่อมีการเปลี่ยนแปลง

นโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน

คณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาและอนุมัตินโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน โดยมีวัตถุประสงค์หลักเพื่อดำรงความเชื่อมั่นของผู้ถือหุ้นและนักลงทุนในหลักทรัพย์ของบริษัทและบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ซึ่งเป็นผู้ถือหุ้นรายใหญ่ นโยบายฉบับนี้มีหัวใจสำคัญหลักคือการห้ามมิให้บุคลากรของบริษัทอาศัยข้อมูลภายใน เพื่อประโยชน์ในการซื้อขายหลักทรัพย์ของเอไอเอสและบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ไม่ว่าทางตรงหรือทางอ้อม อันเป็นการสอดคล้องกับข้อกำหนดตามพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ฉบับแก้ไขล่าสุด) รวมไปถึงประกาศฉบับอื่นๆ ที่เกี่ยวข้องหลักเกณฑ์และแนวปฏิบัติที่กำหนดครอบคลุมกลุ่มบุคคลต่างๆ ได้แก่ กรรมการ ผู้บริหาร พนักงานนอกจากนี้ยังระบุหน้าที่พิเศษให้กลุ่มบุคคลที่บริษัทกำหนดไว้โดยเฉพาะ ได้แก่ กรรมการ ผู้บริหาร และพนักงานที่โดยตำแหน่งหน้าที่สามารถเข้าไปข้อมูลภายในได้ต้องเปิดเผยการถือครองหลักทรัพย์ของเอไอเอสและบริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) ต่อฝ่ายกำกับดูแลการปฏิบัติงาน รวมถึงรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ ทุกครั้งที่มีการซื้อขายหรือโอนหลักทรัพย์ เพื่อประโยชน์ในการกำกับดูแลและความโปร่งใส นอกจากนี้ กลุ่มบุคคลที่บริษัทกำหนดไว้โดยเฉพาะดังกล่าวยังห้ามซื้อขายหลักทรัพย์ ในช่วงเวลา สามสิบวัน (30) วัน ก่อนวันที่เปิดเผยงบการเงินประจำปีรายไตรมาสและประจำปี (Blackout Period)

ในปี 2563 คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการและคณะกรรมการบริษัทได้พิจารณาแก้ไขนโยบายดังกล่าวในประเด็นของการแจ้งการรายงานการถือครองหลักทรัพย์จากเดิมเป็นการรายงานในรูปแบบที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด

ท่านสามารถดูรายละเอียดของนโยบายการซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหาร และพนักงาน ได้ที่ http://advanc-th.listedcompany.com/governance_policy.html

แนวปฏิบัติการใช้อินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์

การพัฒนาเทคโนโลยีได้เปลี่ยนแปลงวิธีการสื่อสารของคนในสังคมปัจจุบัน คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจจึงได้เห็นชอบแนวปฏิบัติที่ถูกต้องเหมาะสมเป็นไปตามกฎหมายที่เกี่ยวข้องให้แก่พนักงานในการใช้งานอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ หัวใจหลักของแนวปฏิบัตินี้คือการตระหนักถึงผลกระทบต่างๆ ที่อาจเกิดขึ้นจากการใช้งานอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ในกิจส่วนตัว และในหน้าที่การงานโดยปราศจากความระมัดระวัง รวมถึงการหลีกเลี่ยงการละเมิดกฎหมายคอมพิวเตอร์ฉบับใหม่ด้วย เช่น พนักงานต้องใช้งานอินเทอร์เน็ตและสื่อสังคมออนไลน์ โดยเคารพในทรัพย์สินทางปัญญาของผู้อื่น เป็นต้น

การปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีในเรื่องอื่นๆ

บริษัทพิจารณาการนำหลักปฏิบัติตามหลักการกำกับดูแลกิจการที่ดีสำหรับบริษัทจดทะเบียนหรือ Corporate Governance Code (CG Code) ที่ออกโดยสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ มาปรับใช้ตามความเหมาะสมของธุรกิจของเอไอเอสแล้ว โดยปี 2563 มีเรื่องที่ยังไม่ได้นำปฏิบัติและมีมาตรการทดแทนที่เหมาะสมและได้บันทึกไว้เป็นส่วนหนึ่งของมติคณะกรรมการบริษัทเพื่อให้มีการทบทวนเป็นประจำทุกปี ดังต่อไปนี้

- บริษัทมีกรรมการอิสระ 1 ท่านที่ดำรงตำแหน่งต่อเนื่องเกิน 9 ปี โดยคณะกรรมการได้พิจารณาแล้วเห็นว่ากรรมการอิสระคนดังกล่าวเป็นกรรมการซึ่งมีคุณสมบัติเป็นกรรมการอิสระที่สามารถให้ความเห็นได้อย่างเป็นอิสระและเป็นไปตามหลักเกณฑ์ที่เกี่ยวข้อง รวมทั้งเป็นกรรมการที่ได้นำประสบการณ์ความรู้ และความเชี่ยวชาญมาให้ข้อเสนอแนะอันเป็นประโยชน์ในการกำหนดยุทธ์และการดำเนินธุรกิจของบริษัท

ความสัมพันธ์กับผู้ลงทุน

ฝ่ายงานนักลงทุนสัมพันธ์ (Investor Relations) ของเอไอเอส เป็นศูนย์กลางประชาสัมพันธ์และเปิดเผยข้อมูลสารสนเทศ ของบริษัทที่สำคัญเพื่อประกอบการตัดสินใจของนักลงทุนและ นักวิเคราะห์ มีเป้าหมายเพื่อสร้างความเชื่อมั่นและความเข้าใจ ที่ถูกต้องต่อการดำเนินงานของบริษัทแก่นักลงทุนเพื่อสะท้อนมูลค่าของบริษัทอย่างเหมาะสม ทั้งนี้ เพื่อการดำเนินงานที่โปร่งใส เป็นธรรม และส่งเสริมความน่าเชื่อถือของนักลงทุนต่อบริษัท ฝ่ายงานนักลงทุนสัมพันธ์ ได้กำหนดนโยบายการเปิดเผย ข้อมูลและจรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์ ซึ่งมีสาระสำคัญดังนี้

นโยบายการเปิดเผยข้อมูลและจรรยาบรรณนักลงทุนสัมพันธ์

การเปิดเผยข้อมูลอย่างโปร่งใสและเป็นธรรม

- 1.เปิดเผยข้อมูลให้เป็นไปตามกฎหมายและกฎระเบียบที่เกี่ยวข้อง
- 2.เปิดเผยข้อมูลที่มีสาระสำคัญต่อการตัดสินใจลงทุนอย่างถูกต้อง เพียงพอทันเวลา และสม่ำเสมอ
- 3.ปฏิบัติต่อผู้ลงทุนและนักวิเคราะห์ทุกคนอย่างเป็นธรรมและเท่าเทียมในการเข้าถึงข้อมูลโดยไม่เลือกปฏิบัติ

การป้องกันการรั่วไหลข้อมูลภายใน

- 1.ไม่เปิดเผยหรือบอกกล่าวสารสนเทศที่เป็นความลับหรือข้อมูลภายในให้แก่บุคคลใดก่อนการเปิดเผยข้อมูลสู่สาธารณะผ่านช่องทางของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
- 2.กำหนดช่วงเวลางดรับนัดการประชุมหรือตอบคำถามเกี่ยวกับผลประกอบการ (Silent Period) เป็นระยะเวลา 1 เดือนก่อนการประกาศผลประกอบการในทุกไตรมาส
- 3.กำหนดห้ามผู้บริหารและพนักงานที่เข้าข่ายอาจเข้าถึงหรือล่วงรู้ข้อมูลภายในของบริษัท ชื้อขาย โอนหรือรับโอนหลักทรัพย์ของบริษัท ในระหว่างช่วงเวลา 30 วัน ก่อนที่บริษัทจะประกาศผลประกอบการรายไตรมาส
- 4.กำหนดให้ผู้บริหารและพนักงานที่เข้าข่ายอาจเข้าถึงหรือล่วงรู้ข้อมูลภายในของบริษัทต้องจัดทำรายงานการถือครองหลักทรัพย์ของบริษัทของตน คู่สมรส บุตรที่ยังไม่บรรลุนิติภาวะ และผู้ที่อยู่ด้วยกันฉันสามีภรรยา รวมถึงรายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์ภายใน 3 วันทำการ

บริษัทจัดให้มีการเปิดเผยและสื่อสารข้อมูลที่มีสาระสำคัญทั้งในภาษาไทยและภาษาอังกฤษ อันได้แก่ รายงานประจำปี รายงานผลประกอบการรายไตรมาส รวมถึงวารสารนักลงทุนและข่าวประชาสัมพันธ์ โดยจัดสรรช่องทางการเปิดเผย

ข้อมูลที่หลากหลายเพื่อความสะดวกของนักลงทุนแต่ละกลุ่ม ได้แก่ เว็บไซต์นักลงทุนสัมพันธ์ <http://investor.ais.co.th/> การจัดประชุมแถลงผลประกอบการรายไตรมาส การเข้าร่วมงานวันบริษัทจดทะเบียนพบผู้ลงทุน (Opportunity Day) ของตลาดหลักทรัพย์ซึ่งมีสื่อมวลชนเข้าร่วมการจัดประชุมและเดินทางพบนักลงทุนทั้งในและต่างประเทศทุกไตรมาส ซึ่งผู้บริหารระดับสูงของบริษัทให้ความสำคัญกับการเข้าพบนักลงทุนอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งช่องทางอีเมลและ LINE Business เป็นต้น

นอกจากนี้ ฝ่ายงานนักลงทุนสัมพันธ์ ได้มีการเก็บข้อมูลความพึงพอใจของนักลงทุน (Investor Feedback) เป็นประจำทุกปีเพื่อนำข้อมูลดังกล่าวมาพัฒนาและปรับปรุงงานนักลงทุนสัมพันธ์ให้มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้น

นักลงทุนและนักวิเคราะห์สามารถติดต่อเจ้าหน้าที่นักลงทุนสัมพันธ์ ได้โดยตรงผ่านทางโทรศัพท์หมายเลข 02 029 3112/4443

ทางอีเมล investor@ais.co.th

ทาง LINE@ ชื่อ @ais_ir

หรือดาวน์โหลด QR Code ด้านขวามือ

ประวัติกรรมการและผู้บริหาร

นายทนต์ ตระกูลสุน

อายุ 65 ปี

- ประธานกรรมการบริษัท
- กรรมการอิสระ
- ประธานกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	3 สิงหาคม 2558
วันที่ดำรงตำแหน่งประธานกรรมการ	8 พฤศจิกายน 2559
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ:	5 ปี 4 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาตรีบัณฑิตศึกษาศาสตร์ วิศวกรรมศาสตร์ จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย
- ปริญญาโทวิศวกรรมศาสตรดุษฎีบัณฑิตกิตติมศักดิ์ วิศวกรรมการผลิต มหาวิทยาลัยมหาสารคาม

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Director Certification Program (DCP) รุ่น 29/2546

ตำแหน่งในบริษัท

2559 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ ประธานกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน บมจ. แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส
2558 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ บมจ. แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส
2558 - 2560	ประธานกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน บมจ. แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2560 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน กรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน กรรมการกลยุทธและโครงสร้างองค์กร และกรรมการความรับผิดชอบต่อสังคมเพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์ กรรมการอิสระ บมจ. กรุงเทพอุตสาหกรรม
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการสรรหาค่าตอบแทน และบรรษัทภิบาล และกรรมการบริหาร บมจ. ธนาคารไทยพาณิชย์
2559 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการสรรหาค่าตอบแทน และบรรษัทภิบาล และกรรมการบริหาร บมจ. ธนาคารไทยพาณิชย์
2549 - ปัจจุบัน	กรรมการ บมจ. ปูนซิเมนต์ไทย

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2563 - ปัจจุบัน	กรรมการ บจ. เอสซีบี เท็นเอ็กซ์
2563 - ปัจจุบัน	กรรมการ สภานโยบายผู้ทรงคุณวุฒิในสภานโยบายการอุดมศึกษา วิทยาศาสตร์ วิจัยและนวัตกรรมแห่งชาติ (สอวช.)
2563 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการนโยบายการโยนย้ายข้าราชการ
2561 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการนโยบายเขตพัฒนาพิเศษภาคตะวันออก
2561 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการขับเคลื่อนและประสานงานการลงทุน
2554 - 2562	ที่ปรึกษา Kubota Corporation (Japan)

ประวัติการผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

นายสมประสงค์ บุญยะชัย

อายุ 65 ปี

- รองประธานกรรมการ
- กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร
- กรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	28 มีนาคม 2537
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ:	26 ปี 9 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท วิศวกรรมศาสตร์, สถาบันเทคโนโลยีแห่งเอเชีย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Role of the Chairman Program (RCP) รุ่น 21/2552
- Directors Certification Program (DCP) รุ่น 65/2548
- Directors Accreditation Program ((DAP) รุ่น 30/2547

ตำแหน่งในบริษัท

2562 - ปัจจุบัน	กรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน บมจ. แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส
2551 - ปัจจุบัน	รองประธานกรรมการ บมจ. แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส
2537 - ปัจจุบัน	กรรมการ บมจ. แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส
2551 - 2562	กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน บมจ. แอควาเน็กซ์ อินโฟร เซอร์วิส

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2550 - ปัจจุบัน	กรรมการ บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
2549 - ปัจจุบัน	กรรมการ บมจ. ไทยคม
2561 - ปัจจุบัน	รองประธานกรรมการและกรรมการอิสระ บมจ. ไอศกสภา
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการ บมจ. บีอีซี เวลต์
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการ บมจ. ศุภิสถานี
2545 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระและกรรมการตรวจสอบ บมจ. เพาเวอร์ไลน์ เอ็นจิเนียริง
2559 - 2560	ประธานกรรมการบริหาร บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
2552 - 2554	ประธานกรรมการบริหาร บมจ. ไทยคม

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2561 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ สำนักงานพัฒนาเทคโนโลยีอวกาศและภูมิสารสนเทศ
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการ คณะกรรมการยุทธศาสตร์ชาติ 2560 ด้านการพัฒนาและเสริมสร้างศักยภาพและทรัพยากรมนุษย์ฯ
2559 - 2561	กรรมการ บจ. ไอศกสภา
2559	กรรมการอิสระ บมจ. พุกกาษา เรย์ลอสเตก
2547 - 2559	กรรมการ บจ. โรงพยาบาลพระรามเก้า

ประวัติการผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช

อายุ 68 ปี

- กรรมการอิสระ
- กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง
- ประธานกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	30 มีนาคม 2560
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	3 ปี 9 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	0.00007
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาตรี
- พาณิชยศาสตร์และการบัญชี (เกียรตินิยมอันดับ 2), จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Director Certification Program (DCP) รุ่น 119/2552
- Financial Institution Governance Program (FGP) รุ่น 6/2556

ตำแหน่งในบริษัท

2561 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2563 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บมจ. เฮอร์ เอ็กซ์เพรส (ประเทศไทย)
2562 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระและประธานกรรมการตรวจสอบ บมจ. เฮอร์ เอ็กซ์เพรส (ประเทศไทย)
2556 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ บมจ. ธนาคารไทยพาณิชย์
2556 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบ ประธานกรรมการสรรหาและกำหนดค่าตอบแทน บมจ. ไทย โซลาร์ เอ็นเนอร์ยี
2559 - 2562	กรรมการอิสระ ประธานกรรมการตรวจสอบ บมจ. พิกโก้ โกลบอล เคมีคอล

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2563 - ปัจจุบัน	ที่ปรึกษา คณะที่ปรึกษานายกรัฐมนตรี
2563 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิ คณะกรรมการพัฒนาและส่งเสริมองค์กรมหาชน
2563 - ปัจจุบัน	กรรมการ คณะกรรมการกำกับการประเมินประสิทธิภาพและผลการปฏิบัติงานราชการ สำนักงานการวิจัยแห่งชาติ
2563 - ปัจจุบัน	กรรมการ สำนักงานคณะกรรมการนโยบายรัฐวิสาหกิจ
2562 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านบัญชี กรรมการตรวจสอบและประธานคณะกรรมการด้านธรรมาภิบาลและค่าตอบแทน สำนักงาน ก.ส.ท.
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านบัญชี คณะกรรมการตรวจสอบและประเมินผลภาคราชการ
2560 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ สมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย
2559 - 2563	กรรมการสถาบันวิทยาการประกันภัยระดับสูง สำนักงานคณะกรรมการกำกับและส่งเสริมการประกอบธุรกิจประกันภัย (คปภ.)
2557 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านบัญชี คณะกรรมการพิจารณาการคุ้มครองและคุ้มครองผู้บริโภค กระทรวงพาณิชย์

ประวัติการกำหนดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

นายสุตศักดิ์ วาจาสิทธิ์

อายุ 67 ปี

- กรรมการอิสระ
- กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง
- ประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	10 พฤษภาคม 2549
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	14 ปี 7 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- เบติบัณฑิต
- สำนักลินคอล์น อินน์ ประเทศอังกฤษ

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 29/2547

ตำแหน่งในบริษัท

2557 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2551 - ปัจจุบัน	กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2549 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

-ไม่มี-

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2559 - ปัจจุบัน	กรรมการ บมจ. ศรีไทยประกันภัย จำกัด (มหาชน)
2557 - ปัจจุบัน	Managing Partner R&T Asia (Thailand) Limited
2548 - 2557	ผู้บริหาร บจ.อินตัน แอนด์ วิลเลียมส์ (ไทยแลนด์)
2540 - 2551	กรรมการ บจ. ไทยกาสิโน แอนด์ ออเลย์

ประวัติการกำหนดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

นางสาวจิ้น โล เจริญ จ

อายุ 60 ปี

- กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร
- กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	27 มีนาคม 2556
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ:	7 ปี 9 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาตรี
บัญชี, National University of Singapore

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม
ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

-

ตำแหน่งในบริษัท

2556 - ปัจจุบัน	กรรมการ กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
-----------------	--

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2559 - ปัจจุบัน	กรรมการ บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
-----------------	-------------------------------

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2558 - ปัจจุบัน	Group Chief Corporate Officer Singapore Telecommunications Ltd.
2551 - 2558	Group Chief Financial Officer Singapore Telecommunications Ltd.

ประวัติการกำกับตามกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา	ไม่มี
--	-------

นายแอลเลน ลิว ยง เคียง

อายุ 65 ปี

- ประธานกรรมการบริหาร
- กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร
- กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	20 มีนาคม 2549
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ:	14 ปี 9 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท Science (Management)
Massachusetts Institute of Technology, สหรัฐอเมริกา

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม
ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

-

ตำแหน่งในบริษัท

2551 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการบริหาร กรรมการพัฒนา ความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2549 - ปัจจุบัน	กรรมการ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2549 - 2551	กรรมการบริหาร บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

-ไม่มี-

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2563 - ปัจจุบัน	Chief Executive Officer, Group Strategy and Business Development and Country Chief Officer Thailand Singapore Telecommunications Ltd.
2557 - 2562	Chief Executive Officer, Consumer Australia and Chief Executive Officer Optus Pty Limited
2555 - 2557	Chief Executive Officer, Group Digital Life and Country Chief Officer Singapore Telecommunications Ltd.
2549 - 2555	Chief Executive Officer (Singapore) Singapore Telecommunications Ltd.

ประวัติการกำกับตามกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา	ไม่มี
--	-------

นายไทรฤทธิ์ อุชุกานนท์ชัย

อายุ 65 ปี

- ประธานกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง
- กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
- กรรมการอิสระ

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	26 มีนาคม 2557
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ:	6 ปี 9 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ
North Texas State University, สหรัฐอเมริกา

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Direct Certificate Program (DCP) รุ่น 59/2548
- หลักสูตร Role of the Chairman Program (RCP) รุ่น 16/2550

ตำแหน่งในบริษัท

2557 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ กรรมการอิสระ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
-----------------	--

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2561 – พ.ย. 63	ประธานกรรมการ บมจ. ปตท.
2558 - ปัจจุบัน	รองประธานกรรมการธนาคาร ประธานกรรมการบริหาร ประธานกรรมการกำกับดูแลความเสี่ยง บมจ. ธนาคารกรุงไทย
2554 - 2555	กรรมการและกรรมการตรวจสอบ บมจ. ปตท.
2549 - 2555	ประธานกรรมการ ประธานคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง บมจ. หลักทรัพย์จัดการกองทุนกรุงไทย

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2563 – ปัจจุบัน	กรรมการผู้ทรงคุณวุฒิด้านการเงิน คณะกรรมการกำกับและส่งเสริมธุรกิจการ ประกันภัย (คปภ.)
2541 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ บจ. วี กรุ๊ป ฮอนด้าคาร์ส์
2560 - 2562	ประธานกรรมการ การรถไฟฟ้ามหานครแห่งประเทศไทย

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

นายสมชัย เลิศสุทธีวงศ์

อายุ 58 ปี

- กรรมการที่เป็นผู้บริหาร
- กรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน
- กรรมการบริหาร
- ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร/กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม
- รักษาการหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านธุรกิจสัมพันธ์และองค์กร (1 ตุลาคม 2563)

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	27 มิถุนายน 2557
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ:	6 ปี 9 เดือน
วันที่ดำรงตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหาร	1 กรกฎาคม 2557
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	0.0040
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ สาขาการตลาด, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่น 107/2552

ตำแหน่งในบริษัท

2563-ปัจจุบัน	รักษาการหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านธุรกิจสัมพันธ์ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2557 – ปัจจุบัน	กรรมการ กรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน กรรมการบริหาร ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2555 - 2557	กรรมการ หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการตลาด บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2550 - 2555	รองกรรมการผู้อำนวยการ สายงานการตลาด บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2547 - 2550	ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการ ส่วนงานธุรกิจบริการสื่อสารไร้สาย บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

-ไม่มี-

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

-ไม่มี-

ประวัติการทำผิดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

นายเชรชัช โด ซี. อปลาชา จูเนียร์

อายุ 67 ปี

- กรรมการอิสระ
- กรรมการบริหาร
- กรรมการการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	27 เมษายน 2560
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ:	3 ปี 7 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาตรี ศิลปศาสตรบัณฑิต สาขาจิตศาสตร์
De La Salle University, Manila

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) รุ่น 146/2561
- หลักสูตร Advanced Corporate Governance Training, Makati City, Philippines

ตำแหน่งในบริษัท

2562 - ปัจจุบัน	กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการอิสระ กรรมการบริหาร บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2561 - 2562	กรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

-ไม่มี-

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2562 - ปัจจุบัน	กรรมการ	iPeople Inc.
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการ	BPI Family Bank
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการ	BPI Capital Corporation
2553 - ปัจจุบัน	กรรมการ	Manila Water Company Inc.
2541 - ปัจจุบัน	กรรมการ	Ayala Foundation Inc.
2555 - ปัจจุบัน	กรรมการ	AC Energy Holding Inc.
2555 - ปัจจุบัน	กรรมการ	AC Infrastructure Holding Corp.
2553 - 2560	กรรมการผู้อำนวยการ	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร Manila Water Company Inc.
2541 - 2552	กรรมการผู้อำนวยการ	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร Globe Telecom Inc.

ประวัติการกำหนดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

นายสุทัย เว้ง ชอง

อายุ 65 ปี

- กรรมการที่เป็นผู้บริหาร
- กรรมการผู้อำนวยการ
- หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านปฏิบัติการ
- กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	27 กรกฎาคม 2560
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ:	3 ปี 5 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโทบริหารธุรกิจ, University of Southern California สหรัฐอเมริกา

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Director Certification Program (DCP) รุ่นที่ 230/2559

ตำแหน่งในบริษัท

2560 - ปัจจุบัน	กรรมการและกรรมการผู้มีอำนาจลงนาม บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2559 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้อำนวยการ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2556 - ปัจจุบัน	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านปฏิบัติการ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2552 - 2553	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านปฏิบัติการ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2549 - 2552	รองกรรมการผู้อำนวยการ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

-ไม่มี-

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2553 - 2556	CEO International Singapore Telecommunications Ltd.
-------------	---

ประวัติการกำหนดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา ไม่มี

นายเอนก พนาภิชน

อายุ 55 ปี

- กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร
- กรรมการบริหาร
- กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม

วันที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ	21 มกราคม 2562
จำนวนปีที่ดำรงตำแหน่งกรรมการ:	1 ปี 11 เดือน
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ, จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- Director Certification Program (DCP) รุ่น 111/2551

ตำแหน่งในบริษัท

2563 - ปัจจุบัน	กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม บมจ. แอควาซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2562 - ปัจจุบัน	กรรมการและกรรมการบริหาร บมจ. แอควาซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

2563 - ปัจจุบัน	กรรมการกำหนดค่าตอบแทน กรรมการบริษัทกิตติมาและสรรหา กรรมการ พัฒนาธุรกิจใหม่ บมจ. ไทยคม
2562 - ปัจจุบัน	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการ กรรมการความรับผิดชอบต่อสังคม เพื่อการพัฒนาอย่างยั่งยืน, กรรมการทบทวน กลยุทธ์และโครงสร้างองค์กร บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
2561 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการบริหาร บมจ. ไทยคม
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการ บมจ. ไทยคม
2553 - ปัจจุบัน	กรรมการบริหาร บมจ. ไทยคม

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

2560 - ปัจจุบัน	ประธานกรรมการ บจก. ไอ ซีโอปปิง
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการ บจก. อินทัช มีเดีย
2560 - ปัจจุบัน	กรรมการ บจก. กังทิว
2558 - ปัจจุบัน	กรรมการ บจก. ไอ ซีโอปปิง ทิว
2558 - ปัจจุบัน	กรรมการ บจก. โอ.ที.แอฟฟลิคชั่นส์ แอนด์ เซอร์วิส

ประวัติการฝ่าฝืนทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา	ไม่มี
---	-------

นายธีร์ สัมพรโรจน์

อายุ 44 ปี

- หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่	1 ตุลาคม 2561
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท Management Science and Engineering Stanford University, สหรัฐอเมริกา

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 257/2561
- หลักสูตร Director Accreditation Program (DAP) 113/2557
- สัมมนาของบริษัท ไพรซ์วอเตอร์ฮูเซอร์ 2563 เรื่อง มาตรฐาน
รายงานทางการเงิน TFRS9, TFRS15 และ TFRS16
จำนวนชั่วโมง CPD : 7 ชั่วโมง
- สัมมนาหลักสูตรผู้บริหารระดับสูง สถาบันวิทยาการตลาดทุน
(วตท.30)

ตำแหน่งในบริษัท

2561 - ปัจจุบัน	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน บมจ. แอควาซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2560 - 2561	รองหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน บมจ. แอควาซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2559 - 2560	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน บจ. เดอะมอลล์กรุ๊ป
2556 - 2559	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน บมจ. ไทย ไชลาร์ เอ็นเนอร์ยี

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

-ไม่มี-

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

-ไม่มี-

ประวัติการฝ่าฝืนทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา	ไม่มี
---	-------

นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม

อายุ 50 ปี

- หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่	16 กรกฎาคม 2558
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	0.0001
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท Psychology Counseling Services Rider University รัฐนิวเจอร์ซีย์, สหรัฐอเมริกา

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) 244/2560
- หลักสูตร Board Nomination and Compensation Program (BNCP) 9/2562
- หลักสูตร Ethical Leadership Program (ELP) 21/2564

ตำแหน่งในบริษัท

2564 – ปัจจุบัน	กรรมการ บจก. โคมิเคิล
2559 - ปัจจุบัน	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคลกลุ่มอินทัช บมจ. อินทัช โฮลดิ้งส์
2558 - ปัจจุบัน	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2556 - 2558	รองประธานเจ้าหน้าที่บริหารสายปฏิบัติการ บมจ. แม็คกรุ๊ป
2554 - 2556	ประธานเจ้าหน้าที่บริหารสายทรัพยากรบุคคล บมจ. พรุฒินันท์ ประกันชีวิต (ประเทศไทย)
2550 - 2554	ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล บจ. เซ็นทรัล วัตสัน (ประเทศไทย)
2547 - 2550	ผู้อำนวยการฝ่ายทรัพยากรบุคคล บจ. โมโครซอฟท์ (ประเทศไทย)

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

-ไม่มี-

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

-ไม่มี-

ประวัติการดำเนินทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา	ไม่มี
---	-------

นายชวิน ชัยวัชรภรณ์

อายุ 48 ปี

- เลขาธิการบริษัทและหัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแลกิจการองค์กร

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่	3 มกราคม 2556
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท กฎหมาย, มหาวิทยาลัยเพนซิลวาเนีย, สหรัฐอเมริกา

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร C-Seminar-Anti Corruption, Seminar 1/2559
- หลักสูตร Role of the Compensation Committee (RCC 19/2557)
- หลักสูตร Director Certification Program (DCP 192/2557)
- หลักสูตร Company and Board Reporting Program (CRP 6/2556, BRP 11/2556)
- หลักสูตรการต่อต้านการทุจริต สำหรับผู้บริหาร (ACEP 10/2557)
- หลักสูตรผู้ปฏิบัติงานเลขาธิการ บริษัท (FPCS 29/2557)
- หลักสูตรเลขาธิการบริษัท (CSP) รุ่น 51/2556

ตำแหน่งในบริษัท

2562 – ปัจจุบัน	หัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแลกิจการองค์กร บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2556 - ปัจจุบัน	เลขาธิการบริษัท บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2553 - 2556	ผู้อำนวยการสำนักกฎหมาย บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2546 - 2553	Associate บจ. อินตัน แอนด์ วิลเลียม

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

-ไม่มี-

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

-ไม่มี-

ประวัติการกำหนดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา	ไม่มี
--	-------

นางสุวิมล กุลาเลิศ

อายุ 60 ปี

- หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่	1 มกราคม 2542
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	0.0012
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท MBA Track Management Information System, Oklahoma City University, สหรัฐอเมริกา
- คุณวุฒิทางวิชาชีพ
 - Certified Public Accountant (2528)
 - Certified Internal Auditor (2543)
 - Certificate in Risk Management Assurance (2556)

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Director Certification Program (DCP) รุ่น 136/2553

ตำแหน่งในบริษัท

2542 - ปัจจุบัน	หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2542 - ปัจจุบัน	วิทยากรด้านตรวจสอบภายใน ระบบการควบคุมภายใน และการบริหารความเสี่ยง สภาวิชาชีพบัญชีในพระบรมราชูปถัมภ์
2552 - ปัจจุบัน	อาจารย์พิเศษด้านตรวจสอบภายใน มหาวิทยาลัยหอการค้าไทย

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

-ไม่มี-

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

-ไม่มี-

ประวัติการกำหนดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา	ไม่มี
--	-------

นางสาวนิจิยา พัวพงศกร

อายุ 45 ปี

- หัวหน้าฝ่ายงานนักलगทุนสัมพันธ์และกำกับดูแลการปฏิบัติงาน

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่	1 เมษายน 2556
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	0.0003
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท Technology Management, Washington State University, สหรัฐอเมริกา
- ปริญญาโท การเงิน จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

-

ตำแหน่งในบริษัท

2560 - ปัจจุบัน	หัวหน้าฝ่ายงานนักलगทุนสัมพันธ์และกำกับดูแลการปฏิบัติงาน บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2558 - 2560	ผู้ช่วยกรรมการผู้อำนวยการ ส่วนงานนักलगทุนสัมพันธ์และกำกับดูแลการปฏิบัติงาน บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2556 - 2558	ผู้อำนวยการสำนักนักलगทุนสัมพันธ์ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2554 - 2556	รักษาการผู้อำนวยการสำนักलगทุนสัมพันธ์ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
2551 - 2554	ผู้จัดการฝ่ายนักलगทุนสัมพันธ์ บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

-ไม่มี-

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

-ไม่มี-

ประวัติการกำหนดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา	ไม่มี
--	-------

นายเตชะหทัย เหมะกุล

อายุ 46 ปี

- หัวหน้าฝ่ายงานบัญชี

ได้รับการแต่งตั้งเมื่อวันที่	1 มกราคม 2558
สัดส่วนการถือหุ้น (%)	ไม่มี
ความสัมพันธ์ทางครอบครัวระหว่างกรรมการและผู้บริหาร	ไม่มี

คุณวุฒิการศึกษาสูงสุด

- ปริญญาโท บริหารธุรกิจ, สถาบันบัณฑิตบริหารธุรกิจศศินทร์

การผ่านหลักสูตรอบรมของสมาคม

ส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย (IOD)

- หลักสูตร Risk Management Program 2019
- สัมนาของบริษัท ไซเบอร์เทรอสตี้ 2563 เรื่อง มาตรฐานรายงานทางการเงิน TFRS9 , TFRS15 และ TFRS16 จำนวนชั่วโมง CPD : 7 ชั่วโมง
- สัมนาของบริษัท NYC Management Co., Ltd. 2563 เรื่องปัญหาหัก ณ ที่จ่ายปี 63 และ e-withholding tax จำนวนชั่วโมง CPD : 7 ชั่วโมง

ตำแหน่งในบริษัท

2558 - ปัจจุบัน	หัวหน้าฝ่ายงานบัญชี บมจ. แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส
-----------------	--

ตำแหน่งในบริษัทจดทะเบียนอื่น

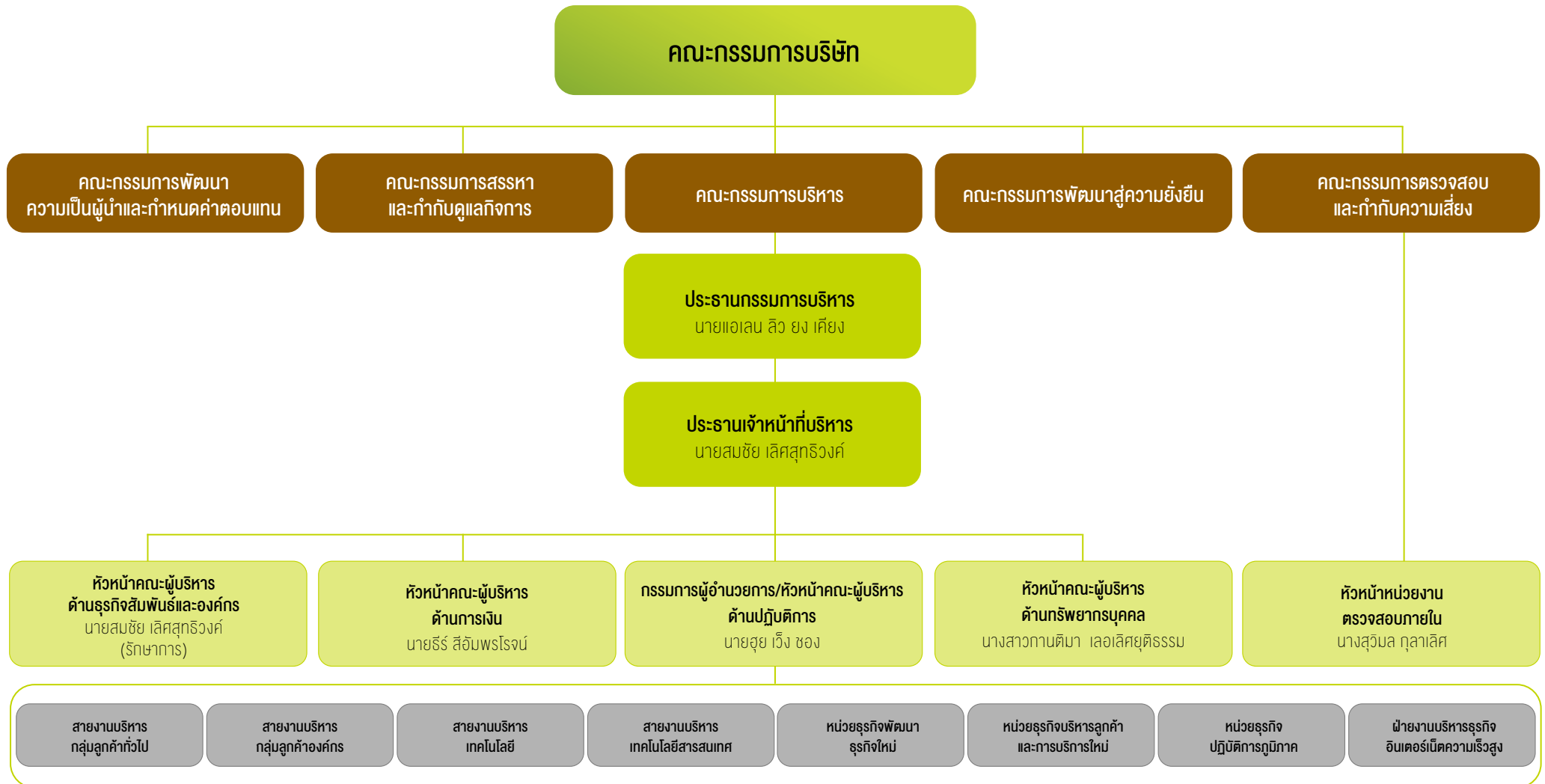
-ไม่มี-

ตำแหน่งในบริษัทอื่น/หน่วยงานอื่น

-ไม่มี-

ประวัติการกำหนดทางกฎหมายในระยะ 10 ปี ที่ผ่านมา	ไม่มี
--	-------

โครงสร้างการจัดการ

ข้อมูลคณะกรรมการและคณะกรรมการชุดย่อย

รายชื่อ	คณะกรรมการบริษัท	คณะกรรมการชุดย่อย				
		คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง	คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ	คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน	คณะกรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน	คณะกรรมการบริหาร
นายทนต์ ตรีภูมสุน	ประธานกรรมการบริษัทและกรรมการอิสระ	-	-	ประธานและกรรมการอิสระ	-	-
นายสมประสงค์ บุญยะชัย ¹⁾	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	-	-	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-
นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช ²⁾	กรรมการอิสระ	กรรมการอิสระ	-	-	ประธานและกรรมการอิสระ	-
นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ ¹⁾	กรรมการอิสระ	กรรมการอิสระ	ประธานและกรรมการอิสระ	-	-	-
นางสาวจิน ไล เจียบ จง ^{1) 2)}	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	-	-
นายแอลเลน ลิว ยง เคียง ¹⁾	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	-	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	ประธานและกรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร
นายไกรฤกษ์ อุชุกานนท์ชัย ^{1) 2)}	กรรมการอิสระ	ประธานและกรรมการอิสระ	กรรมการอิสระ	-	-	-
นายเชราร์โด ซี. อบลาลา จูเนียร์ ^{1) 2)}	กรรมการอิสระ	-	-	กรรมการอิสระ	-	กรรมการอิสระ
นายสมชัย เลิศสุทธวงศ์ ¹⁾	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร	-	-	-	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร
นายสุย เว็ง ซอง ¹⁾	กรรมการที่เป็นผู้บริหาร	-	-	-	-	-
นายเอนก พนาภิชน ^{1) 2)}	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร	-	-	-	-	กรรมการที่ไม่ใช่ผู้บริหาร

หมายเหตุ

- 1) นายสมประสงค์ บุญยะชัย นายแอลเลน ลิว ยง เคียง นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์ นางสาวจิน ไล เจียบ จง นายไกรฤกษ์ อุชุกานนท์ชัย นายเชราร์โด ซี. อบลาลา จูเนียร์ นายเอนก พนาภิชน นายสมชัย เลิศสุทธวงศ์ และ นายสุย เว็ง ซอง เป็นกรรมการที่มีประสบการณ์ด้านกิจการโทรคมนาคม รายละเอียดปรากฏตามประวัติคณะกรรมการและผู้บริหาร
- 2) นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช นายไกรฤกษ์ อุชุกานนท์ชัย นายเชราร์โด ซี. อบลาลา จูเนียร์ นางสาวจิน ไล เจียบ จง และ นายเอนก พนาภิชน เป็นกรรมการที่มีประสบการณ์ด้านบัญชีและการเงิน รายละเอียดปรากฏตามหัวข้อประวัติคณะกรรมการและผู้บริหาร
- 3) ผู้ลงนามสามารถศึกษาคุณสมบัติของกรรมการอิสระได้ที่ <https://advanc-th.listedcompany.com/misc/cg/20171122-advanc-qualification-independent-th.pdf> โดยไอเอสกำหนดคุณสมบัติของกรรมการอิสระเข้มงวดกว่าที่สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยกำหนด

รายงานการเปลี่ยนแปลงการถือครองหลักทรัพย์สินของกรรมการและผู้บริหารในบริษัทและบริษัทย่อย ประจำปี 2563

ข้อมูล ณ 31 ธันวาคม 2563

รายชื่อ	ADVANC				AWN		DPC		ADC		ACC		AMP		AMC		SBN		AIN		WDS		MMT		FXL		ABN		ADD		CSL		TMC		YPC		ADV		LDI	
	ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ในสำนักงานและสาขา (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)		ก่อนบัญชี (ล้านบาท)	
	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563	31/12/2562	31/12/2563
1. นายกานต์ ศรี-กุลสุน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัทในเครือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
2. นายสมประสงค์ บุญ-ชัย	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัทในเครือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
3. นายกรกฎ ฤทธาเนช	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัทในเครือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
4. นายประสิทธิ์ เสือพาณิชย์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ก่อน	2,000	2,000	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัทในเครือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
5. นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัทในเครือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
6. นายอเนก อัง-ทอง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัทในเครือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
7. นางสาวรับ ใจ-น้อย จง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัทในเครือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
8. นายธรรมาธิ์ อ-นาคา ภูมิษฐ์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัทในเครือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
9. นายเอก พนาภิชน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัทในเครือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
10. นายสมชัย เสือสุริยวงศ์	87,390	119,588	219,652	187,454	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัทในเครือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
11. นายอุษ ธีร-ทอง	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัทในเครือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
12. นายอรรถวิทย์ เกียรติพงษ์การ ¹⁾	3,863	20,177	126,554	111,613	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	
ก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัทในเครือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
13. นายอัคร สันพรธโรจน์	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัทในเครือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
14. นางสาวกานดา เลอเลิศคุณ	4,246	20,945	73,254	56,555	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัทในเครือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
15. นายคณาสัยย์ ชน-กุล ²⁾	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
ก่อน	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-
บริษัทในเครือ	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-	-

หมายเหตุ ¹⁾ ส่วนจำนวนที่บริษัทขายโดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม - 31 ธันวาคม 2563

²⁾ ส่วนจำนวนที่บริษัทขายโดยมีผลตั้งแต่วันที่ 1 ตุลาคม - 31 ธันวาคม 2563

ข้อมูลสรุปการเข้าร่วมประชุมของกรรมการ

รายชื่อ	คณะกรรมการบริษัท	จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุม/จำนวนครั้งที่จัดประชุม ¹⁾					
		คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง	คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ	คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทน	คณะกรรมการการพัฒนาสู่ความยั่งยืน	คณะกรรมการบริหาร	การประชุมสามัญผู้ถือหุ้น
นายกานต์ ตระกูลสุน	11/11	-	-	7/7	-	-	1/1
นายสมประสงค์ บุญยะชัย	11/11	-	-	-	4/4	-	1/1
นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช	10/11	13/13	-	-	4/4	-	1/1
นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์	11/11	13/13	5/5	-	-	-	1/1
นางสาวจิน โล เจียบ จง	11/11	-	5/5	-	-	-	-
นายแอล สิว ยง เคียง	9/11	-	-	7/7	-	12/12	-
นายไกรฤกษ์ อุชุกานนท์ชัย	11/11	13/13	5/5	-	-	-	1/1
นายเชราร์โด ซี. อบลาลา จูเนียร์	11/11	-	-	7/7	-	12/12	-
นายสมชัย เลิศสุทธีวงศ์	11/11	-	-	-	4/4	12/12	1/1
นายฮุย เว็ง ซอง	11/11	-	-	-	-	-	1/1
นายเอนก พนาภิชน	11/11	-	-	-	-	12/12	1/1

หมายเหตุ

1) จำนวนครั้งที่เข้าร่วมประชุม นับรวมถึงเข้าร่วมด้วยการประชุมทางไกลผ่านโทรศัพท์และผ่านวิดีโอ

ผู้บริหาร

นอกจากคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยแล้ว เอไอเอสกำหนดให้มีผู้บริหารระดับสูงเพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัท ดังรายชื่อต่อไปนี้

1.นายสมชัย เลิศสุภักดิ์	ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร และ รักษาการหัวหน้าคณะผู้บริหาร ด้านธุรกิจสัมพันธ์และองค์กร
2.นายสุย เวียง ชอง	กรรมการผู้อำนวยการ หัวหน้า คณะผู้บริหารด้านปฏิบัติการ
3.นายธีร สีสัมพรโรจน์	หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านการเงิน
4.นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม	หัวหน้าคณะผู้บริหาร ด้านทรัพยากรบุคคล

หลักเกณฑ์ในการพิจารณาจัดสรรค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร

เอไอเอสมีนโยบายในการกำหนดค่าตอบแทนให้กรรมการ โดยสอดคล้องกับหน้าที่ความรับผิดชอบ และเมื่อเทียบกับบริษัทในอุตสาหกรรมเดียวกันและบริษัทที่มีขนาดใกล้เคียงกันแล้ว ค่าตอบแทนดังกล่าวอยู่ในระดับที่เหมาะสมและเพียงพอที่จะจูงใจและรักษากรรมการที่มีคุณภาพไว้ และจะคำนึงถึงความเป็นธรรมและเหมาะสมสำหรับการจ่ายค่าตอบแทนกรรมการและผู้บริหาร โดยสอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานของกรรมการและผู้บริหารแต่ละท่าน

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน เป็นผู้พิจารณา กำหนดค่าตอบแทนที่จำเป็นและเหมาะสมทั้งที่เป็นตัวเงินและมีใช้ตัวเงิน ให้แก่กรรมการบริษัท กรรมการชุดย่อย ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร รวมถึงผู้บริหารระดับสูงที่มีหน้าที่รายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหาร โดยในการพิจารณา นอกจากนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนที่กล่าวไว้ข้างต้นแล้ว จะมีการนำผลสำรวจค่าตอบแทนกรรมการที่จัดทำโดยตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทยและสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทยมาประกอบการพิจารณา

ทั้งนี้ สำหรับค่าตอบแทนกรรมการและกรรมการชุดย่อย คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนจะนำเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทเพื่อขอมติเห็นชอบ และที่ประชุมสามัญผู้ถือหุ้นเพื่อขออนุมัติเป็นประจำปี

ค่าตอบแทนคณะกรรมการ

ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินสำหรับประธานกรรมการ กรรมการอิสระ และกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหารจำนวน 6 ราย รวมจำนวนเงิน 28.42 ล้านบาท โดยจ่ายจากผลการปฏิบัติงานที่ของกรรมการแต่ละท่าน และมีการพิจารณาจัดสรรตามนโยบายการจ่ายค่าตอบแทนและกรอบวงเงิน 36 ล้านบาท ซึ่งได้รับอนุมัติจากที่ประชุมผู้ถือหุ้นประจำปี 2563 เมื่อวันที่ 23 กรกฎาคม 2563 ทั้งนี้ นโยบายการจ่ายค่าตอบแทนดังกล่าว บริษัทใช้หลักเกณฑ์เดิมตั้งแต่ปี 2558 และค่าตอบแทนที่จัดสรรอยู่ภายในกรอบวงเงิน อันประกอบด้วย ค่าตอบแทนรายเดือน ค่าเบี้ยประชุมและโบนัส

นโยบายการจ่ายตอบแทนคณะกรรมการประจำปี 2563

กรรมการ	ค่าตอบแทนในรูปตัวเงิน (บาท)		
	ค่าตอบแทนรายเดือน	ค่าเบี้ยประชุม	โบนัส
คณะกรรมการ			
• ประธานกรรมการบริษัท	300,000	x	✓
• กรรมการ	75,000	25,000	✓
คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง/คณะกรรมการบริหาร			
• ประธานกรรมการ	25,000	25,000	✓
• กรรมการ	x	25,000	✓
คณะกรรมการชุดย่อยอื่นๆ			
• ประธานกรรมการ	10,000	25,000	✓
• กรรมการ	x	25,000	✓

หมายเหตุ :

- 1) กรรมการที่เป็นผู้บริหาร / พนักงานของบริษัท หรือของบริษัทผู้ถือหุ้นรายใหญ่ ไม่มีสิทธิได้รับค่าตอบแทนในฐานะกรรมการ หรือกรรมการชุดย่อย
- 2) ประธานกรรมการไม่ได้รับค่าตอบแทนรายเดือน หรือเบี้ยประชุม ในฐานะประธานในคณะกรรมการชุดย่อย

ค่าตอบแทนกรรมการบริษัทเป็นรายบุคคลที่ได้รับในฐานะกรรมการบริษัทจำนวน 6 ราย ในปี 2563 มีดังนี้

ชื่อ - นามสกุล	ตำแหน่ง	ค่าตอบแทนรายเดือน (บาท)	ค่าเบี้ยประชุม (บาท)	โบนัส (บาท)	ค่าตอบแทนอื่นๆ
นายกานต์ ตระกูลสุน	- กรรมการอิสระ - ประธานกรรมการ - ประธานกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน	3,600,000	-	3,160,000	-
นายสมประสงค์ บุณยะชัย	- รองประธานกรรมการ - กรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร - กรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน	900,000	600,000	2,253,600	-
นายไกรฤทธิ์ อุชุกานนท์ชัย	- กรรมการอิสระ - ประธานกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง - กรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ	1,200,000	1,125,000	3,160,000	-
นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์	- กรรมการอิสระ - ประธานกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ - กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง	1,020,000	1,075,000	2,299,000	-
นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช	- กรรมการอิสระ - ประธานกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน - กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง	1,020,000	800,000	2,299,000	-
นายเพชรโด ช อบอุ่น จูเนียร์	- กรรมการอิสระ - กรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน - กรรมการบริหาร	900,000	750,000	2,263,600	-
รวม ¹⁾		8,640,000	4,350,000	15,435,200	-

หมายเหตุ

1) ค่าตอบแทนกรรมการที่ปรากฏตามตารางข้างต้นเป็นรายการที่เกิดขึ้นในปี 2563 รวมถึงโบนัสจากผลปฏิบัติงานระหว่างปี 2563 ที่จ่ายในเดือนกุมภาพันธ์ 2564 ด้วย

2) ค่าตอบแทนอื่นๆ คือ ค่าเบี้ยเลี้ยงซึ่งกรรมการได้รับจากการเดินทางไปปฏิบัติหน้าที่ให้กับบริษัท

คำตอบแทนผู้บริหาร

ปรัชญาในการจ่ายคำตอบแทนของบริษัท มีวัตถุประสงค์เพื่อใช้ตอบแทนความสำเร็จในการดำเนินงานตามกลยุทธ์ของบริษัท และตอบแทนผลงานที่ผู้บริหารได้สร้างให้กับบริษัท และตามที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัทคณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดคำตอบแทนได้ทำการทบทวนและอนุมัตินโยบายคำตอบแทนผู้บริหารเป็นประจำทุกปี โดยการกำหนดระบบบริหารคำตอบแทนจะพิจารณาถึงด้านต่างๆ ดังนี้

การบริหารคำตอบแทน โดยพิจารณาจากผลการปฏิบัติงาน

- คำตอบแทนของผู้บริหาร จะแปรผันตรงกับการบรรลุผลสำเร็จของเป้าหมายตามกลยุทธ์ของบริษัท
- การประเมินผลการปฏิบัติงานจะอยู่บนพื้นฐานของตัวชี้วัดความสำเร็จในการดำเนินงาน (Balanced Scorecard) ซึ่งประกอบไปด้วยตัวชี้วัดทางด้านผลตอบแทนทางการเงิน ด้านลูกค้า ด้านกระบวนการภายใน และด้านการเรียนรู้และเติบโต

การบริหารคำตอบแทน ให้สอดคล้องกับความคาดหวังของผู้ถือหุ้น

- การคัดเลือกระบบการวัดผลการปฏิบัติงานที่เหมาะสมกับแผนการดำเนินงานของบริษัททั้งในระยะสั้นและระยะยาว เพื่อให้สอดคล้องกับกลยุทธ์ของบริษัท และการสร้างมูลค่าเพิ่มอย่างต่อเนื่องให้กับผู้ถือหุ้น
- การสร้างเชื่อมั่นว่าตัวชี้วัดความสำเร็จที่ตั้งขึ้น มีความเหมาะสมกับขีดความสามารถในการดำเนินงานของบริษัท เป้าหมายของบริษัท และระดับผลการปฏิบัติงานที่มากขึ้น

การบริหารคำตอบแทน ให้สามารถแข่งขันได้

- การบริหารคำตอบแทนให้สามารถแข่งขันได้ในกลุ่มธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เพื่อทำให้เกิดความมั่นใจว่าบริษัทสามารถที่จะดึงดูด และรักษาพนักงานที่ดี มีฝีมือ ให้มาทำงาน และอยู่สร้างผลงานให้กับบริษัทอย่างต่อเนื่อง
- การเชื่อมโยงสัดส่วนระหว่างคำตอบแทนและผลการปฏิบัติงานอย่างมีนัยสำคัญ สำหรับทั้งผลตอบแทนรายปี และผลตอบแทนระยะยาว

โครงสร้างการจ่ายคำตอบแทนของบริษัท

คำตอบแทนซึ่งจ่ายให้กับประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหาร โดยผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัทจะประกอบด้วยสามองค์ประกอบ ดังนี้

คำตอบแทนและผลประโยชน์แบบคงที่	
เงินเดือน	ผลประโยชน์
+	
คำตอบแทนตามผลปฏิบัติงาน	
โบนัสตามผลงาน	คำตอบแทนระยะยาว

เงินเดือน

ระดับของคำตอบแทนที่ได้รับ เป็นไปตามหน้าที่ ความรับผิดชอบตามตำแหน่งงาน ประสบการณ์และทักษะความชำนาญเฉพาะตัวบุคคล ซึ่งทำการจ่ายเป็นเงินสดเข้าบัญชีเงินเดือน โดยจะมีการทบทวนเป็นประจำทุกปี จากการพิจารณาผลการปฏิบัติงาน และอัตราการเงินเดือนในตลาดแรงงาน

ผลประโยชน์อื่นและผลประโยชน์พิเศษ

วัตถุประสงค์หลักของการให้ผลประโยชน์อื่น และผลประโยชน์พิเศษคือการสร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับพนักงาน และช่วยเหลือในกรณีพนักงานสูงอายุ ประสบปัญหาด้านสุขภาพ ทุพพลภาพ หรือเสียชีวิต โดยกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ แผนประกันสุขภาพ และสวัสดิการต่างๆ สอดคล้องกับแนวปฏิบัติในตลาดแรงงาน และตามที่กฎหมายกำหนด

โบนัสตามผลงาน

เป็นรางวัลตอบแทนที่แปรผันตามความสำเร็จของผลงานในระยะสั้น เมื่อเทียบกับแผนงานประจำปีที่ได้กำหนดไว้ โดยเทียบเคียงกับคำตอบแทนในตลาดแรงงานในธุรกิจที่เกี่ยวข้อง เงินโบนัสตามผลงานนี้จะผูกกับดัชนีชี้วัดความสำเร็จ (KPI) ประจำปี ซึ่งเป็นผลรวมจากตัววัดผลที่หลากหลาย และมีการทวงน้ำหนัตามความสำคัญของแต่ละปัจจัย โดยเป็นการตัดสินผลการปฏิบัติงานโดยรวมของบริษัทและของพนักงานรายบุคคล

คำตอบแทนระยะยาว

คำตอบแทนระยะยาว เป็นรูปแบบคำตอบแทนที่ส่งเสริมการสร้างการเติบโตของธุรกิจอย่างยั่งยืนและสร้างมูลค่าแก่ผู้ถือหุ้น รวมถึงเป็นการรักษาตำแหน่งผู้บริหารที่สำคัญโดยเน้นให้เกิดผลประโยชน์ที่ดีของบริษัทและมีการตัดสินใจทางธุรกิจที่คำนึงถึงผลประโยชน์ต่อผู้ถือหุ้น การให้ผลตอบแทนจะพิจารณาจากมูลค่าทางเศรษฐกิจของบริษัท(Economic Profit) มูลค่าผลตอบแทนต่อผู้ถือหุ้นทั้งในเชิงมูลค่ารวม (Absolute total shareholder return) และมูลค่าในเชิงเปรียบเทียบ (Relative total shareholder return)การคำนวณผลตอบแทนจะพิจารณาจากผลการดำเนินงานในรอบเวลา 3 ปี และทยอยจ่ายผลตอบแทนออกไปอีก 3 ปี ทั้งนี้ การจ่ายผลตอบแทนอาจมีการเรียกคืนหรือคงจ่าย (Clawback policy) ในกรณีที่มีการกระทำผิดทางวินัยการลาออกหรือการเลิกจ้าง

การจ่ายค่าตอบแทนของบริษั

	CEO	ผู้บริหาร	พนักงานทุก คน	รูปแบบการจ่าย	จุดประสงค์และการเชื่อมโยงกับหลักการค่าตอบแทน
เงินเดือน (Base Salary)	/	/	/	เงินสด แก่พนักงานทุกคน	จูงใจและรักษาพนักงานที่มีความรู้ความสามารถ และตอบสนองการปฏิบัติงานตามหน้าที่ และความรับผิดชอบตามตำแหน่งงาน
ผลประโยชน์ (benefits)	/	/	/	กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ ประกันภัยและประกันชีวิต	สร้างความมั่นคงปลอดภัยให้กับพนักงาน
เงินโบนัสตามผลงาน (Performance Bonus)	/	/	/	เงินสด แก่พนักงานทุกคน	เพื่อเป็นรางวัลตอบแทนตามความสำเร็จของผลงานที่ได้กำหนดไว้ประจำปี
ค่าตอบแทนที่เป็นตัวเงินและหุ้น (Value-Sharing Cash/Equity)	/	/		เงินสด แก่ผู้บริหาร ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญแก่ผู้บริหาร	ผลักดันให้เกิดผลงานที่เป็นรากฐานของบริษัท โดยยึดหลักมูลค่ารวมทางเศรษฐกิจของบริษัท ซึ่งเป็นผลประโยชน์ร่วมระหว่างผู้บริหารและผู้ถือหุ้น เพื่อเป็นแรงเสริมให้บริษัทเกิดการเจริญเติบโตที่ยั่งยืน และสร้างมูลค่าเพิ่มให้กับผู้ถือหุ้น

ค่าตอบแทนรวมของคณะผู้บริหารจำนวน 4 ราย เท่ากับ 74.96* ล้านบาท ประกอบด้วยเงินเดือน โบนัสตามผลงาน กองทุนสำรองเลี้ยงชีพ และผลประโยชน์อื่นๆ

*ค่าตอบแทน 74.96 ล้านบาท รวมค่าตอบแทนคุณวรัญฉัตร เกียรติพงษ์ถาวร ซึ่งดำรงตำแหน่งหัวหน้าคณะผู้บริหารด้านธุรกิจสัมพันธ์และองค์กร ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2563 - 30 กันยายน 2563

ใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ

บริษัทได้ออกใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ (Performance Share Plan) ตามโครงการจ่ายค่าตอบแทนให้แก่ผู้บริหารเป็นจำนวน 5 ครั้ง ในระหว่างปี 2556 – 2560 โดยผู้บริหารตามคำนิยามของสำนักงาน กสท. ได้รับใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญมีรายชื่อและจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่ได้รับดังต่อไปนี้

		ปี 2560	%	ปี 2559	%	ปี 2558	%	ปี 2557	%	ปี 2556	%	รวม
1. นายสมชัย เลิศสุริวงศ์	จำนวน	88,700	6.3	56,800	6.87	51,600	5.92	29,816	4.38	19,824	4.89	246,740
2. นายวิรัชฉัตร เกียรติพงษ์ถาวร	จำนวน	44,300	3.1	30,200	3.65	30,174	3.46	27,116	3.99	19,864	4.90	151,654
3. นางสาวกานติมา เลอเลิศยุติธรรม	จำนวน	44,300	3.1	33,200	4.01	0	n/a	0	n/a	0	n/a	77,500

หมายเหตุ : % เป็นสัดส่วนของจำนวนใบสำคัญแสดงสิทธิที่ออกทั้งหมด

กรรมการผู้มีอำนาจลงนาม

นายสมชัย เลิศสุภกิจวงศ์ นายเอนก พนาภิชน นายสุย เวียง ชอง กรรมการ
สองในสามคนนี้ ลงลายมือชื่อร่วมกันและประทับตราสำคัญของบริษัท

ขอบเขตอำนาจหน้าที่ของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการ ชุดย่อย

คณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทเป็นตัวแทนผู้ถือหุ้นโดยรวมมิใช่เป็นตัวแทนผู้ถือหุ้นกลุ่มใดกลุ่มหนึ่ง และกำหนดนโยบายให้มีจำนวนกรรมการที่เป็นไปตามสัดส่วนอย่างยุติธรรมของเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นซึ่งมีอำนาจควบคุม (Controlling shareholders) โดยมีขอบเขตหน้าที่ดังนี้

1. ต้องปฏิบัติหน้าที่ให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์ และข้อบังคับของบริษัท ตลอดจนมติที่ประชุมผู้ถือหุ้น ด้วยความซื่อสัตย์ สุจริต และระมัดระวังรักษาผลประโยชน์ของบริษัท
2. กำหนดวิสัยทัศน์ นโยบาย และทิศทางการดำเนินงานของบริษัท และกำกับดูแลให้ฝ่ายบริหารดำเนินการให้เป็นไปตามนโยบายที่กำหนดไว้ อย่างมีประสิทธิภาพ และประสิทธิผล เพื่อเพิ่มมูลค่าสูงสุดให้แก่บริษัทและผู้ถือหุ้น
3. พิจารณานโยบายที่สำคัญ เช่น โครงการลงทุนธุรกิจใหม่ การซื้อขายทรัพย์สิน ฯลฯ และการดำเนินการใดๆ ที่กฎหมายกำหนด
4. พิจารณานโยบายและ/หรือให้ความเห็นชอบต่อรายการที่เกี่ยวข้องกันของบริษัทและบริษัทย่อยให้เป็นไปตามประกาศ ข้อกำหนด และแนวทางปฏิบัติที่เกี่ยวข้องของหน่วยงานที่กำกับดูแล
5. ประเมินผลงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูงอย่าง

สม่ำเสมอ และกำหนดค่าตอบแทน

6. รับผิดชอบต่อผลประโยชน์และการปฏิบัติงานของฝ่ายบริหารด้วยความตั้งใจและความระมัดระวังในการปฏิบัติงาน
7. ดำเนินการให้ฝ่ายบริหารจัดให้มีระบบบัญชี การรายงานทางการเงิน และการสอบบัญชีที่เชื่อถือได้ รวมทั้งดูแลให้มีกระบวนการในการประเมินความเหมาะสมของการควบคุมภายใน และการตรวจสอบภายในให้มีประสิทธิภาพและประสิทธิผล การบริหารจัดการความเสี่ยง การรายงานทางการเงิน และการติดตามผล
8. ดูแลไม่ให้เกิดปัญหาความขัดแย้งทางผลประโยชน์ระหว่างผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท
9. กำกับดูแลกิจการให้มีการปฏิบัติงานอย่างมีจริยธรรม
10. ทบทวนนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท และประเมินผลการปฏิบัติตามนโยบายดังกล่าวเป็นประจำอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง
11. รายงานความรับผิดชอบของตนในการจัดทำรายงานทางการเงิน โดยแสดงควบคู่กับรายงานของผู้สอบบัญชีไว้ในรายงานประจำปี และครอบคลุมในเรื่องสำคัญๆ ตามนโยบายเรื่องข้อพึงปฏิบัติที่ดีสำหรับกรรมการบริษัทจดทะเบียนของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย

การสงวนสิทธิเรื่องที่เป็นอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการบริษัทสงวนสิทธิเรื่องที่มีความสำคัญไว้เป็นอำนาจอนุมัติของคณะกรรมการบริษัท เพื่อรักษาประโยชน์สูงสุดต่อ เอไอเอสและผู้ถือหุ้น อาทิ

- กลยุทธ์ แผนธุรกิจ และงบประมาณประจำปี
- ค่าใช้จ่ายฝ่ายทุน และค่าใช้จ่ายที่เกินกว่าวงเงินที่คณะกรรมการชุดย่อย หรือผู้บริหารได้รับมอบหมายให้อนุมัติได้

- การลงทุนในธุรกิจใหม่ และการขายเงินลงทุน
- นโยบายที่สำคัญ
- การตกลงเข้าทำสัญญาที่สำคัญ
- การฟ้องร้อง และดำเนินคดีที่สำคัญ
- นโยบายการจ่ายเงินปันผล

การแบ่งแยกบทบาทหน้าที่ระหว่างคณะกรรมการบริษัทและฝ่ายบริหาร

คณะกรรมการบริษัทมีหน้าที่กำกับดูแลการดำเนินงานของบริษัทให้เป็นไปตามกฎหมาย วัตถุประสงค์และข้อบังคับของบริษัท มติของที่ประชุมผู้ถือหุ้น และนโยบายการกำกับดูแลกิจการของเอไอเอส ทั้งนี้ ในการกำกับดูแล กรรมการจะต้องใช้ดุลยพินิจในการตัดสินใจในทางธุรกิจ และปฏิบัติในสิ่งที่ตนเองเชื่ออย่างมีเหตุผลว่าจะเป็นประโยชน์สูงสุดต่อเอไอเอสและผู้ถือหุ้น ขณะที่ฝ่ายบริหารมีหน้าที่รับผิดชอบในการนำกลยุทธ์ วัตถุประสงค์ของเอไอเอสไปปฏิบัติให้ประสบความสำเร็จ ตลอดจนบริหารจัดการงานประจำวันและธุรกิจขององค์กร ทั้งนี้ ประธานกรรมการเป็นกรรมการอิสระ และไม่มีอำนาจลงนามผูกพันบริษัท

การแบ่งแยกตำแหน่งประธานกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร

ประธานกรรมการบริษัทและประธานเจ้าหน้าที่บริหาร เป็นผู้ที่มีความรู้ความสามารถ มีประสบการณ์ และคุณสมบัติที่เหมาะสม โดยต้องไม่เป็นบุคคลเดียวกัน เพื่อให้มีการถ่วงดุลอำนาจที่เหมาะสม

บทบาทและหน้าที่ของประธานกรรมการบริษัท	บทบาทหน้าที่ของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
- เป็นผู้นำของคณะกรรมการบริษัท - ทำหน้าที่เป็นประธานการประชุมคณะกรรมการบริษัท การประชุมผู้ถือหุ้น และการประชุมของกรรมการที่ไม่เป็นผู้บริหาร - ร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารและเลขาธิการบริษัทกำหนดวาระการประชุมของคณะกรรมการบริษัท - สนับสนุนให้คณะกรรมการมีส่วนร่วมในการส่งเสริมให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรที่มีจริยธรรม และการกำกับดูแลกิจการที่ดี - สนับสนุนให้กรรมการได้อภิปรายและแสดงความคิดเห็นในประเด็นต่างๆ ระหว่างการประชุม - เป็นผู้ประสานระหว่างคณะกรรมการและฝ่ายบริหาร เพื่อเสริมสร้างความสัมพันธ์อันดี	- กำหนดและจัดทำวสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ แผนธุรกิจงบประมาณ และตัวชี้วัดผลการดำเนินงานประจำปีเสนอให้ คณะกรรมการบริษัท พิจารณานุมัติ ตลอดจนติดตามความคืบหน้าเปรียบเทียบกับงบประมาณและแผนงาน และรายงานให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบความก้าวหน้าเป็นประจำ - บริหารและควบคุมธุรกิจของบริษัทให้เป็นไปตามนโยบาย วิสัยทัศน์ พันธกิจ กลยุทธ์ แผนธุรกิจของบริษัท - แสวงหาโอกาสทางธุรกิจใหม่ๆ ซึ่งสอดคล้องกับวิสัยทัศน์และทิศทางกลยุทธ์ของบริษัท - เสริมสร้างศักยภาพและรักษาทีมผู้บริหารที่มีความสามารถในการปฏิบัติงานให้เป็นไปตามกลยุทธ์และเป้าหมายของบริษัทอย่างมีประสิทธิภาพ ตลอดจนระบุและสรรหาบุคคลที่มีความสามารถ เพื่อให้การสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงเป็นไปอย่างมีประสิทธิภาพ - ทำหน้าที่เป็นผู้ประสานงานระหว่างฝ่ายบริหารและคณะกรรมการบริษัท

คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง

1. สอบทานให้บริษัทมีรายงานทางการเงินถูกต้องตามที่ควรตามมาตรฐานการบัญชีและมาตรฐานการรายงานทางการเงินที่กฎหมายกำหนด และมีการเปิดเผยอย่างเพียงพอ
2. พิจารณาคุณสมบัติ ความเป็นอิสระ และผลการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี รวมถึงการหมุนเวียนผู้สอบบัญชี พร้อมทั้งเสนอขออนุมัติการแต่งตั้งเลือกกลับมาใหม่ เลิกจ้าง และกำหนดค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชีของบริษัทจากที่ประชุมผู้ถือหุ้น รวมถึงพิจารณาตัดสินใจในกรณีที่ฝ่ายจัดการและผู้สอบบัญชีมีความเห็นไม่ตรงกันเกี่ยวกับรายงานทางการเงิน หรือมีข้อจำกัดในการปฏิบัติงานสอบบัญชี
3. ประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชีโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมประชุมด้วยอย่างน้อยปีละ 1 ครั้ง

4. พิจารณานโยบายของบริษัทเกี่ยวกับการใช้บริการอื่นที่มีใช้การสอบบัญชีจากสำนักงานสอบบัญชีเดียวกัน
5. สอบทานให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน (Internal Control) การตรวจสอบภายใน (Internal Audit) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และพิจารณาความเป็นอิสระของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนให้ความเห็นชอบในการพิจารณาแต่งตั้ง โยกย้าย เลิกจ้าง และการพิจารณาผลการปฏิบัติงาน ความดีความชอบของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน รวมถึงประชุมกับหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในโดยไม่มีฝ่ายจัดการเข้าร่วมเพื่อสอบถามถึงข้อจำกัดในการปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายในที่อาจมีผลกระทบต่อความเป็นอิสระ

6. สอบทานและอนุมัติกฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน แผนงานตรวจสอบภายในประจำปี การปฏิบัติงานของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ตลอดจนประสานงานกับผู้สอบบัญชี
7. จัดให้มีการสอบทานคุณภาพของระบบการตรวจสอบภายในโดยผู้ประเมินอิสระจากภายนอกองค์กรอย่างน้อยทุก 5 ปี (Independent Quality Assessment Review)
8. สอบทานให้บริษัทมีระบบบริหารความเสี่ยง (Risk Management) ที่เหมาะสมและมีประสิทธิภาพ และสนับสนุนคณะกรรมการบริษัทในการกำกับดูแลความเสี่ยงของบริษัทในภาพรวม โดยดำเนินการดังต่อไปนี้
 - (ก) กลั่นกรองกรอบโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงขององค์กร (Enterprise Risk Management Framework) ที่สำคัญได้แก่ นโยบาย ระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) ความสามารถในการรับความเสี่ยง (Risk Capacity) และช่วงความเบี่ยงเบนของผลการปฏิบัติงานที่ยอมรับได้ (Tolerance) รวมถึงแนวทางการบริหารความเสี่ยงในภาพรวม ตลอดจนทบทวนความเพียงพอของนโยบายและแนวทางการบริหารความเสี่ยง ซึ่งกำหนดโดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Committee) ก่อนนำเสนอคณะกรรมการบริษัท
 - (ข) กลั่นกรองและให้คำปรึกษาต่อคณะกรรมการบริษัทในการกำกับดูแลความเสี่ยงในภาพรวม ให้มีการประเมิน ติดตาม และรายงานความเสี่ยงรวมทั้งให้มีการควบคุมความเสี่ยงที่เหมาะสม โดยให้ความเห็นและข้อเสนอแนะอย่างเป็นอิสระ
 - (ค) ประเมินความเพียงพอ เหมาะสม ของการนำความเสี่ยงไปบริหารในเชิงกลยุทธ์ เพื่อให้บริษัทพัฒนาไปสู่ความยั่งยืนถาวร โดยการกำกับดูแลให้การดำเนินงานและความเสี่ยงของบริษัทสอดคล้องกัน รวมทั้งให้พิจารณาความเสี่ยงต่อผู้มีส่วนได้เสียและผู้เกี่ยวข้องให้ครบถ้วน

9. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ และกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท
10. พิจารณารายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทาง
ผลประโยชน์ ให้เป็นไปตามกฎหมายและข้อกำหนดของหน่วยงานกำกับดูแล
ทั้งนี้ เพื่อให้มั่นใจว่ารายการดังกล่าวสมเหตุสมผลและเป็นประโยชน์สูงสุด
ต่อบริษัท
11. สอบทานให้บริษัทปฏิบัติตามนโยบายการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำ
ผิด และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล และพิจารณาข้อร้องเรียนรวมถึงพิจารณา
ผลการสอบสวนของบริษัททุกไตรมาส อีกทั้งเป็นช่องทางหนึ่งของบริษัทใน
การรับแจ้งข้อร้องเรียนตามนโยบายการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด
และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล รวมถึงพิจารณาให้ความเห็นชอบต่อการ
จัดทำและปรับปรุงแก้ไขแนวปฏิบัติการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด
และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล
12. กำกับดูแลนโยบายและมาตรการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการ
คอร์รัปชัน เพื่อให้มั่นใจว่า บริษัทได้ปฏิบัติตามภาระหน้าที่ตามกฎหมาย
และจริยธรรมที่กำหนดไว้
13. จัดทำรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงโดยเปิด
เผยไว้ในรายงานประจำปีของบริษัท ซึ่งรายงานดังกล่าวต้องลงนามโดย
ประธานกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงและต้องประกอบด้วย
ข้อมูลอย่างน้อยดังต่อไปนี้
 - (ก) ความเห็นเกี่ยวกับความถูกต้อง ครบถ้วน เป็นที่เชื่อถือได้ของรายงาน
ทางการเงินของบริษัท
 - (ข) ความเห็นเกี่ยวกับความเพียงพอของระบบควบคุมภายใน และ
ประสิทธิภาพของการบริหารความเสี่ยงโดยภาพรวมของบริษัท
 - (ค) ความเห็นเกี่ยวกับการปฏิบัติตามกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และ
ตลาดหลักทรัพย์ ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์ หรือ กฎหมาย
ที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท

- (ง) ความเห็นเกี่ยวกับความเหมาะสมของผู้สอบบัญชี
 - (จ) ความเห็นเกี่ยวกับรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์
 - (ฉ) จำนวนการประชุมคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง
และการเข้าร่วมประชุมของกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง
แต่ละท่าน
 - (ช) ความเห็นหรือข้อสังเกตโดยรวมที่คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับ
ความเสี่ยงได้รับการปฏิบัติหน้าที่ตามกฎหมาย (charter)
 - (ซ) รายการอื่นที่เห็นว่าผู้ถือหุ้นและผู้ลงทุนทั่วไปควรทราบภายใต้ขอบเขต
หน้าที่และความรับผิดชอบที่ได้รับมอบหมายจากคณะกรรมการบริษัท
14. ดำเนินการตรวจสอบข้อเท็จจริงตามที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชี เกี่ยวกับ
พฤติกรรมอันควรสงสัยว่ากรรมการ ผู้จัดการ หรือ บุคคล ซึ่งรับผิดชอบ
ในการดำเนินงานของบริษัทได้กระทำผิดตามที่กฎหมายว่าด้วย
หลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์กำหนด และให้คณะกรรมการตรวจสอบ
และกำกับความเสี่ยงรายงานผลการตรวจสอบในเบื้องต้นให้แก่สำนักงาน
คณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ และผู้สอบบัญชี
ทราบ ภายในสามสิบวันนับแต่วันที่ได้รับแจ้งจากผู้สอบบัญชี
15. รายงานผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง
และเสนอข้อเสนอนี้ที่จำเป็นให้คณะกรรมการบริษัททราบอย่างน้อยปีละ
4 ครั้ง โดยในการปฏิบัติหน้าที่ของคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับ
ความเสี่ยง หากพบหรือมีข้อสงสัยว่ามีรายการหรือการกระทำดังต่อไปนี้
ซึ่งอาจมีผลกระทบอย่างมีนัยสำคัญต่อฐานะการเงินและผลการดำเนินงาน
ของบริษัท ให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง รายงานต่อ
คณะกรรมการของบริษัทเพื่อดำเนินการปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาที่
คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงเห็นสมควร
- (1) รายการที่เกิดความขัดแย้งทางผลประโยชน์
 - (2) การทุจริตหรือมีสิ่งผิดปกติหรือมีความบกพร่องที่สำคัญในระบบ
ควบคุมภายใน

- (3) การฝ่าฝืนกฎหมายว่าด้วยหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
ข้อกำหนดของตลาดหลักทรัพย์หรือกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจ
หากคณะกรรมการของบริษัทหรือผู้บริหารไม่ดำเนินการให้มีการ
ปรับปรุงแก้ไขภายในเวลาตามวรรคหนึ่ง กรรมการตรวจสอบและกำกับ
ความเสี่ยงรายใดรายหนึ่งอาจรายงานว่ามีรายการหรือการกระทำนั้น
ต่อสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์หรือ
ตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย
16. ในการปฏิบัติงานตามขอบเขตอำนาจหน้าที่ให้คณะกรรมการตรวจสอบและ
กำกับความเสี่ยง มีอำนาจเชิญให้ฝ่ายจัดการ ผู้บริหาร หรือพนักงานของ
บริษัทที่เกี่ยวข้องมาให้ความเห็น ร่วมประชุม หรือส่งเอกสารตามที่เห็นว่า
เกี่ยวข้องจำเป็น
17. ในการปฏิบัติงานตามขอบเขต อำนาจ หน้าที่ ให้คณะกรรมการตรวจสอบ
และกำกับความเสี่ยง มีอำนาจว่าจ้างที่ปรึกษา หรือเชิญบุคคลที่มีความรู้
ความสามารถ เพื่อให้ความเห็น หรือคำแนะนำ เพื่อสนับสนุนการปฏิบัติงาน
ตามความจำเป็น
18. พิจารณาประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับ
ความเสี่ยง ด้วยตนเองทั้งในภาพรวมเป็นรายคณะและรายบุคคลเป็นประจำ
ทุกปี
19. พิจารณาสอบทานของกฏบัตรนี้เป็นประจำทุกปีและเสนอต่อคณะกรรมการ
บริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติเปลี่ยนแปลงหากมีความจำเป็น
20. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย ด้วยความเห็นชอบ
จากคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทน

1. กำหนดค่าตอบแทนที่จำเป็นและเหมาะสม ทั้งที่เป็นตัวเงินและไม่ใช่ตัวเงิน
ของกรรมการ กรรมการชุดย่อย และผู้บริหารระดับสูงของบริษัทในแต่ละปี
เพื่อประโยชน์ของผู้ถือหุ้นของบริษัทโดยรวม

2. จัดทำหลักเกณฑ์และนโยบายในการกำหนดค่าตอบแทนของคณะกรรมการบริษัทและผู้บริหารระดับสูง เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติและ/หรือนำเสนอต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นอนุมัติตามแต่กรณี
3. พิจารณาสอบทานและอนุมัติผลการดำเนินงานของบริษัท เพื่อใช้ประกอบการพิจารณาอนุมัติจ่ายโบนัสประจำปีตามผลตัวชี้วัดการปฏิบัติงานและพิจารณาปรับเพิ่มเงินเดือนประจำปี
4. พิจารณาและอนุมัติโครงการค่าตอบแทนระยะยาว (Long Term Incentive Plan) รวมถึงแนวทางปฏิบัติต่างๆ ที่เกี่ยวข้อง
5. พิจารณาและอนุมัติโครงการประเมินการปฏิบัติงานเพื่อกำหนดเงินโบนัสประจำปี การปรับขึ้นเงินเดือนประจำปี และค่าตอบแทนระยะยาว (Long Term Incentive Plan) ให้แก่ประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท รวมทั้งผู้บริหารระดับสูงซึ่งรายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารดังกล่าว
6. พิจารณาและอนุมัติการจ่ายเงินโบนัสประจำปีให้กับกรรมการของบริษัท
7. รายงานนโยบายด้านค่าตอบแทนกรรมการ หลักการ/เหตุผล และวัตถุประสงค์ของนโยบายเปิดเผยไว้ในรายงานประจำปี
8. ร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท ประเมินและกำหนดผู้สืบทอดตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท รวมทั้งผู้บริหารระดับสูงซึ่งรายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารดังกล่าว และรายงานแผนการสืบทอดตำแหน่งของผู้บริหารระดับสูงให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำทุกปี
9. ร่วมกับประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัทจัดทำนโยบายแผนการสืบทอดตำแหน่งสำหรับตำแหน่งประธานเจ้าหน้าที่บริหารของบริษัท รวมทั้งผู้บริหารระดับสูงซึ่งรายงานตรงต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารดังกล่าว
10. กำหนาดูแลกระบวนการประเมินผลการปฏิบัติงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูง
11. ว่าจ้างที่ปรึกษาหรือนุคคลที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้ความเห็นหรือคำแนะนำตามความจำเป็น โดยเฉพาะอย่างยิ่งในด้านการพัฒนาความเป็นผู้นำ

12. คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนรับผิดชอบต่อคณะกรรมการบริษัทและมีหน้าที่ให้คำชี้แจงตอบคำถามใดๆ เกี่ยวกับค่าตอบแทนในที่ประชุมผู้ถือหุ้น
13. พิจารณากบวณและประเมินความเพียงพอของกฎบัตรและเสนอต่อคณะกรรมการบริษัทเพื่อพิจารณาอนุมัติเปลี่ยนแปลง
14. รายงานผลการปฏิบัติงานที่สำคัญให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำ รวมทั้งประเด็นสำคัญต่างๆ ที่คณะกรรมการบริษัทควรได้รับทราบ
15. มีอำนาจเชิญฝ่ายจัดการ ผู้บริหาร หรือนุคคลใดที่เกี่ยวข้องของบริษัทมาให้ความเห็น เข้าร่วมประชุม หรือให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้อง
16. ดำเนินการอื่นๆ ใดหรือตามอำนาจและความรับผิดชอบ ตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายหน้าที่ให้เป็นคราวๆ ไป

คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ

1. กำหนดหลักเกณฑ์และนโยบายในการสรรหากรรมการและกรรมการชุดย่อยของบริษัท
2. กำกับดูแลการปฏิบัติตามนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท พิจารณากบวณนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัท ทุกๆ ปี รวมทั้งเสนอปรับปรุงแก้ไขนโยบายการกำกับดูแลกิจการของบริษัทให้คณะกรรมการพิจารณา
3. พิจารณาสรรหากรรมการและกรรมการชุดย่อย โดยพิจารณานุคคลที่เหมาะสมที่จะมาดำรงตำแหน่งกรรมการ เพื่อเสนอคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ และ/หรือเสนอขออนุมัติต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้น แล้วแต่กรณี
4. ปฏิบัติการอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการพัฒนาสู่ความยั่งยืน

1. พิจารณานโยบาย กลยุทธ์ เป้าหมายการดำเนินงาน และงบประมาณที่เพียงพอ ตลอดจนการใดๆ ที่เกี่ยวข้องกับการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทอนุมัติ

2. เสนอประเด็นสำคัญที่มีผลกระทบต่อบริษัท อันเนื่องเกี่ยวกับการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทพิจารณา
3. สอบทานผลการปฏิบัติงานตามนโยบายและกลยุทธ์ด้านการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อให้เป็นไปตามเป้าหมายที่วางไว้
4. ให้คำปรึกษาและสนับสนุนประธานเจ้าหน้าที่บริหารอันเนื่องเกี่ยวกับการปฏิบัติงานด้านการพัฒนาสู่ความยั่งยืน
5. รายงานผลการดำเนินงานด้านการพัฒนาสู่ความยั่งยืนต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัท
6. สอบทานและให้ความเห็นชอบต่อรายงานการพัฒนาสู่ความยั่งยืน เพื่อเสนอต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทพิจารณาอนุมัติ
7. กำกับดูแลปฏิบัติงานตามนโยบายด้านสิทธิมนุษยชน
8. การปฏิบัติอื่นใดตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมาย

คณะกรรมการบริหาร

1. กำหนดทิศทางกลยุทธ์ โครงสร้างการบริหารงาน แผนธุรกิจ และงบประมาณประจำปีของบริษัท เพื่อเสนอให้คณะกรรมการบริษัทอนุมัติ
2. บริหารการดำเนินธุรกิจใดๆ ของบริษัทให้บรรลุตามวัตถุประสงค์และเป้าหมายที่ได้วางไว้
3. กำกับและติดตามผลการดำเนินงานและฐานะการเงินของบริษัท และรายงานผลการดำเนินงานและฐานะการเงินให้แก่กรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำทุกเดือน
4. แสวงหาและประเมินโอกาสในการลงทุนในธุรกิจใหม่ๆ
5. พิจารณาและให้ความเห็นแก่คณะกรรมการบริษัทเกี่ยวกับนโยบายการจ่ายเงินปันผลของบริษัท
6. พิจารณาสอบทานและอนุมัติรายการเกี่ยวกับการลงทุนและจำหน่ายทรัพย์สิน การบริหารทรัพยากรบุคคล การเงินและการบริหารเงิน การบริหารงานทั่วไป และรายการอื่นใดที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท ภายในขอบเขตอำนาจที่ได้รับอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท

7. พิจารณาและให้ความเห็นต่อเรื่องที่ต้องผ่านการอนุมัติจากคณะกรรมการบริษัท ยกเว้นในกิจกรรมใดๆ ซึ่งคณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการชุดย่อยอื่นเป็นผู้ดำเนินการไว้แล้ว
8. คณะกรรมการบริหารอาจมอบอำนาจช่วงให้ผู้บริหารหรือบุคคลใดบุคคลหนึ่งมีอำนาจในการดำเนินการในเรื่องใด เรื่องหนึ่งหรือหลายเรื่องตามที่คณะกรรมการบริหารพิจารณาเห็นสมควรได้ การอนุมัติรายการของคณะกรรมการบริหารและ/หรือการมอบอำนาจช่วงต้องไม่เป็นการอนุมัติรายการที่เกี่ยวข้องกันหรือรายการที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์หรือรายการที่คณะกรรมการบริหารมีส่วนได้เสียตามที่กำหนดในข้อบังคับของบริษัท และตามที่กำหนดโดยคณะกรรมการบริษัทและหน่วยงานกำกับดูแลที่เกี่ยวข้อง
9. ว่าจ้างที่ปรึกษาหรือบุคคลที่มีความเป็นอิสระ เพื่อให้ความเห็นหรือคำแนะนำตามความเป็น
10. มีอำนาจเชิญฝ่ายจัดการ ผู้บริหาร หรือบุคคลใดที่เกี่ยวข้องของบริษัทมาให้ความเห็น เข้าร่วมประชุม หรือให้ข้อมูลที่เกี่ยวข้องตามที่จำเป็น
11. รายงานผลการปฏิบัติงานที่สำคัญของคณะกรรมการบริหารให้คณะกรรมการบริษัทรับทราบเป็นประจำทุกไตรมาสในวาระการรายงานของประธานเจ้าหน้าที่บริหาร
12. ประเมินผลการปฏิบัติงานของตนเองและประเมินความเพียงพอของกฎบัตรเป็นประจำทุกปี ซึ่งอาจทำพร้อมกับการประเมินผลการปฏิบัติงานของคณะกรรมการบริษัทและคณะกรรมการชุดย่อยอื่น โดยอยู่ภายใต้การดูแลของคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ
13. ดำเนินการอื่นๆ ใด หรือตามอำนาจและความรับผิดชอบ ตามที่คณะกรรมการบริษัทมอบหมายหน้าที่ให้เป็นคราวๆ ไป

การสรรหากรรมการและผู้บริหารระดับสูง

หลักเกณฑ์และวิธีการสรรหาและแต่งตั้งกรรมการ

1. คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการมีหน้าที่ในการสรรหา คัดเลือกบุคคลที่มีคุณสมบัติเหมาะสม และเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาแต่งตั้งหรือเสนอขอแต่งตั้งต่อที่ประชุมผู้ถือหุ้นตามข้อบังคับของบริษัท
2. คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ พิจารณาองค์ประกอบความเหมาะสมประกอบด้วยคุณสมบัติของกรรมการทั้งปัจจุบันและอนาคต, ความหลากหลาย ในเรื่องเพศ อายุ และประสบการณ์, ประวัติการกระทำผิดทางกฎหมาย, องค์ประกอบของความเป็นอิสระ, ทักษะการดำเนินธุรกิจ, และองค์ประกอบโดยรวมของคณะกรรมการบริษัท เพื่อเปรียบเทียบกับทิศทางในการดำเนินธุรกิจในปัจจุบันและอนาคต โดยจัดทำเป็นตาราง Board Skill Matrix เพื่อกำหนดเกณฑ์ในการสรรหากรรมการที่ต้องการเป็นประจำทุกปี ในการทบทวนดังกล่าว คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการยังได้พิจารณาถึงความหลากหลายจากที่มาในการเสนอชื่อ อาทิ การเสนอแนะจากกรรมการบริษัท, การเสนอชื่อบุคคลโดยผู้ถือหุ้น, บริษัทที่ปรึกษาภายนอก, และฐานข้อมูลกรรมการของสมาคมส่งเสริมสถาบันกรรมการบริษัทไทย เป็นต้น
3. ในการพิจารณาแต่งตั้งกรรมการเดิมเป็นกรรมการต่ออีกวาระหนึ่ง คณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการจะพิจารณาปัจจัยต่างๆ ซึ่งรวมถึง ผลการปฏิบัติงาน ประวัติการเข้าร่วมและการมีส่วนร่วมในการประชุม และการสนับสนุนในกิจกรรมของคณะกรรมการบริษัท โดยหากเป็นกรรมการอิสระ จะพิจารณาถึงความเป็นอิสระของกรรมการท่านดังกล่าวด้วย
4. การแต่งตั้งกรรมการให้เป็นไปตามข้อบังคับบริษัทและข้อกำหนดของกฎหมายที่เกี่ยวข้อง ซึ่งจะต้องมีความโปร่งใสและชัดเจน และดำเนินการโดยผ่านคณะกรรมการสรรหาและกำกับดูแลกิจการ โดยหลักเกณฑ์และวิธีการเลือกตั้งกรรมการในการประชุมผู้ถือหุ้น ดังนี้

- (1) ผู้ถือหุ้นคนหนึ่งมีคะแนนเสียงเท่ากับจำนวนหุ้นที่ถือ คือ หนึ่งหุ้นเท่ากับหนึ่งเสียง
- (2) ผู้ถือหุ้นแต่ละคนจะใช้คะแนนเสียงที่มีอยู่ทั้งหมดตาม (1) เลือกตั้งบุคคลคนเดียวหรือหลายคนเป็นกรรมการก็ได้ ในกรณีที่เลือกตั้งบุคคลหลายคนเป็นกรรมการ จะแบ่งคะแนนเสียงให้แก่ผู้ใดมากที่สุดเพียงใดไม่ได้
- (3) บุคคลซึ่งได้รับคะแนนเสียงสูงสุดตามลำดับลงมา เป็นผู้ได้รับการเลือกตั้งเป็นกรรมการทำจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ในกรณีที่บุคคลซึ่งได้รับการเลือกตั้งในลำดับถัดลงมา มีคะแนนเสียงเท่ากันเกินจำนวนกรรมการที่จะพึงมีหรือจะพึงเลือกตั้งในครั้งนั้น ให้ผู้เป็นประธานเป็นผู้ออกเสียงชี้ขาด

กรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเนื่องจากสาเหตุอื่นนอกจากการครบวาระออกจากตำแหน่งกรรมการ ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งบุคคลซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมายเข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมการ เว้นแต่วาระของกรรมการที่พ้นจากตำแหน่งเหลือน้อยกว่า 2 เดือน โดยบุคคลที่เข้าเป็นกรรมการแทนจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่แทนแทน ทั้งนี้ มติการแต่งตั้งบุคคลเข้าเป็นกรรมการแทนดังกล่าวต้องได้รับคะแนนเสียงไม่น้อยกว่า 3 ใน 4 ของจำนวนกรรมการที่ยังเหลืออยู่

ทั้งนี้ เอไอเอสเปิดโอกาสให้ผู้ถือหุ้นมีส่วนร่วมในการเสนอชื่อบุคคลเพื่อเข้ารับการคัดเลือกเป็นกรรมการได้ล่วงหน้าไม่น้อยกว่า 3 เดือนก่อนวันสิ้นสุดรอบปีบัญชี โดยแจ้งผ่านระบบข่าวของตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย และเว็บไซต์ของเอไอเอส โดยในปี 2563 ไม่มีผู้ถือหุ้นรายใดเสนอชื่อบุคคลเพื่อรับการเลือกตั้งเป็นกรรมการบริษัทแต่อย่างใด

การสรรหาประธานเจ้าหน้าที่บริหารและผู้บริหารระดับสูง

คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนเป็นผู้พิจารณาสรรหาบุคคลที่เหมาะสมทั้งจากภายในและภายนอกองค์กร รวมถึงจัดทำแผนการสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan) โดยมีหลักในการพิจารณาจากผู้ทรงคุณวุฒิจากภายในและภายนอกองค์กร และอาจพิจารณาว่าจ้างที่ปรึกษาอิสระเพื่อเข้ามาช่วยในการสรรหาดังกล่าว

แผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูง (Succession Plan) รองรับผู้บริหารตั้งแต่ระดับหัวหน้าแผนกงานขึ้นไป โดยมีภาระบุผู้ที่จะทำหน้าที่แทน พร้อมทั้งจัดให้มีกระบวนการพัฒนาบุคลากรในลำดับรองลงมาเพื่อเตรียมความพร้อมสำหรับการขึ้นไปดำรงตำแหน่งดังกล่าวด้วย

เมื่อวันที่ 16 กรกฎาคม 2563 ที่ผ่านมา คณะกรรมการพัฒนาความเป็นผู้นำและกำหนดค่าตอบแทนได้นำเสนอแผนสืบทอดตำแหน่งผู้บริหารระดับสูงต่อที่ประชุมคณะกรรมการบริษัทพิจารณาเป็นที่เรียบร้อยแล้ว

วาระการดำรงตำแหน่ง

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการบริษัท

- (1) ตามพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 และข้อบังคับบริษัทกำหนดให้ในการประชุมสามัญผู้ถือหุ้นประจำปีทุกครั้ง ให้กรรมการออกจากตำแหน่ง 1 ใน 3 ของจำนวนกรรมการทั้งหมด ถ้าจำนวนกรรมการที่จะแบ่งออกให้ตรงสามส่วนไม่พอดี ให้ออกจำนวนใกล้เคียงที่สุดกับส่วน 1 ใน 3 โดยกรรมการคนที่อยู่ในตำแหน่งนานที่สุดเป็นผู้ออกจากตำแหน่ง และกรรมการที่ออกจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับเลือกเข้ามาดำรงตำแหน่งใหม่อีกได้
- (2) กรณีที่ตำแหน่งกรรมการว่างลงเนื่องจากสาเหตุอื่นนอกจากการครบวาระออกจากตำแหน่งกรรมการ ให้คณะกรรมการพิจารณาแต่งตั้งบุคคล

ซึ่งมีคุณสมบัติและไม่มีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย มาตรา 68 แห่งพระราชบัญญัติบริษัทมหาชนจำกัด พ.ศ. 2535 เข้าเป็นกรรมการแทนในการประชุมคณะกรรมกร โดยบุคคลที่เข้าเป็นกรรมการแทนจะอยู่ในตำแหน่งกรรมการได้เพียงเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่ต้นแทน

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง

- (1) คราวละไม่เกิน 3 ปี กรรมการที่พ้นจากตำแหน่งตามวาระมีสิทธิได้รับเลือกกลับเข้ามาใหม่ได้ ทั้งนี้ สำหรับผู้ที่ได้ดำรงตำแหน่งมาแล้วเป็นระยะเวลา 9 ปี หรือ 3 วาระติดต่อกัน คณะกรรมการบริษัทจะทบทวนความเป็นอิสระของกรรมการท่านนั้นเป็นประจำทุกปี
 - (2) กรรมการที่ประสงค์จะลาออกก่อนครบวาระต้องยื่นหนังสือลาออกต่อประธานกรรมการบริษัท โดยจะมีผลตั้งแต่วันที่ในลาออกมาถึงที่บริษัท ทั้งนี้ การพิจารณาแต่งตั้งกรรมการอื่นที่มีคุณสมบัติครบถ้วนทดแทนกรรมการที่ลาออก กำหนดให้ดำรงตำแหน่งเท่าวาระที่ยังเหลืออยู่ของกรรมการที่มาปฏิบัติหน้าที่แทน และคณะกรรมการบริษัทจะต้องแต่งตั้งกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงให้ครบถ้วนภายใน 90 วัน นับแต่วันที่กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงคนนั้นลาออก
- ในกรณีที่กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงพ้นจากตำแหน่งทั้งคณะเพราะเหตุอื่นนอกจากขาดคุณสมบัติ หรือมีลักษณะต้องห้ามตามกฎหมาย ให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงที่พ้นจากตำแหน่งยังคงต้องอยู่รักษาการในตำแหน่งเพียงเท่าที่จำเป็นจนกว่าคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงชุดใหม่จะเข้ารับหน้าที่

วาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการชุดย่อยอื่นๆ

- (1) ให้กรรมการชุดย่อยอื่นๆ มีวาระอยู่ในตำแหน่งตามวาระการดำรงตำแหน่งของกรรมการ และกรรมการชุดย่อยอื่นๆ ซึ่งพ้นจากตำแหน่งตามวาระอาจได้รับการแต่งตั้งใหม่อีกได้

- (2) นอกจากการพ้นจากตำแหน่งตาม (1) กรรมการชุดย่อยอื่นๆ พ้นจากตำแหน่งเมื่อตาย ลาออก ขาดคุณสมบัติการเป็นกรรมการชุดย่อย หรือ คณะกรรมการบริษัทมีมติให้พ้นจากตำแหน่ง

บุคลากร

สำหรับปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อย มีการบันทึกค่าตอบแทนรวมของบุคลากรประกอบด้วยเงินเดือนโบนัสและเงินสมทบกองทุนสำรองเลี้ยงชีพ จำนวนทั้งสิ้น 8,445 ล้านบาท โดย ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อย มีพนักงานทั้งสิ้น 14,103 คน (รวมพนักงานสัญญาจ้าง) โดยมีสัดส่วนพนักงานที่เข้าร่วมกองทุนสำรองเลี้ยงชีพคิดเป็นร้อยละ 52.43 ต่อจำนวนพนักงานทั้งหมด โดยสามารถแบ่งตามสายงานหลักได้ดังนี้

สายงานหลัก	จำนวนพนักงาน
สายงานปฏิบัติการภูมิภาค	3,382
สายงานลูกค้าสัมพันธ์	3,155
สายงานเทคโนโลยีโครงข่ายและสารสนเทศ	2,306
สายงานลูกค้าทั่วไป	1,850
สายงานลูกค้าองค์กร	2,020
สายงานธุรกิจฟิชชบริดจแบรินด์	441
สายงานการเงิน	408
สายงานทรัพยากรบุคคล	239
สายงานพัฒนาธุรกิจใหม่	109
สายงานอื่นๆ	193
รวม	14,103

บริษัทและบริษัทย่อย มีแนวทางการสรรหาและรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพ โดยร่วมมือกับมหาวิทยาลัยชั้นนำทั้งไทยและต่างประเทศ จัดกิจกรรมเดินสายแนะนำองค์กร เปิดโอกาสให้นักศึกษาที่มีความสามารถเฉพาะทางเข้าร่วมงานกับเอไอเอสเพื่อฝึกงานด้านเทคนิคและธุรกิจใหม่ๆ และเพื่อรักษาบุคลากรที่มีคุณภาพ เอไอเอสให้ความสำคัญกับการวางแผนการเติบโตในสายอาชีพสำหรับกลุ่มบุคลากรที่มีคุณภาพ โดยพนักงานจำเป็นที่จะได้รับคำแนะนำจากหัวหน้างานและกำหนดเครื่องมือที่ช่วยพัฒนาบุคลากรกลุ่มนั้นเพื่อให้เข้ากับ “AIS career framework”

การพัฒนาบุคลากร

ในส่วนของการพัฒนาบุคลากร เอไอเอสได้จัดให้มีส่วนงาน เอไอเอสอะคาเดมี่ (AIS Academy) และ Technical Knowledge Management (“TKM”) เพื่อสร้างและพัฒนาหลักสูตรการเรียนรู้ทั้งในรูปแบบออนไลน์ (LearnDi platform) และออฟไลน์ (Conventional Classroom) รวมไปถึงการส่งเสริมการอ่านของพนักงานผ่าน (ReadDi platform) โดยมีการปรับกลยุทธ์การเรียนรู้ใหม่ๆ ตลอดทั้งปี โดยเน้นการ Reskill และ Up-skill บุคลากรภายในองค์กร ดังนี้ 1. จัดให้มีหลักสูตรการฝึกอบรมที่หลากหลาย (i.e. RPA, 5G, ISO 22301: Business Continuity Management System (“BCMS”)) เพื่อตอบโจทย์ธุรกิจใหม่ๆ ของบริษัทและพัฒนาขีดความสามารถใหม่ๆ (New Abilities) ของพนักงาน 2. กำหนดให้พนักงานมีแผนการพัฒนารายตัว 3. กำหนดแผนการพัฒนาผู้นำในตำแหน่งที่สำคัญๆ 4. ร่วมมือกับองค์กรภายนอกพัฒนาหลักสูตรใหม่ๆ เพื่อยกระดับความรู้และพัฒนาทักษะ (i.e. หลักสูตร 5G แบบ Technical & Non-technical) รวมไปถึง

พัฒนามาตรฐานการทำงานให้เป็นไปตามมาตรฐานสากล (i.e. ISO 27001: 2013 - Information Security Management System) 5. กำหนดให้มีการประเมินผลการเรียนรู้และผลการปฏิบัติงานที่ได้มาตรฐาน ชัดเจนและเชื่อถือได้ ทั้งนี้ ข้อมูล “การพัฒนาและดูแลบุคลากรแบบองค์รวม” สามารถศึกษาได้จากรายงานการพัฒนาความยั่งยืนปี 2563

ค่าตอบแทนและสวัสดิการพนักงาน

ในด้านค่าตอบแทนและสวัสดิการ บริษัทกำหนดให้มียุทธศาสตร์ด้านค่าตอบแทนที่ชัดเจนตั้งแต่ระดับกรรมการ ผู้บริหารและพนักงานเพื่อให้สอดคล้องกับผลการปฏิบัติงานและผลการดำเนินงานของบริษัท โดยบริษัทมีการพิจารณาจ่ายค่าตอบแทนที่เหมาะสม เป็นไปตามกฎหมายและมาตรฐานและสามารถแข่งขันได้ภายในอุตสาหกรรม นอกจากนี้ บริษัทได้จัดให้มีสวัสดิการแก่กรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน อาทิเช่น ทุนการศึกษาบุตรพนักงาน เงินช่วยเหลือกรณีพิพาท เงินช่วยเหลือกรณีสมรส เงินช่วยเหลือภัยพิบัติ เป็นต้น

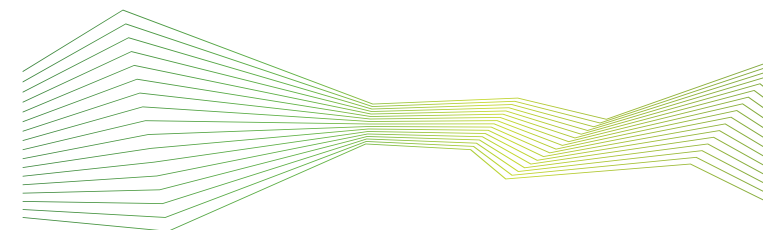
การสื่อสารและการเสริมสร้างความสัมพันธ์กับพื้นฐานระหว่างพนักงาน

นอกจากนี้ บริษัทได้ส่งเสริมให้พนักงานทุกระดับชั้นมีความสัมพันธ์ที่ดีระหว่างกัน ผ่านการสื่อสารและส่งเสริมให้มีความเป็นธรรมภายในองค์กร โดยในปีที่ผ่านมาบริษัทและบริษัทย่อยได้จัดให้มีระบบสื่อสารภายในที่มีคุณภาพและมีช่องทาง (i.e. MS Team) เพียงพอต่อการเข้าถึง สื่อสารของพนักงานทุกระดับ อาทิเช่น AIS DiGi, Pod Cast, สารถึงพนักงาน “From the Desk of CEO”, help me please รวมไปถึงการสื่อสารข้อมูลผ่านทาง SMS อีเมล หรือตัวแทนการสื่อสารข้อมูล (People Champion) ของแต่ละหน่วยงาน เป็นต้น

เลขาธิการบริษัท คือ นายชวน ชัยวัชรารัตน์ ผู้ที่ได้รับมอบหมายให้ปฏิบัติหน้าที่ตามมาตรา 89/15 แห่งพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ รวมถึงเป็นที่ปรึกษาให้คำแนะนำแก่กรรมการในการปฏิบัติตามกฎหมายและกฎเกณฑ์ต่างๆ ที่เกี่ยวกับหน้าที่ความรับผิดชอบของกรรมการประสานงานให้มีการปฏิบัติตามมติคณะกรรมการตลอดจนปฏิบัติหน้าที่ในการดูแลกิจกรรมของคณะกรรมการ ให้เป็นไปตามกฎหมาย ระเบียบข้อบังคับต่างๆ ได้อย่างถูกต้อง

หัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน คือ นางสาวนิจิยา พัวพงษ์พร ซึ่งมีหน้าที่กำกับดูแลในฐานะบริษัทจดทะเบียนในการปฏิบัติตามกฎระเบียบที่เกี่ยวข้องของสำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (กลต.) และตลาดหลักทรัพย์แห่งประเทศไทย (ตลท.) รวมทั้งกฎหมายบริษัทมหาชนจำกัด

ทั้งนี้ข้อมูลประวัติและรายละเอียดของเลขาธิการบริษัท และหัวหน้าหน่วยงานกำกับดูแลการปฏิบัติงาน ปรากฏตามหัวข้อประวัติกรรมการและผู้บริหาร

ค่าตอบแทนผู้สอบบัญชี

ในปี 2563 บริษัทและบริษัทย่อยจ่ายค่าตอบแทนของผู้สอบบัญชี ดังนี้

ค่าสอบบัญชีของบริษัท

ค่าสอบบัญชีของบริษัท (บาท)	1,714,000
ค่าสอบบัญชีงบการเงินรวมประจำปีและค่าสอบทานงบการเงินรวมรายไตรมาสของบริษัท (บาท)	712,000
รวม (บาท)	2,426,000

ค่าสอบบัญชีปี 2563 จ้างต้นไม่รวมค่าบริการอื่น (Non-audit fee) ซึ่งจ่ายเป็นค่าสอบทานมูลค่าใบสำคัญแสดงสิทธิที่จะซื้อหุ้นสามัญ ครั้งที่ 5 จำนวน 30,000 บาท และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกินตามจริง (Out of pocket expense) จำนวน 195,002 บาท

ค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อย

ค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อย (บาท)	8,913,900
จำนวนบริษัทย่อย (บริษัท)	18

*ระหว่างปี 2563 มีการจดทะเบียนเลิกบริษัทย่อยชื่อ บริษัท แอควาเนซ คาตาเน็กเวอร์ค คอมมูนิตีเคชั่นส์ จำกัด (ADC) และมีการจัดตั้งบริษัท เสิร์นดี จำกัด จึงมีค่าสอบบัญชี 18 บริษัท

ค่าสอบบัญชีของบริษัทย่อยปี 2563 จ้างต้นไม่รวมค่าบริการอื่น (Non-audit fee) ซึ่งจ่ายเป็นค่าตรวจสอบรายงานบัญชีแยกประเภทในกิจการโทรคมนาคมและอื่นๆ รวม 961,000 บาท และค่าใช้จ่ายอื่นๆ ที่เกินตามจริง (Out of pocket expense) จำนวน 491,429 บาท ให้แก่สำนักงานสอบบัญชีที่ผู้สอบบัญชีสังกัด บุคคลหรือกิจการที่เกี่ยวข้องกับผู้สอบบัญชี

การควบคุมภายใน

เอไอเอสสร้างระบบการควบคุมภายในขึ้นอย่างรัดกุมตามกรอบการควบคุมภายในแบบบูรณาการ หรือ COSO Internal Control - Integrated Framework 2013 (COSO 2013) ของ The Committee of Sponsoring Organizations of the Treadway Commission ซึ่งประกอบด้วย 5 องค์ประกอบ และ 17 หลักการ โดยมีวัตถุประสงค์เพื่อช่วยให้บริษัทบรรลุวัตถุประสงค์ที่สำคัญด้านการดำเนินงาน การรายงานทางการเงินและการปฏิบัติตามกฎระเบียบข้อบังคับที่เกี่ยวข้อง สามารถสนับสนุนและปรับปรุงผลการดำเนินงานให้ดีขึ้น และปกป้องเงินลงทุนของผู้ถือหุ้นและทรัพย์สินของบริษัท

ในการประชุมคณะกรรมการบริษัทครั้งที่ 1/2564 เมื่อวันที่ 28 มกราคม 2564 โดยมีกรรมการอิสระ 5 ท่าน ซึ่งเป็นกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง 3 ท่าน เข้าร่วมประชุมด้วย คณะกรรมการบริษัทได้ประเมินระบบการควบคุมภายในของเอไอเอสตามแบบประเมินของสำนักงานกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ (ก.ล.ต.) ที่ฝ่ายจัดการจัดทำเอกสารหลักฐานของกิจกรรมการควบคุมภายในประกอบไว้แล้ว รวมถึงได้พิจารณาจากรายงานของคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง สรุปได้ว่าการประเมินระบบการควบคุมภายในของบริษัทและบริษัทย่อยในด้านต่างๆ 5 องค์ประกอบ คือ การควบคุมภายในองค์กร การประเมินความเสี่ยง การควบคุมการปฏิบัติงาน ระบบสารสนเทศและ การสื่อสารข้อมูล และระบบการติดตาม คณะกรรมการบริษัทเห็นว่า ระบบการควบคุมภายในของเอไอเอสมีความเพียงพอและเหมาะสม โดยเอไอเอสได้จัดให้มีบุคลากรอย่างเพียงพอที่จะดำเนินการตามระบบได้อย่างมีประสิทธิภาพ รวมทั้งบริษัทมีระบบควบคุมภายในในเรื่องการติดตามควบคุมดูแลการดำเนินงานของบริษัทย่อยให้สามารถป้องกัน

ทรัพย์สินของบริษัทและบริษัทย่อยจากการที่กรรมการหรือผู้บริหารนำไปใช้โดยมิชอบหรือโดยไม่มีอำนาจ รวมถึงการทำธุรกรรมกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งและบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน อย่างเพียงพอแล้ว สำหรับการควบคุมภายในในหัวข้ออื่น คณะกรรมการบริษัทเห็นว่าบริษัทมีการควบคุมภายในที่เพียงพอแล้วเช่นกัน

นอกจากนี้ ในการปฏิบัติงานตรวจสอบงบการเงินของบริษัทในกลุ่มเอไอเอส สำหรับปีบัญชีสิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 ของผู้สอบบัญชีตามมาตรฐานการสอบบัญชี ผู้สอบบัญชีได้ใช้ดุลยพินิจและการสังเกตและสงสัยเยี่ยงผู้ประกอบวิชาชีพตลอดการตรวจสอบ การปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี รวมถึงระบุและประเมินความเสี่ยงจากการแสดงข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญในงบการเงินไม่ว่าจะเกิดจากการทุจริตหรือข้อผิดพลาด ออกแบบและปฏิบัติงานตามวิธีการตรวจสอบเพื่อตอบสนองต่อความเสี่ยงเหล่านั้น และได้หลักฐานการสอบบัญชีที่เพียงพอและเหมาะสมเพื่อเป็นเกณฑ์ในการแสดงความเห็นของผู้สอบบัญชี ความเสี่ยงที่ไม่พบข้อมูลที่ขัดต่อข้อเท็จจริงอันเป็นสาระสำคัญซึ่งเป็นผลมาจากการทุจริตจะสูงกว่าความเสี่ยงที่เกิดจากข้อผิดพลาด เนื่องจากการทุจริตอาจเกี่ยวกับการสมรู้ร่วมคิด การปลอมแปลงเอกสารหลักฐาน การตั้งใจละเว้นการแสดงผลข้อมูล การแสดงข้อมูลที่ไม่ตรงตามข้อเท็จจริงหรือการแทรกแซงการควบคุมภายใน รวมทั้งได้ทำความเข้าใจในระบบการควบคุมภายในที่เกี่ยวข้องกับการตรวจสอบ เพื่อออกแบบวิธีการตรวจสอบที่เหมาะสมกับสถานการณ์ แต่ไม่ใช่เพื่อวัตถุประสงค์ในการแสดงความเห็นต่อความมีประสิทธิผลของการควบคุมภายในของกลุ่มเอไอเอส จากการปฏิบัติงานของผู้สอบบัญชี ผู้สอบบัญชีแสดงความเห็นอย่างไม่มีเงื่อนไขต่อการเงิน

โดยในปี 2563 การดำเนินกิจกรรมควบคุมภายในสามารถสรุปได้ดังนี้

สภาพแวดล้อมการควบคุม (Control Environment)

- **เอไอเอสยึดมั่นในคุณค่าความซื่อตรงและจริยธรรม โดยคณะกรรมการบริษัทได้กำหนด นโยบายการกำกับดูแลกิจการ ประมวลจริยธรรมธุรกิจ และ นโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน** เพื่อให้กรรมการผู้บริหาร พนักงาน ยึดมั่นในคุณธรรม จริยธรรม ความซื่อสัตย์สุจริต ความรับผิดชอบ และดำเนินธุรกิจอย่างโปร่งใส ตรงไปตรงมา เป็นไปตามกฎหมาย โดยยึดถือประโยชน์ร่วมกันของคู่ค้า ชุมชน สังคม และสิ่งแวดล้อม โดยมอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงทำหน้าที่กำกับดูแลนโยบายและมาตรการต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน และมอบหมายให้คณะกรรมการจริยธรรมธุรกิจ ซึ่งมีประธานเจ้าหน้าที่บริหารเป็นประธาน ทำหน้าที่รณรงค์ เผยแพร่ และสร้างความเข้าใจให้ผู้บริหารพนักงาน และผู้เกี่ยวข้อง ซึ่งรวมถึงพนักงาน Outsource และกลุ่มคู่ค้า อีกทั้งได้จัดให้มีการประเมินความรู้ความเข้าใจเรื่องการปฏิบัติตามประมวลจริยธรรมธุรกิจ และนโยบายต่อต้านการให้หรือรับสินบนและการคอร์รัปชัน เป็นประจำทุกปีติดต่อกันเป็นปีที่ 9 และ 5 ตามลำดับ

นอกจากนี้ นับตั้งแต่ปี 2553 คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติ นโยบายการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล (เดิมชื่อ “นโยบายการรับแจ้งข้อมูลการกระทำผิดและการทำทุจริต การสอบสวนและการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล”) รวมทั้งบริษัทได้กำหนดแนวปฏิบัติการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล ซึ่งถือเป็นส่วนหนึ่งของนโยบายดังกล่าว โดยผ่านการเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง เพื่อกำหนดช่องทางการแจ้งเรื่องร้องเรียน และเป็นแนวปฏิบัติในการรับแจ้งข้อมูล การเก็บรักษาข้อมูลเป็นความลับ การคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล รวมถึงการสอบข้อเท็จจริง และการลงโทษผู้กระทำผิด

• **คณะกรรมการบริษัท กำหนดให้กำกับดูแลฝ่ายจัดการ ซึ่งมีความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ** ประกอบด้วยกรรมการที่มีความรู้ ความสามารถที่หลากหลาย โดยประธานกรรมการเป็นกรรมการอิสระ และมีองค์คณะที่ประกอบด้วยกรรมการอิสระมากกว่า 1 ใน 3 หรือคิดเป็นร้อยละ 46 ของกรรมการทั้งคณะ ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จากหัวข้อการกำกับดูแลกิจการ หน้า 130 นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีคณะกรรมการชดเชย เพื่อช่วยกำกับดูแลการปฏิบัติงานของฝ่ายจัดการในเรื่องการตรวจสอบภายใน การบริหารความเสี่ยง การพัฒนาอย่างยั่งยืน การกำกับดูแลกิจการที่ดี การพัฒนาและกำหนดค่าตอบแทนของกรรมการ โดยให้มีการรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัททุกไตรมาส รายละเอียดสามารถศึกษาเพิ่มเติมได้จากหัวข้อโครงสร้างการจัดการ หน้า 151

• **ฝ่ายจัดการกำหนดโครงสร้างและสายการรายงานของบริษัทที่เหมาะสมต่อการบรรลุวัตถุประสงค์ด้านต่างๆ ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริษัท** โดยเน้นการสร้างสมดุล รอบคอบ และความคล่องตัวในการปฏิบัติงาน สอดคล้องต่อสภาวะการเปลี่ยนแปลงในปัจจุบัน มีการมอบหมายอำนาจหน้าที่

และความรับผิดชอบบนพื้นฐานของความรู้ความสามารถของพนักงานแต่ละคน การกำหนดขอบเขตอำนาจหน้าที่ที่มีความชัดเจน มีการแบ่งแยกหน้าที่งาน เพื่อให้เกิดการถ่วงดุลระหว่างกัน บุคลากรทุกคนมีหน้าที่และความรับผิดชอบในการควบคุมภายใน โดยมีหน่วยงานตรวจสอบภายในซึ่งมีความเป็นอิสระ โดยมีสายการรายงานในด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบภายในขึ้นตรงกับคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง ทำหน้าที่ตรวจสอบการปฏิบัติงาน เพื่อให้เกิดการถ่วงดุลอย่างเหมาะสมภายในบริษัท

• **เอไอเอสให้ความสำคัญต่อบุคลากรเป็นอย่างยิ่ง โดยกำหนดเป็นพันธกิจหลักในการผลักดันให้เกิดวัฒนธรรมองค์กรเป็น FIT FUN FAIR** โดยเน้นให้พนักงานมีความรู้ความสามารถ มีการปฏิบัติงานอย่างมืออาชีพเสมือนเป็นเจ้าของกิจการ สร้างสรรค์วิธีการปฏิบัติงานที่ทันสมัย เพื่อให้มีความสมดุลในชีวิตการทำงาน เป็นการจูงใจให้พนักงานเกิดความผูกพันต่อองค์กร และรักษาไว้ซึ่งบุคลากรที่มีความรู้ความสามารถ และมุ่งเน้นในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อให้บริษัทเกิดความยั่งยืน รวมทั้งส่งเสริมให้พนักงานเกิดความคิดสร้างสรรค์ การสร้างนวัตกรรมใหม่เพื่อสร้างเอไอเอสให้เป็นองค์กรแห่งนวัตกรรม ผ่านการสื่อสาร การจัดกิจกรรมและการสนับสนุนจากผู้บริหาร ซึ่งรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถศึกษาได้จากรายงานการพัฒนาธุรกิจอย่างยั่งยืน หัวข้อ “การบริหารจัดการนวัตกรรม และการสร้างนวัตกรรมในองค์กร” <http://sustainability.ais.co.th/th/sustainability-priorities/human-capital-development> หน้า 54 โดยมีหน่วยงานเอไอเอส อะคาเดมี่ รับผิดชอบการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านการบริหารจัดการและสร้างความเป็นผู้นำที่เป็นมาตรฐานทั่วทั้งองค์กร โดยร่วมมือกับสถาบันการศึกษาชั้นนำของโลก ในการออกแบบหลักสูตรที่สอดคล้องกับบริบทของบริษัท และส่งผลสูงสุดต่อการพัฒนาศักยภาพของพนักงานทุกระดับ เพื่อให้พร้อมกับการเปลี่ยนแปลงของธุรกิจ การพัฒนานุคลากรได้จัดทำ

ในรูปแบบต่างๆ เช่น การเรียนรู้ผ่านห้องเรียน การเรียนรู้ระหว่างปฏิบัติงาน การจัดสัมมนาทั้งภายในและภายนอก และการสร้างบทเรียนออนไลน์ และอื่นๆ อีกทั้งยังมีการกำหนดเชิงนโยบาย ให้พนักงานและหัวหน้างานรับผิดชอบกำหนด Individual Development Plan (IDP) ของพนักงานในทุกๆ ปี เพื่อให้พนักงานมีความรู้ ทักษะ และศักยภาพที่เหมาะสมกับตำแหน่งงานในปัจจุบันและอนาคต เพื่อสนับสนุนการเติบโตในสายอาชีพของพนักงาน โดยคำนึงถึงวัฒนธรรมขององค์กรและค่านิยมในการทำงาน เพื่อให้องค์กรเป็นสถานที่ทำงานที่มีความสุข เกิดการเรียนรู้ สร้างความสำเร็จแก่พนักงาน และเกิดความภาคภูมิใจในองค์กร อันจะช่วยให้บริษัทสามารถดำเนินธุรกิจไปสู่ความเป็นเลิศอย่างยั่งยืน

• **คณะกรรมการบริษัทได้จัดทำนโยบายและการวางแผนสืบทอดตำแหน่ง (Succession Plan)** เพื่อเตรียมหาผู้สืบทอดตำแหน่งรับมือหมาย ความรับผิดชอบ ตั้งแต่ผู้บริหารระดับสูง เช่น ประธานเจ้าหน้าที่บริหาร หรือ หัวหน้าหน่วยงานธุรกิจหลัก ซึ่งได้มีการจัดทำแผนและกระบวนการสรรหา ผู้สืบทอดตำแหน่งที่สำคัญและแผนการอบรมเพื่อเตรียมความพร้อมให้แก่ผู้บริหาร รวมถึงให้คำแนะนำสำหรับผู้ที่จะมาดำรงตำแหน่งนั้น โดยว่าจ้างบริษัทที่ปรึกษาอิสระภายนอกเข้ามาช่วยจัดหาเครื่องมือและคิดค้นกระบวนการที่เป็นที่ยอมรับในระดับสากล โดยในปี 2563 ได้จัดทำแผนและกระบวนการสรรหา ผู้สืบทอดตำแหน่งเพิ่มเติม สำหรับระดับผู้จัดการขึ้นไป เพื่อเตรียมความพร้อมพนักงานในการสืบทอดตำแหน่ง นอกจากนี้ยังได้พิจารณาหน้าที่งานที่มีความสำคัญ โดยเฉพาะงานพัฒนาระบบด้านวิศวกรรม และระบบสารสนเทศ ซึ่งมีการว่าจ้างผู้ให้บริการภายนอกดำเนินการ โดยได้กำหนดมาตรฐานการ ในการแลกเปลี่ยนเรียนรู้และระบบการจัดเก็บเอกสารของการปฏิบัติงานอย่างต่อเนื่องเพื่อช่วยให้การส่งมอบงานเป็นไปอย่างราบรื่น

- **ในแต่ละปี คณะกรรมการบริษัทร่วมกับผู้บริหารระดับสูงเพื่อกำหนดตัวชี้วัดและเป้าหมายขององค์กร (Balanced Scorecard)** โดยเชื่อมโยงเป้าหมายกับมาตรวัดผลที่เกิดขึ้นจริง เพื่อสนับสนุนการกำกับดูแลการดำเนินงานให้เป็นไปตามทิศทางที่กำหนด นอกจากนี้ ได้กำหนดให้มีการประเมินผลการปฏิบัติงานที่เกิดขึ้นในระดับต่างๆ ตั้งแต่ระดับคณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร พนักงานประจำ พนักงานชั่วคราว และ Outsource โดยให้น้ำหนักทั้งด้านปริมาณ และคุณภาพอย่างเหมาะสม ซึ่งหัวหน้างานมีการชี้แจงให้พนักงานทราบผลการประเมินทั้งด้านเชิงบวกและเชิงลบเพื่อปรับปรุงการปฏิบัติงานให้ดียิ่งขึ้น โดยแบ่งการประเมินผลเป็น การประเมินการปฏิบัติงานตามเป้าหมายงาน และการประเมินคุณลักษณะเชิงพฤติกรรมของบุคลากรที่สอดคล้องตามวัฒนธรรมองค์กร รวมถึงพิจารณาการปฏิบัติตาม Code of Conduct ทั้งนี้ผู้บริหารระดับสูงได้มอบหมายให้ผู้บังคับบัญชาของแต่ละสายงานต้องมีการกำหนดวัตถุประสงค์และเป้าหมายร่วมกันกับผู้ใต้บังคับบัญชาของตน

การประเมินความเสี่ยง (Risk Assessment)

- **เอไอเอสให้ความสำคัญในการบริหารจัดการความเสี่ยงที่เกี่ยวข้องกับการบรรลุวัตถุประสงค์ขององค์กร โดยจัดให้มีการบริหารความเสี่ยงทั้งในระดับองค์กรและระดับปฏิบัติงาน** ภายใต้การกำกับดูแลของคณะกรรมการบริหารความเสี่ยงและการประสานงานของหน่วยงานบริหารความเสี่ยง ซึ่งรายละเอียดเพิ่มเติมสามารถศึกษาได้จากหัวข้อ “การบริหารความเสี่ยง” หน้า 044-049 ทั้งนี้ตั้งแต่วันที่ 1 มกราคม 2562 คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมายให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงทำหน้าที่กลั่นกรองกรอบโครงสร้างการบริหารความเสี่ยงขององค์กร (Enterprise Risk Management Framework) ที่สำคัญได้แก่ นโยบายระดับความเสี่ยงที่ยอมรับได้ (Risk Appetite) ความสามารถในการรับความเสี่ยง (Risk Capacity) และช่วงความเบี่ยงเบนของผลการปฏิบัติงานที่ยอมรับได้ (Tolerance) รวมถึงแนวทางการบริหารความเสี่ยงในภาพรวม ตลอดจนทบทวนความเพียงพอของนโยบายการบริหารความเสี่ยง ซึ่งกำหนด

โดยคณะกรรมการบริหารความเสี่ยง (Risk Management Committee) ก่อนนำเสนอคณะกรรมการบริษัท อีกทั้ง มีหน้าที่กลั่นกรองและให้คำปรึกษาต่อคณะกรรมการบริษัทในการกำกับดูแลความเสี่ยงในภาพรวม และประเมินความเสี่ยงพอ เหมาะสมของการนำความเสี่ยงไปบริหารในเชิงกลยุทธ์

กิจกรรมการควบคุม (Control Activities)

- **เอไอเอสกำหนดมาตรการควบคุมที่เป็นลายลักษณ์อักษร ให้เหมาะสมกับความเสี่ยงและคุณลักษณะเฉพาะขององค์กร** โดยพิจารณาถึงสภาพแวดล้อม ความซับซ้อน ลักษณะและขอบเขตการปฏิบัติงาน ครอบคลุมกระบวนการต่างๆ เช่น นโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงานด้านการเงิน การจัดซื้อ การทำรายการระหว่างกัน การซื้อขายหลักทรัพย์ของกรรมการ ผู้บริหารและพนักงาน เป็นต้น ตลอดจนกำหนดอำนาจอนุมัติในการทำรายการของฝ่ายจัดการแต่ละระดับ โดยมีการผสมผสานกิจกรรมควบคุมทั้งประเภทที่ปฏิบัติโดยบุคลากร (Manual Control) และ ระบบอัตโนมัติ (Automated Control) ทั้งในเชิงป้องกัน (Preventive Control) และ เชิงตรวจหารายการความเสี่ยง (Detective Control) รวมถึงการแบ่งแยกหน้าที่งานการบันทึก รายการ การอนุมัติให้ความเห็นชอบ และการจัดการดูแลทรัพย์สินที่เกี่ยวข้อง เพื่อเป็นการตรวจสอบซึ่งกันและกัน ทั้งนี้ นโยบายและระเบียบวิธีปฏิบัติงานต่างๆ มีการทบทวนให้เหมาะสมอยู่เสมอ
- **เอไอเอสคัดเลือกและพัฒนากิจกรรมการควบคุมด้วยระบบเทคโนโลยีที่เหมาะสม** เพื่อให้ระบบสารสนเทศสามารถประมวลผลได้อย่างถูกต้องครบถ้วน และต่อเนื่อง มีความปลอดภัยจากผู้ที่ไม่เกี่ยวข้อง รวมถึงมีการจัดหา พัฒนา และบำรุงรักษาระบบสารสนเทศอย่างเหมาะสม โดยมีหน่วยงานกลางรับผิดชอบต่อโครงสร้างระบบสารสนเทศและซอฟต์แวร์ นอกจากนี้ มีการแต่งตั้งคณะกรรมการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล (Managing Personal Data and Cyber Security Committee) เพื่อกำหนดนโยบาย ทิศทาง หลักการ และกรอบของข้อกำหนดในการ

บริหารจัดการด้านความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์และการคุ้มครองข้อมูลส่วนบุคคล รวมทั้งเพื่อสร้างความรู้ความเข้าใจให้พนักงานปฏิบัติตามนโยบาย มาตรฐาน กรอบการดำเนินงาน ขั้นตอนการปฏิบัติงาน คำแนะนำ รวมถึงกฎหมายที่เกี่ยวข้องกับได้อย่างถูกต้องและเหมาะสม เพื่อป้องกันไม่ให้ระบบคอมพิวเตอร์และข้อมูลสารสนเทศของธุรกิจ โดนบุกรุก รั่วไหล การก่อกวนการทำงาน หรือโจรกรรมในรูปแบบต่างๆ ที่อาจจะสร้างความเสียหายต่อการดำเนินธุรกิจของบริษัท ตลอดจน เพื่อปกป้องข้อมูลส่วนตัวของลูกค้าที่มีความปลอดภัยสอดคล้องตามข้อกำหนดของกฎหมาย โดยรายละเอียดเพิ่มเติม ศึกษาได้จากรายงานการพัฒนารูปร่างอย่างยั่งยืน หัวข้อ “การปกป้องระบบสารสนเทศและการควบคุมข้อมูลส่วนบุคคลของลูกค้า” หน้า 30-45 นอกจากนี้ มีการกำหนดสิทธิการเข้าถึงระบบสารสนเทศที่สำคัญ เช่น ระบบเครือข่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ ระบบเครือข่ายคอมพิวเตอร์ และระบบฐานข้อมูล เป็นแนวปฏิบัติอย่างชัดเจน รวมถึงจัดให้มีหน่วยงานเฉพาะในการติดตามตรวจจับการละเมิดสิทธิ การบุกรุกใช้ระบบต่างๆ ด้วยเครื่องมือลักษณะอัตโนมัติเพื่อให้มีการติดตามได้อย่างต่อเนื่อง รวมทั้งการแจ้งเหตุให้ผู้เกี่ยวข้องรับทราบและดำเนินการได้อย่างเหมาะสม

- **คณะกรรมการบริษัท ผู้บริหาร และหัวหน้างาน มีหน้าที่ชี้แจงจุดมุ่งหมายและวิธีการปฏิบัติตามมาตรการควบคุมต่างๆ ให้อำนาจหน้าที่รับผิดชอบรับทราบและนำไปปฏิบัติ** นอกจากนี้ มีการนำหลักการควบคุมภายในตามแนวทางโมเดลสามด้าน (Three Lines Model) ที่เอื้อต่อการกำกับดูแลและการบริหารความเสี่ยงที่แข็งแกร่งให้กับบริษัท มาใช้กับทุกหน่วยงานในฐานะบทบาทในด้านที่ 1 (First Line Roles) ด้านที่ 2 (Second Line Roles) และ หน่วยงานตรวจสอบภายใน ในฐานะบทบาทในด้านที่ 3 (Third Line Roles) เพื่อมุ่งเน้นให้การปฏิบัติงานบรรลุวัตถุประสงค์ ส่งเสริมประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในและลดความเสี่ยงให้อยู่ในระดับที่ยอมรับได้อย่างทันเวลา

สารสนเทศและการสื่อสาร (information & Communication)

- **เอไอเอสให้ความสำคัญต่อสารสนเทศที่มีคุณภาพ เพื่อสนับสนุนการควบคุมภายใน** โดยระบบสารสนเทศและฐานข้อมูลสามารถรวบรวมและประมวลข้อมูลที่ต้องการได้อย่างถูกต้องครบถ้วนและทันเวลารวมทั้งจัดให้มีระบบเทคโนโลยีที่มีคุณภาพ ทันสมัย และมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องในการประมวลข้อมูลจำนวนมากเป็นข้อมูลเพื่อการบริหารจัดการที่ใช้ได้ ทันเวลา และ ทันต่อการแข่งขัน (Big Data Analysis) โดยคำนึงถึงต้นทุนและประโยชน์ที่จะได้รับ
- **เอไอเอสจัดทำรายงานข้อมูลที่สำคัญเสนอให้คณะกรรมการบริษัทพิจารณาอย่างเพียงพอสำหรับใช้ประกอบการตัดสินใจ** หรือ พิจารณาก่อนการประชุม คณะกรรมการบริษัทล่วงหน้าตามที่กฎหมายกำหนดอย่างสม่ำเสมอ รวมทั้งจัดให้มีรายงานการประชุมคณะกรรมการบริษัทที่มีรายละเอียดตามสมควร และจัดเก็บเอกสารสำคัญโดยเลขาธิการบริษัท เพื่อให้สามารถตรวจสอบย้อนหลังได้
- **เอไอเอสจัดให้มีระบบการสื่อสารภายในบริษัทที่มีคุณภาพ** โดยมีหน่วยงานกลางที่รับผิดชอบด้านการสื่อสารการกำหนดกลยุทธ์ และบริหารการสื่อสารภายในองค์กรอย่างเป็นระบบ ผ่านช่องทางที่หลากหลาย อาทิ ช่องทาง AIS DooDi Web Portal แอปพลิเคชันระบบ Microsoft Teams การสื่อสารผ่าน SMS หรือ อีเมล และผ่านตัวแทนกลุ่มพนักงาน (People Champion) เพื่อนำข้อมูลข่าวสารไปเผยแพร่ สร้างความเข้าใจภายใน รวมทั้งมีช่องทางพิเศษเพิ่มเติม อาทิ การจัดสถานีอุโมงค์ Podcast เพื่อเป็นช่องทางให้พนักงานได้ใกล้ชิดผู้บริหารผ่านระบบ AIS LearnDi และการจัด Town Hall ในโอกาสพิเศษผ่านกิจกรรม หรือ ถ่ายทอดสด

ให้พนักงานทั้งองค์กรได้รับทราบข้อมูลข่าวสารที่สำคัญโดยทั่วกัน เพื่อให้มีการแบ่งปันและได้รับข้อมูลที่จำเป็นทั่วทั้งองค์กร นอกจากนี้ ยังจัดให้มีช่องทางการสื่อสารผ่านระบบ Board Portal และหน่วยงานเลขาธิการบริษัท ให้กับคณะกรรมการบริษัท คณะกรรมการบริหาร และคณะกรรมการชุดย่อย

- **เมื่อกรรมการ ผู้บริหาร พนักงาน หรือ ผู้มีส่วนได้เสียของบริษัท รวมถึงบุคคลภายนอก พบเห็นการกระทำผิดและการทำทุจริต สามารถแจ้งข้อมูลผ่านช่องทางต่างๆ** ที่บริษัทกำหนดในนโยบายการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล หรือแจ้งไปยังคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงที่ AuditandRiskCommittee@ais.co.th หรือ ประธานเจ้าหน้าที่บริหารตามที่อยู่บริษัทหรือ หัวหน้าคณะผู้บริหารด้านทรัพยากรบุคคล e-mail: HR-Nokweed@ais.co.th หรือ หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน e-mail: nokweed@ais.co.th หรือ เลขาธิการบริษัท ที่ Company secretary@ais.co.th และ Nokweed Hotline หมายเลข 020293333 ซึ่งผู้แจ้งข้อมูลจะได้รับการคุ้มครองภายใต้นโยบายการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล ทั้งนี้ เอไอเอสมีการสื่อสารเรื่องราวเป็นการต่อนของการกระทำผิดและการทุจริตที่เกิดขึ้นพร้อมบทลงโทษโดยไม่ได้ระบุชื่อผู้กระทำผิด เพื่อให้พนักงานตระหนักถึงผลของการกระทำผิดและการทุจริต
- **เอไอเอสจัดให้มีกระบวนการสื่อสารข้อมูลกับผู้มีส่วนได้เสียภายนอกองค์กร** ผ่านหน่วยงานเลขาธิการบริษัท และ หน่วยงานนักलगกลุ่มสัมพันธ์ รวมทั้งมีช่องทางให้สามารถสอบถาม เสนอแนะความคิดเห็นในเรื่องต่างๆ ต่อคณะกรรมการบริษัท ซึ่งท่านสามารถศึกษารายละเอียดเพิ่มเติมได้จาก หน้า 135 และหน้า 142

กิจกรรมการติดตามผล (Monitoring Activities)

- **ฝ่ายจัดการและหัวหน้างานของเอไอเอสมีหน้าที่กำหนดกลไกต่างๆ ในการติดตามประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายใน** เช่น การประชุมติดตามการสอบทานข้อมูลที่เกิดขึ้น รวมถึงการประชุมการควบคุมภายในด้วยตนเอง (Control Self-Assessment) โดยมีหน่วยงานตรวจสอบภายในทำหน้าที่ตรวจสอบประเมินประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในอย่างเป็นอิสระ และ รายงานผลการตรวจสอบต่อคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงเป็นประจำทุกเดือน โดยคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงเสนอรายงานผลการปฏิบัติงานต่อคณะกรรมการบริษัทรับทราบ รวมทั้งประชุมร่วมกับผู้สอบบัญชี เพื่อประเมินความเพียงพอและประสิทธิภาพของระบบการควบคุมภายในเป็นประจำทุกไตรมาส
- **เมื่อพบข้อบกพร่องของระบบการควบคุมภายในที่มีสาระสำคัญ ฝ่ายจัดการจะมีการวิเคราะห์หาสาเหตุของข้อบกพร่อง และกำหนดผู้รับผิดชอบเพื่อดำเนินการแก้ไขอย่างทันทั่วถึง** โดยคณะกรรมการบริษัทได้กำหนดเกณฑ์ของระดับความผิดปกติที่ฝ่ายจัดการและหน่วยงานตรวจสอบภายในต้องสื่อสารให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงทราบทันทีไว้อย่างชัดเจน เช่น ประเด็นที่มีมูลค่าความเสียหายจำนวนมาก กระบอบต่อชื่อเสียงของบริษัท การฝ่าฝืนกฎหมาย การไม่ปฏิบัติตามมาตรฐานควบคุมที่สำคัญ หรือประเด็นที่อาจเกิดจากการทุจริต เป็นต้น โดยหน่วยงานตรวจสอบภายใน และหน่วยงานอื่นที่ได้รับมอบหมายมีหน้าที่ติดตามความคืบหน้าการแก้ไขของฝ่ายจัดการต่อความผิดปกติที่ตรวจพบ และรายงานต่อคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงจนกว่าจะมีการแก้ไขเสร็จสิ้นการแก้ไขเสร็จสิ้น

การตรวจสอบภายใน

นางสุวิมล กุลาเลิศ ได้รับการแต่งตั้งให้เป็นหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน (Chief Audit Executive) เมื่อวันที่ 1 มกราคม 2542 โดยเป็นผู้ที่มีความเข้าใจในกิจกรรมและการดำเนินงานของบริษัทเพียงพอที่จะปฏิบัติหน้าที่ดังกล่าวได้อย่างเหมาะสม ทั้งนี้ การพิจารณาและอนุมัติ แต่งตั้ง ถอดถอน โยกย้าย ผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายใน จะต้องได้รับความเห็นชอบจากคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง

โดยคุณสมบัติของผู้ดำรงตำแหน่งหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในปรากฏในหัวข้อประวัติกรรมการและผู้บริหาร หน้า 150

หน้าที่และความรับผิดชอบของหัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในและหน่วยงานตรวจสอบภายใน

1. หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในรายงานตรงต่อคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง ซึ่งกำกับดูแลให้หน่วยงานตรวจสอบภายในปฏิบัติงานอย่างเป็นอิสระ เที่ยงธรรม มีจรรยาบรรณ และปฏิบัติหน้าที่อย่างมืออาชีพ ตามมาตรฐานวิชาชีพการตรวจสอบภายใน และรายงานต่อประธานเจ้าหน้าที่บริหารในด้านการงานบริหารหน่วยงาน
2. หน่วยงานตรวจสอบภายในเป็นหน่วยงานที่มีความอิสระ โดยปฏิบัติงานภายใต้กฎบัตรของหน่วยงานตรวจสอบภายใน ซึ่งได้กำหนดภารกิจ ขอบเขต การปฏิบัติงาน อำนาจ และหน้าที่ความรับผิดชอบ และแนวทางการปฏิบัติงานไว้อย่างชัดเจน โดยมีการทบทวนให้เหมาะสมอยู่เสมอ
3. หน่วยงานตรวจสอบภายในทำหน้าที่ให้ความเชื่อมั่น (Assurance Service) และให้คำปรึกษา (Consulting Service) โดยการประเมินประสิทธิภาพและประสิทธิผลของระบบการควบคุมภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง และการกำกับดูแลกิจการ เพื่อสนับสนุนให้บริษัทสามารถบรรลุวัตถุประสงค์และเป้าหมายทางธุรกิจ

4. หน่วยงานตรวจสอบภายในจัดทำแผนงานตรวจสอบภายในประจำปี สอดคล้องกับทิศทางกลยุทธ์ของบริษัท ระดับความเสี่ยงที่เปลี่ยนแปลงไป ซึ่งเป็นไปตามหลักการใช้ความเสี่ยงเป็นพื้นฐาน (Risk-based approach) ที่มุ่งเน้นความเสี่ยงสำคัญที่ส่งผลกระทบต่อการดำเนินธุรกิจ วัตถุประสงค์และกลยุทธ์ของบริษัท โดยในปี 2563 แผนงานตรวจสอบภายในมุ่งเน้นตรวจประสิทธิภาพของการปฏิบัติงานที่เป็นจุดควบคุมที่สำคัญในเชิงป้องกัน การตรวจสอบด้านการป้องกันการทุจริต ตลอดจนเน้นบทบาทการให้คำปรึกษาโดยจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ซึ่งเพิ่มคุณค่าของงานตรวจสอบโดยแผนงานตรวจสอบได้รับการอนุมัติจากคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง และหน่วยงานตรวจสอบภายในมีหน้าที่รายงานผลการตรวจสอบและติดตามผลการปฏิบัติตามข้อเสนอแนะที่พบจากการตรวจสอบให้แก่คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง เพื่อพิจารณาอย่างสม่ำเสมอเป็นประจำทุกเดือน

5. นอกจากนี้ หน่วยงานตรวจสอบภายในยังปฏิบัติหน้าที่เป็นเลขานุการของคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง เพื่อสนับสนุนให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง สามารถดำเนินการตามที่คณะกรรมการบริษัทได้มอบหมาย และปฏิบัติหน้าที่ในการรับข้อร้องเรียนการกระทำผิดและการทำทุจริตจากพนักงานภายในและบุคคลภายนอก ดำเนินการรวบรวมข้อมูลตรวจสอบข้อเท็จจริงเป็นไปตามนโยบายการให้ข้อมูลการทุจริต การกระทำผิด และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล และรายงานผลให้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงพิจารณาทุกเดือน

6. นอกเหนือจากกิจกรรมการตรวจสอบภายใน หัวหน้าหน่วยงานตรวจสอบภายในยังปฏิบัติหน้าที่อื่นๆ เช่น การให้คำปรึกษาแนะนำแก่ฝ่ายจัดการในด้านการควบคุมภายใน ด้านจริยธรรมธุรกิจ ด้านความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ เป็นต้น ทั้งนี้คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงกำกับดูแลการปฏิบัติหน้าที่อื่นที่นอกเหนือจากการตรวจสอบภายในของหัวหน้าคณะผู้บริหารงานตรวจสอบภายในเพื่อป้องกันการบั่นทอนความเป็นอิสระจากฝ่ายจัดการ

7. หน่วยงานตรวจสอบภายในประสานงานกับผู้สอบบัญชีภายนอก เพื่อให้ขอบเขตของงานตรวจสอบครอบคลุมทุกความเสี่ยงที่มีสาระสำคัญอย่างเหมาะสม

8. หน่วยงานตรวจสอบภายในยึดถือกรอบโครงสร้างการปฏิบัติงานวิชาชีพตรวจสอบภายในตามมาตรฐานสากล และมีการทบทวนกฎบัตรและคู่มือการปฏิบัติงานตรวจสอบอย่างสม่ำเสมอ โดยมีการประเมินคุณภาพการตรวจสอบภายใน โดยการประเมินด้วยตนเองเป็นประจำทุกปี และได้รับการประเมินโดยผู้ประเมินอิสระจากภายนอกทุก 5 ปี ทั้งนี้เพื่อตรวจสอบว่าหน่วยงานได้ปฏิบัติงานเพิ่มมูลค่าให้แก่ผู้มีส่วนได้เสียและพัฒนาองค์กรสู่ความยั่งยืน โดยส่งเสริมให้บริษัทมีระบบการควบคุมภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง และระบบการกำกับดูแลที่ดี ซึ่งผลการประเมินรอบล่าสุดจากผู้ประเมินอิสระภายนอก สรุปได้ว่าหน่วยงานตรวจสอบภายในของเอไอเอสได้ปฏิบัติงานตามมาตรฐานสากล และมีคุณภาพในระดับมาตรฐานเมื่อเทียบกับหน่วยงานตรวจสอบภายในอื่นทั่วโลกที่เป็นมืออาชีพ

กิจกรรมตรวจสอบภายในในปีที่ผ่านมาและแผนงานในอนาคต

1. การสนับสนุนฝ่ายจัดการนำระบบการควบคุมภายในมาปรับใช้อย่างมีประสิทธิภาพและกระตุ้นให้มีการตรวจสอบการปฏิบัติงานด้วยตนเอง

หน่วยงานตรวจสอบภายในส่งเสริมให้เอไอเอสและบริษัทย่อยมีความเข้าใจ และสามารถนำระบบการควบคุมภายในตามแนวทาง COSO 2013 และแนวทางโมเดลสามด้าน (Three Lines Model) มาปรับใช้อย่างจริงจัง และมีประสิทธิผล โดยการจัดประชุมเชิงปฏิบัติการ (Workshop) ร่วมกับฝ่ายจัดการเพื่อหาแนวทางจัดการประเด็นข้อบกพร่องของระบบการควบคุมภายในเป็นการสนับสนุนให้ฝ่ายจัดการเป็นผู้ตรวจสอบการปฏิบัติงานด้วยตนเอง (Self-Business Audit) รวมทั้งหน่วยงานตรวจสอบภายในได้พัฒนาเครื่องมือ โดยสร้าง Second Line Roles Website เพื่อให้ฝ่ายจัดการใช้ในการตรวจสอบได้ด้วยตนเอง ตามหลักการการประเมินการควบคุมภายในด้วยตนเอง (Control Self-Assessment)

2. การส่งเสริมการตระหนักรู้ทางด้านจริยธรรมธุรกิจและความเสี่ยงด้านทุจริต ให้พนักงานในองค์กร

ในปี 2563 หน่วยงานตรวจสอบภายในร่วมส่งเสริมให้พนักงานได้ตระหนัก และมีความเข้าใจในเรื่องจริยธรรมธุรกิจและความเสี่ยงด้านทุจริต เพื่อให้ปฏิบัติตนได้สอดคล้องตามประมวลจริยธรรมธุรกิจและนโยบายการให้ข้อมูล การทุจริต การกระทำผิด และการคุ้มครองผู้ให้ข้อมูล โดยการจัดให้ความรู้เชิง ปฏิบัติการ (Workshop) ให้กับกลุ่มผู้บริหารที่ได้รับการปรับตำแหน่ง และจัดทำหลักสูตร e-learning เรื่อง Fraud Awareness ซึ่งเป็นหลักสูตรบังคับ ให้พนักงานทุกคนต้องเข้าเรียนและทำแบบทดสอบ โดยผลจากการดำเนินการ ดังกล่าว ทำให้ผู้บริหารและพนักงานมีความเข้าใจต่อประมวลจริยธรรมธุรกิจ และ ตระหนักถึงความเสี่ยงด้านทุจริตมากขึ้น

3. ปรับเปลี่ยนกระบวนการตรวจสอบภายในเพื่อปรับตัวเข้าสู่ยุคดิจิทัล

หน่วยงานตรวจสอบภายในได้เริ่มพัฒนาระบบการตรวจสอบโดยใช้กระบวนการทำงานแบบอัตโนมัติ (Robotic Process Automation: RPA) ตั้งแต่ปี 2561 เพื่อเป็นเครื่องมือในการวิเคราะห์ข้อมูลจากฐานข้อมูลต่างๆ ของบริษัทแก่เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน รวมทั้งใช้ Data Analytics Tool เช่น เข้ามาผสมผสาน เพื่อให้กิจกรรมการตรวจสอบภายในมีความรวดเร็วและแม่นยำมากยิ่งขึ้น รวมทั้ง ช่วยเตือนภัยทางธุรกิจล่วงหน้าให้กับบริษัทฯ เมื่อพบข้อบ่งชี้ความเสี่ยงและข้อบกพร่องของระบบการควบคุมภายใน นอกจากนี้ ได้พัฒนาระบบ Automated Audit Platform (AAP) เพื่อช่วยในการบริหารจัดการงานตรวจสอบภายในทุกขั้นตอนโดยใช้ดิจิทัล ตั้งแต่การระบุ และประเมินความเสี่ยง การจัดทำแนวการตรวจสอบ (Audit Program) การใช้ RPA เพื่อวิเคราะห์ข้อมูลแบบอัตโนมัติ การจัดทำและจัดส่งรายงานการตรวจสอบในรูปแบบ e-Report และการสำรวจความพึงพอใจต่อหน่วยงานตรวจสอบภายในในรูปแบบ electronic โดยในปี 2563 ได้พัฒนาระบบเพิ่มเติมเพื่อช่วยลดขั้นตอนการจัดทำรายงานการตรวจสอบและการติดตามผลให้มีประสิทธิภาพมากขึ้น นอกจากนี้ได้ปรับรูปแบบการทำงานตรวจสอบ

ภายในให้รองรับกับช่วงสถานการณ์การแพร่ระบาดของไวรัส COVID-19 โดยแบ่งพนักงานเป็น 2 ทีม เพื่อสลับการทำงานแบบ Work from Home และนำเทคโนโลยีเข้ามาช่วยให้สามารถทำงานในรูปแบบ Online ได้ทุกที่ทุกเวลา เช่น การประชุมทางไกลผ่านระบบ Microsoft Teams การส่ง Memo Online ด้วยระบบ eMemo หรือ การเข้าถึงข้อมูลและโปรแกรมระบบงานต่างๆ จากระยะทางไกล เพื่อให้การปฏิบัติงานเป็นไปอย่างต่อเนื่องไม่ติดขัด โดยพนักงานตรวจสอบภายในทุกคนต้องปฏิบัติตามกรอบการดำเนินงานการรักษาความมั่นคงปลอดภัยทางไซเบอร์ (Cyber Security Framework) และกรอบการดำเนินงานการจัดชั้นความลับของข้อมูล (Data Classification Framework) อย่างเคร่งครัด

4. ปรับเปลี่ยนบทบาทสู่การเป็น Trusted Advisor

ตั้งแต่ปี 2561 หน่วยงานตรวจสอบภายใน ให้ความสำคัญกับลักษณะงานให้คำปรึกษามากขึ้น ครอบคลุมการสอบทานให้ครบทุกระบบงานทั้งด้านประกันรายได้ (Revenue Assurance) ด้านรายจ่าย รวมถึงการปฏิบัติตามระเบียบกฎเกณฑ์ของบังคับของหน่วยงานกำกับดูแล เช่น ระบบงานขายและการตลาด ระบบการรักษาความมั่นคงปลอดภัยไซเบอร์ ระบบการจัดเก็บเงินระบบงานวิศวกรรม ระบบงานกฎหมาย เป็นต้น โดยการใช้ RPA เป็นเครื่องมือการวิเคราะห์ข้อมูลสนับสนุน และสร้างความเข้มแข็งให้กับบทบาทในด้านที่ 2 ขององค์กร (Second Line Roles) ให้เป็นพื้นฐานการปฏิบัติงานมากยิ่งขึ้น เพื่อมุ่งไปสู่การเป็น Trusted Advisor ตาม Internal Audit Roadmap

การฝึกอบรมและพัฒนาด้านการตรวจสอบภายใน

1. ติดตามความรู้ แนวปฏิบัติงานที่เป็นมาตรฐานสากลที่ทันสมัย ที่มีการประกาศใหม่นำมาปรับใช้ในการทำงาน

เพื่อพัฒนาวิชาชีพงานตรวจสอบภายในของบริษัทให้ทันสมัย หน่วยงานตรวจสอบภายในจึงได้มีการติดตามแนวปฏิบัติด้านมาตรฐานการปฏิบัติงาน ระบบการควบคุมภายใน ระบบการบริหารความเสี่ยง ระบบการกำกับดูแลที่ดี และ

แนวปฏิบัติอื่นที่เกี่ยวข้องกับธุรกิจของบริษัท ของสถาบันวิชาชีพชั้นนำทั้งในและต่างประเทศ เพื่อนำมาประยุกต์ใช้ในการปฏิบัติงานตรวจสอบของบริษัทให้เป็นไปตามมาตรฐานสากลและทันสมัย

2. ส่งเสริมการปฏิบัติงานแบบบูรณาการ (Integrated Audit) และคำนึงการสร้างสรรคแนวทางการตรวจสอบรูปแบบใหม่ๆ

หน่วยงานตรวจสอบภายในส่งเสริมและพัฒนาศักยภาพของทีมงานตรวจสอบภายในให้สามารถตรวจสอบได้ทุกด้าน (Integrated Audit) และมีการมุ่งเน้นพัฒนาให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในมีค่านิยมในการสร้างสรรค์แนวทางการตรวจสอบรูปแบบใหม่ๆ ที่มีประสิทธิภาพยิ่งขึ้นอยู่เสมอ

3. การพัฒนาตนเองตามกรอบแนวทางการพัฒนาความรู้ความสามารถด้านตรวจสอบภายใน

หน่วยงานตรวจสอบภายในสนับสนุนให้เจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในมีการพัฒนาอย่างต่อเนื่องเพื่อให้มีความรู้ความสามารถ ทักษะ ที่จำเป็นสอดคล้องกับการปฏิบัติงาน ในปีที่ผ่านมา ได้จัดทำแผนพัฒนาพนักงานตามบทบาทหน้าที่ความรับผิดชอบของงานตรวจสอบภายใน อ้างอิงตามกรอบการพัฒนาความรู้และความสามารถ ของ The Institute of Internal Auditors (The IIA) แบ่งเป็น

- 3.1 ความรู้ความสามารถพื้นฐานการปฏิบัติงานตรวจสอบ Core Competency
- 3.2 ความรู้ความสามารถเฉพาะบทบาทหน้าที่ Essential Competency

โดยตั้งเป้าหมายให้พนักงานแต่ละคนได้รับการอบรมเฉลี่ยปีละ 11 วัน ตามกลยุทธ์ที่กำหนดไว้

4. การได้รับวุฒิบัตรวิชาชีพตรวจสอบหรือวิชาชีพที่เกี่ยวข้องเพื่อสร้างมืออาชีพด้านงานตรวจสอบภายใน

นอกจากนี้การกระตุ้นและสนับสนุนให้พนักงานเกิดความเชี่ยวชาญด้านวิชาชีพตรวจสอบภายในเชิงมืออาชีพด้วยการสอบวุฒิบัตรทางวิชาชีพตรวจสอบหรือวิชาชีพอื่นที่เกี่ยวข้อง ในปี 2563 กำหนดเป้าหมายให้พนักงานได้รับวุฒิบัตรวิชาชีพเป็น ร้อยละ 50 ของจำนวนพนักงานในหน่วยงาน ปัจจุบันบริษัทมีเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายใน 14 คน จากเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในทั้งหมด 52 คน คิดเป็นร้อยละ 27 ที่มีวุฒิบัตรทางวิชาชีพต่างๆ รวม 32 วุฒิบัตร ดังนี้

วุฒิบัตร	รายละเอียดหลักสูตรโดยสังเขป	จำนวนเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในที่ได้รับการรับรอง (คน)
ผู้ตรวจสอบภายในรับอนุญาตสากล (Certified Internal Auditor :CIA) ประเทศสหรัฐอเมริกา	เป็นวุฒิบัตรวิชาชีพด้านการตรวจสอบภายใน ซึ่งทดสอบความรู้ด้านการปฏิบัติงานตรวจสอบภายใน และความเข้าใจในงานตรวจสอบภายใน ความเสี่ยง และเรื่องต่างๆ ที่เกี่ยวข้องในปัจจุบัน	7
ผู้ตรวจสอบระบบสารสนเทศสากล (Certified Information System Auditor:CISA) ประเทศสหรัฐอเมริกา	เป็นวุฒิบัตรสำหรับผู้ประกอบวิชาชีพด้านการตรวจสอบ ควบคุม และรับรองระบบการรักษาความปลอดภัยของระบบสารสนเทศ ที่ต้องการยกระดับมาตรฐานวิชาชีพให้เป็นที่รับรู้ต่อบุคคลในวงการในระดับสากล	4
ผู้เชี่ยวชาญระบบรักษาความมั่นคงปลอดภัย ข้อมูลคอมพิวเตอร์ (Certified Information Systems Security Professional:CISSP) ประเทศสหรัฐอเมริกา	เป็นวุฒิบัตรสำหรับผู้ที่มีความเข้าใจศาสตร์ด้านการรักษาความปลอดภัยทั้ง 10 ด้าน เรียกว่า CBK หรือ “Common Body of Knowledge” ได้แก่ Access Control, Telecom & Network Security, Application & System Development Security, Security Management, Cryptography, Security Management, Operation Security, Business Continuity Planning & Disaster Recovery Planning, Law Investigation & Ethic และ Physical Security	1
ผู้เชี่ยวชาญให้ความเชื่อมั่นด้านการบริหารความเสี่ยง (Certification in Risk Management Assurance:CRMA)ประเทศสหรัฐอเมริกา	วุฒิบัตรที่ออกแบบสำหรับผู้ตรวจสอบภายในหรือเจ้าหน้าที่บริหารความเสี่ยงที่มีหน้าที่รับผิดชอบและประสบการณ์ในการให้ความเชื่อมั่นด้านการบริหารความเสี่ยง กระบวนการกำกับดูแล การให้ความเชื่อมั่นด้านคุณภาพ หรือการประเมินการควบคุมด้วยตนเอง ซึ่งเป็นการแสดงให้เห็นถึงความสามารถในการประเมินสภาพแวดล้อมที่เกี่ยวข้องกับการกำกับดูแลองค์กร และการประเมินความเสี่ยงทั่วทั้งองค์กร รวมถึงการให้คำปรึกษาและการให้ความเชื่อมั่นในเรื่องดังกล่าว	8

วุฒิบัตร	รายละเอียดหลักสูตรโดยสังเขป	จำนวนเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในที่ได้รับการรับรอง (คน)
ผู้ตรวจสอบภายในของประเทศไทย (Certified Professional Internal Audit of Thailand:CPIAT)	ประกาศนียบัตรผู้ตรวจสอบภายในของประเทศไทย เพื่อพัฒนาความรู้ทักษะด้านการตรวจสอบภายใน	1
ผู้สอบบัญชีรับอนุญาต (Certified Public Accountant:CPA) ประเทศไทย	ผู้สอบบัญชีรับอนุญาตที่ได้รับการขึ้นทะเบียนและได้รับใบอนุญาต เป็นผู้ที่มีความรู้ด้านวิชาการบัญชี การสอบบัญชี กฎหมายที่เกี่ยวข้องกับการประกอบวิชาชีพสอบบัญชี ความรู้เรื่องระบบสารสนเทศ การใช้คอมพิวเตอร์ในการจัดทำ และตรวจสอบบัญชี	4
ผู้สอบบัญชีภาษีอากร (Tax Auditor:TA) ประเทศไทย	เป็นผู้ที่มีความรู้วิชาการบัญชี วิชาการสอบบัญชี และความรู้เกี่ยวกับประมวลรัษฎากร ประมวลกฎหมายแพ่งและพาณิชย์	1
ผู้ตรวจ/ผู้นำการตรวจมาตรฐาน ISO/IEC 27001:2013 ระบบการจัดการความมั่นคงปลอดภัยสำหรับสารสนเทศ (Information Security Management Systems Auditor/Lead Auditor: ISO/IEC 27001:2013)	วุฒิบัตรรับรองมาตรฐานสำหรับผู้ที่มีความรู้ความเข้าใจในข้อกำหนดในมาตรฐานระบบการจัดการความมั่นคงปลอดภัยสำหรับสารสนเทศ ISO/IEC 27001:2013 รวมถึงหลักการปฏิบัติเพื่อรักษาความมั่นคงปลอดภัยสำหรับสารสนเทศ และหลักการพื้นฐานของการตรวจประเมินต่างๆ เพื่อดำเนินการตรวจสอบกระบวนการตามมาตรฐาน ISO27001:2013	3
ผู้ตรวจ/ผู้นำการตรวจมาตรฐาน ISO/IEC 22301:2012 ระบบการจัดการความต่อเนื่องทางธุรกิจ (Business Continuity Management System Auditor/Lead Auditor : ISO 22301:2012)	วุฒิบัตรรับรองมาตรฐานสำหรับผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจและจัดลำดับความสำคัญภัยคุกคามต่อธุรกิจตามมาตรฐานสากล เพื่อความต่อเนื่องทางธุรกิจ และเพื่อดำเนินการตรวจสอบกระบวนการตามมาตรฐาน ISO 22301:2012	2
ผู้ตรวจ/ผู้นำการตรวจมาตรฐาน ISO/IEC 14001:2015 ระบบการจัดการสิ่งแวดล้อม (CQI and IRCA Certified ISO 14001:2015 Lead Auditor)	วุฒิบัตรรับรองมาตรฐานสำหรับผู้ที่มีความรู้ ความเข้าใจในระดับผู้เชี่ยวชาญที่ให้คำแนะนำการบริหารจัดการเพื่อปกป้องสิ่งแวดล้อม ป้องกันมลภาวะ และปฏิบัติตามพันธกิจต่างๆ เพื่อให้เกิดการพัฒนาอย่างต่อเนื่องตามมาตรฐานสากล ISO14001:2015	1

โดยเจ้าหน้าที่ตรวจสอบภายในอีกจำนวนหนึ่งอยู่ระหว่างการพัฒนาให้ได้รับวุฒิบัตร CIA CISA และ CFE (Certified Fraud Examiners) เพิ่มขึ้นอย่างต่อเนื่องเพื่อสนับสนุนงานตรวจสอบภายในแบบมืออาชีพตามมาตรฐานสากล

ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงต่อการทำรายการระหว่างกัน ประจำปี 2563

ที่ AIS-ARC 006/2564

8 กุมภาพันธ์ 2564

เรื่อง ความเห็นของคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงต่อการทำรายการระหว่างกัน ประจำปี 2563
 เรียน เลขาธิการ
 สำนักงานคณะกรรมการกำกับหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์
 สิ่งที่ส่งมาด้วย รายละเอียดการทำรายการระหว่างกัน

ข้าพเจ้า ผู้มีนามข้างท้ายนี้ ในฐานะคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงของบริษัท แอดวานซ์ อินโฟร์ เซอร์วิส จำกัด (มหาชน) “บริษัท” ขอแจ้งให้ท่านทราบว่า ตามที่บริษัทได้มีการทำรายการระหว่างกันกับบุคคลที่อาจมีความขัดแย้งทางผลประโยชน์ หรือรายการที่เกี่ยวข้องกันสำหรับปี 2563 สิ้นสุดวันที่ 31 ธันวาคม 2563 ตามรายละเอียดที่แนบนั้น

คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงได้พิจารณาแล้ว มีความเห็นว่า ฝ่ายจัดการได้ทำรายการดังกล่าวเพื่อประโยชน์ของบริษัทเป็นสำคัญดังเช่นที่ทำกับบุคคลภายนอกทั่วไป มีเงื่อนไขการค้าปกติ ด้วยราคาที่สมเหตุสมผล และมีการเปรียบเทียบกับราคากลางของตลาดในธุรกิจนั้นๆ แล้ว

จึงเรียนมาเพื่อโปรดทราบ

ขอแสดงความนับถือ

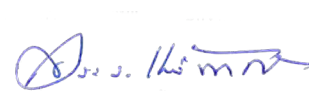
(นายไตรภพ ฤทธิชัย)

ประธานกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง

(นายสุรศักดิ์ วาจาสิทธิ์)

กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง

(นายประสิทธิ์ เชื้อพานิช)

กรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยง

รายการระหว่างกัน

บริษัทและบริษัทย่อยได้มีการตกลงเข้าทำรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน โดยรายการดังกล่าวเป็นรายการตามธุรกิจปกติของบริษัทและบริษัทย่อย และเป็นไปตามเงื่อนไขการค้าทั่วไป

เพื่อให้สอดคล้องกับข้อกำหนดในพระราชบัญญัติหลักทรัพย์และตลาดหลักทรัพย์ ฉบับที่ 4 (พ.ศ. 2551) มาตรา 89/12 (1) คณะกรรมการบริษัทได้อนุมัติในหลักการเมื่อวันที่ 13 สิงหาคม 2551 ให้ฝ่ายจัดการมีอำนาจเข้าทำรายการระหว่างกันที่มีเงื่อนไขการค้าทั่วไปหากธุรกรรมเหล่านั้นมีข้อตกลงทางการค้าในลักษณะเดียวกับที่วิญญูชนจะพึงกระทำกับคู่สัญญาทั่วไปในสถานการณ์เดียวกัน ด้วยอำนาจต่อรองทางการค้าที่ปราศจากอิทธิพลในการที่ตนมีสถานะเป็นกรรมการ ผู้บริหาร หรือบุคคลที่มีความเกี่ยวข้อง

ขั้นตอนการอนุมัติการทำรายการระหว่างกันนั้น บริษัทจะยึดแนวปฏิบัติเช่นเดียวกันกับการทำรายการอื่นๆ ทั่วไป โดยมีการกำหนดอำนาจของผู้มีสิทธิอนุมัติตามวงเงินที่กำหนด นอกจากนั้น คณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงยังทำหน้าที่เป็นผู้สอบทานการทำรายการระหว่างกันของบริษัทและบริษัทย่อยกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันเป็นประจำทุกไตรมาส เพื่อองจัดความขัดแย้งทางผลประโยชน์อย่างรอบคอบ โดยยึดถือประโยชน์ของบริษัทโดยรวมเป็นสำคัญ

รายการระหว่างกันของบริษัทในอนาคตจะเป็นรายการที่ดำเนินการตามปกติทางการค้า โดยใช้นโยบายซื้อขายต่อรองกันตามกลไกราคาตลาดของธุรกิจ ไม่มีการถ่ายเทผลประโยชน์ระหว่างบริษัทกันกับกิจการหรือบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน

สำหรับงวดบัญชีสิ้นสุด ณ วันที่ 31 ธันวาคม 2563 บริษัทและบริษัทย่อยมีรายการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกัน โดยผู้ตรวจสอบบัญชีของบริษัทได้เปิดเผยไว้ในหมายเหตุประกอบงบการเงินที่ตรวจสอบและคณะกรรมการตรวจสอบและกำกับความเสี่ยงทำหน้าที่สอบทานแล้ว และมีความเห็นว่ารายการระหว่างกันทุกรายการเป็นการทำรายการอย่างสมเหตุสมผลและเป็นไปในทางการค้าปกติ โดยบริษัทได้คิดราคาซื้อ-ขายสินค้า และบริการกับบุคคลที่เกี่ยวข้องกันด้วยราคาที่สมเหตุสมผล มีการเปรียบเทียบกับราคากลางของตลาดในธุรกิจนั้นๆ แล้ว โดยมีเงื่อนไขต่างๆ ตามปกติธุรกิจโดยมีรายละเอียดดังต่อไปนี้

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
1. บริษัท อินทัช โฮลดิ้งส์ จำกัด (มหาชน) (อินทัช)/ เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ของบริษัทในสัดส่วนร้อยละ 40.45 - กรรมการบริษัทร่วมกัน: 1. นายสมประสงค์ บุญยะชัย 2. นางสาวจิน ไล เรียบ จง 3. นายกานต์ ตระกูลสุน	บริษัทย้อยมีการชำระค่าบริการและชำระดอกเบี้ยจ่ายจากรายการหุ้นกู้ระยะยาวแก่อินทัช ขณะที่บริษัทย้อยได้ให้บริการและจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่อินทัช <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น 3. ดอกเบี้ยจ่าย 4. หุ้นกู้	1.20	3.09	1.20	7.01	1.20	3.24	บริษัทย้อยเรียกเก็บค่าบริการและจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัทย้อยชำระค่าบริการและชำระดอกเบี้ยจ่ายให้แก่อินทัชในอัตราเดียวกันกับการจ่ายให้ผู้บริหารรายอื่น
		0.01	0.13	0.38	0.43	-	-	
		0.11	0.60	0.44	3.86	0.11	1.12	
		1.37	1.49	4.41	4.53	7.04	6.35	
		1.63	9.51	1.20	1.56	0.93	1.09	
		-	1.71	-	1.76	-	1.52	
		-	62.50	-	51.50	-	15.00	
2. บริษัท ไทยคม จำกัด (มหาชน) (ไทยคม)/ มีอินทัชเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ในสัดส่วนร้อยละ 41.13 - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายสมประสงค์ บุญยะชัย	บริษัทย้อยต้องชำระค่าตอบแทนในอัตรา 1,400,000 USD/ปี สำหรับเช่าช่องสัญญาณดาวเทียม (Transponder) บนดาวเทียมไทยคม 7 จากไทยคม สัญญามีผลถึงวันที่ 19 พฤศจิกายน 2563 และมีการใช้บริการอุปกรณ์รับสัญญาณดาวเทียม และพื้นที่สำหรับติดตั้งอุปกรณ์ดาวเทียม ขณะที่บริษัทย้อยมีการให้บริการโทรศัพท์ทั้งในประเทศและระหว่างประเทศ รวมถึงได้จำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่ไทยคม <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น 3. ดอกเบี้ยจ่าย 4. หุ้นกู้ 5. ซื้อสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่น	-	4.27	-	6.63	-	8.01	ไทยคมเป็นผู้ให้บริการเช่าช่องสัญญาณดาวเทียมรายเดียวในประเทศไทย บริษัทย้อยเรียกเก็บค่าบริการและจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่ไทยคมในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัทย้อยชำระค่าบริการให้แก่ไทยคมในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
		-	0.33	0.19	0.96	-	-	
		-	1.92	0.17	2.56	-	2.21	
		-	47.12	-	55.81	-	53.11	
		-	9.00	-	4.92	-	5.83	
		-	0.11	-	0.08	-	0.41	
		-	5.90	-	0.90	-	-	
		-	2.90	-	2.14	-	0.30	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
3. บริษัท โอ.ที. แอปพลิคชันส์ แอนด์ เซอร์วิส จำกัด (โอทีเอส)/ มีอันทิเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ ร้อยละ 100	บริษัทย่อยว่าจ้างโอทีเอสในการดูแลจัดการ และพัฒนาระบบ SAP ขณะที่บริษัทย่อยให้บริการโทรศัพท์แก่ โอทีเอส							โอทีเอสให้บริการเกี่ยวกับการพัฒนา โปรแกรม และการดูแลจัดการระบบ SAP รวมถึงคำบำรุงรักษา มีบริการที่ดี รวดเร็ว และ ราคาสมเหตุสมผล
	<u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. ซื้อสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่น 3. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	- - - - - -	1.51 0.17 0.21 109.90 10.21 23.08	- 0.04 0.04 - - -	1.61 0.15 0.55 142.84 66.43 55.32	- - - - - -	0.56 0.02 - 56.70 35.83 35.03	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าที่ปรึกษาให้แก่โอทีเอสโดย อัตราค่าบริการขึ้นอยู่กับลักษณะงาน และระดับของที่ปรึกษาโดยเป็นอัตราเดียวกัน กับราคาของบริษัทที่ปรึกษาแบบ SAP รายอื่น
4. กลุ่มบริษัท SingTel Strategic Investments Private Limited (SingTel)/ เป็นผูถือหุ้บใหญ่ของบริษัทร้อยละ 23.32	บริษัทย่อยทำสัญญากับบริษัทในกลุ่ม SingTel ดังนี้ - บริการจำแนกอัตโนมัติระหว่างประเทศ (IR) - บริการโครงข่ายโทรคมนาคมระหว่างประเทศ (IPLC) และบริการเสริม (Content)							การทำสัญญาให้บริการ ซึ่งเป็นราคาที่ ต่างฝ่ายต่างกำหนดในการเรียกเก็บจากลูกค้า ซึ่งบริษัทคิดจากผู้ให้บริการรายอื่น
	<u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น 3. ดอกเบี้ยจ่าย 4. หนี้สินสัญญาเช่า	- - 0.42 - 19.69 - -	191.91 0.67 151.46 268.53 60.79 - -	- - 0.42 - 8.82 - -	125.17 3.83 40.62 280.92 33.11 - -	- - 0.42 - 8.28 - -	52.20 4.86 15.55 257.92 46.04 0.34 13.30	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ IR และค่า บริการเสริม (Content) ในอัตราเดียวกัน กับผู้ให้บริการรายอื่น บริษัทย่อยชำระค่า IPLC, ค่า IR, ค่าบริการ เสริม (Content) ในอัตราเดียวกันกับผู้ให้ บริการรายอื่น

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
5. บริษัท ไทย แอควาเนซ อินโนเวชัน จำกัด (ทีเอชเอไอเอไอ)/ มีอันกัชเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ โดยทางอ้อม	บริษัทย่อยว่าจ้างให้ทีเอชเอไอเอไอเป็นสื่อโฆษณาผ่าน ช่องสัญญาณจานดาวเทียม ขณะที่บริษัทย่อยมีการให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ แก่ทีเอชเอไอเอไอ							ทีเอชเอไอเอไอมีความชำนาญในการบริการสื่อ โฆษณา บริการขายเนื้อหา (Content) ผ่านช่องสัญญาณจานดาวเทียม รวมถึง เป็นผู้จำหน่ายอุปกรณ์รับสัญญาณ ดาวเทียม
	<u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ	-	0.04	-	0.04	-	0.95	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	2. รายได้อื่น	-	-	-	0.03	-	-	
	3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	0.01	-	0.03	-	0.82	
	<u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	-	-	2.31	-	3.00	บริษัทย่อยจ่ายค่าบริการโฆษณาให้ทีเอชเอไอเอไอ ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	2.60	-	0.08	
6. บริษัท ลาว เทเลคอมมูนีเคชันส์ จำกัด (แอลทีซี)/ มีอันกัชเป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ โดยทางอ้อม	บริษัทย่อยร่วมกับแอลทีซีในการให้บริการข้ามแดน อินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ (IR)							แอลทีซีดำเนินธุรกิจโทรคมนาคมในประเทศลาว ให้บริการโทรศัพท์พื้นฐาน โทรศัพท์เคลื่อนที่ บริการอินเทอร์เน็ต และบริการข้ามแดน อินเทอร์เน็ตระหว่างประเทศ โดยอัตราค่าโรมมิ่งที่ คิดเป็นอัตราเทียบเคียงได้กับราคาตลาด
	<u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ	-	26.81	-	26.71	-	17.91	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการ IR ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	2. รายได้อื่น	-	-	-	-	-	5.25	
	3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	2.23	-	2.91	-	4.90	
	<u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	3.73	-	5.04	-	3.74	บริษัทย่อยชำระค่า IR ให้แก่แอลทีซีในอัตรา เดียวกันกับการจ่ายให้ผู้ให้บริการรายอื่น
	2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	0.37	-	0.52	-	0.27	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
7. บริษัท อีคิว จำกัด (อีคิว)/ มีอันทิเป็นผู้ถือหุ้น โดยทางตรง ในสัดส่วน ร้อยละ 20.49	บริษัทย้อยว่าจ้างอีคิวสำหรับการให้บริการ หนังสืออิเล็กทรอนิกส์ (E-book) ผ่านบนสมาร์ตโฟน หรือแท็บเล็ต โดยชำระค่าบริการเป็นรายเดือน ขณะที่บริษัทย้อยให้บริการโทรศัพท์แก่อีคิว							อีคิวดำเนินการธุรกิจนำเสนอสิ่งตีพิมพ์ดิจิทัล (Digital Publication) และหนังสือ อิเล็กทรอนิกส์ (E-book) เช่น หนังสือ วิทยาสาร หรือ หนังสือพิมพ์บนสมาร์ตโฟน, แท็บเล็ต และคอมพิวเตอร์
	<u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ 2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	- -	1.29 0.19	- -	0.93 0.12	- -	0.66 0.04	บริษัทย้อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	<u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	- -	4.27 1.17	- -	0.43 1.72	0.02 -	4.33 0.74	บริษัทย้อยชำระค่าบริการสตรีม (Content) ให้แก่อีคิว ในอัตราร้อยละของรายได้ที่บริษัท ได้รับ ซึ่งเป็นอัตราเดียวกันกับผู้ที่ให้บริการข้อมูล ประเภทเดียวกัน
8. บริษัท อินโฟรแมชั่น ไฮเวย์ จำกัด (ไอเอช)/ มีไอเอชเป็นผู้ถือหุ้นโดยทางอ้อม	ไอเอช ให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก ภายใต้สัญญา เช่าทางการเงินและโครงสร้างสัญญาณ โทรคมนาคม แก่บริษัทย้อยขณะที่บริษัทย้อยให้บริการโทรศัพท์แก่ ไอเอช							ไอเอชให้บริการสิ่งอำนวยความสะดวก ภายใต้สัญญาเช่าทางการเงินและโครงสร้าง สัญญาณโทรคมนาคม
	<u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการบริการ	-	0.04	-	0.05	-	0.05	บริษัทย้อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	<u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น 3. ดอกเบี้ยจ่าย 4. เจ้าหนี้ตามสัญญาเช่าการเงิน 5. หนี้สินสัญญาเช่า	- - - - -	88.61 33.95 4.63 53.58 -	- - - - -	82.31 10.22 2.77 29.41 -	- - - - -	80.51 6.56 12.84 - 459.31	บริษัทย้อยชำระค่าบริการโครงสร้าง สัญญาณโทรคมนาคมแก่ไอเอชในอัตรา เดียวกันโดยเป็นอัตราที่เทียบเคียงได้กับ ผู้ให้บริการรายอื่น

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
9.บริษัท ธนาคารกรุงไทย จำกัด (มหาชน) (เคทีบี)/ - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายไกรฤกษ์ อุชุกานนท์ชัย	ธนาคารกรุงไทยให้บริการทางการเงินแก่บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยมีการให้บริการโทรศัพท์แก่ ธนาคารกรุงไทย							ธนาคารกรุงไทยประกอบธุรกิจให้บริการ ทางการเงิน เช่น ด้านการรับฝากเงิน การให้สินเชื่อ เป็นตัวกลางการชำระเงิน และบริการอื่นๆ
	<u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	17.50	-	24.26	-	35.31	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการและจัดจำหน่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้า ทั่วไป
	<u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. เงินฝากธนาคารและดอกเบี้ยรับ 2. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 3. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น 4. หุ้นกู้ 5. เงินกู้ยืมระยะยาวและดอกเบี้ยจ่าย	0.87	167.37	0.88	177.87	0.93	136.64	บริษัทย่อยรับดอกเบี้ยเงินฝากธนาคารจาก เคทีบีและดอกเบี้ยจ่ายจากการกู้ยืมโดยเป็น อัตราที่เทียบเคียงได้กับธนาคารพาณิชย์อื่น
		-	0.10	-	0.11	-	0.26	
		-	27.18	-	40.39	-	84.34	
		-	-	-	20.00	-	20.00	
		-	3,040.68	-	3,188.81	-	15,212.61	
10. บริษัท ไอ ซีอปปิง จำกัด (ไอ ซีอปปิง)/ มีอันกซ์เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่ โดยทางอ้อม	บริษัทย่อยมีการให้บริการและจำหน่ายโทรศัพท์ เคลื่อนที่แก่ ไอ ซีอปปิง							ไอ ซีอปปิงประกอบธุรกิจทางด้าน ดิจิทัลคอนเทนต์ที่นำเสนอให้ผู้บริโภค เข้าถึงรายละเอียดของสินค้าและบริการ โดยใช้สื่อทีวี โทรศัพท์มือถือ อินเทอร์เน็ต และช่องทางสื่อโฆษณาอื่น
	<u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ 2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	3.33	-	6.20	-	4.18	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการและจัดจำหน่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้า ทั่วไป
		-	0.88	-	0.31	-	0.35	
	<u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	0.03	-	-	-	-	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
11.บริษัท ทีซี บรอดคาสติ้ง จำกัด (ทีซีบี)/ มีอันกซ์เป็นผู้ถือหุ้นใหญ่โดยทางอ้อม	ทีซีบีให้บริการอุปกรณ์ระบบดาวเทียมและสัญญาณ โทรทัศน์แก่บริษัทย่อย							
	<u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหน้าที่การค้าและเจ้าหน้าที่อื่น	- -	12.01 0.49	- -	5.58 0.50	- -	6.62 1.55	บริษัทย่อยชำระค่าบริการอุปกรณ์ระบบ ดาวเทียมและสัญญาณโทรทัศน์แก่ทีซีบี ในอัตราเดียวกันกับการจ่ายให้ผู้ให้บริการ รายอื่น
12.บริษัท กอล์ฟดิกท์ จำกัด (กอล์ฟดิกท์)/ มีอันกซ์เป็นผู้ถือหุ้น โดยทางตรง ในสัดส่วนร้อยละ 25.00	บริษัทย่อยมีการให้บริการโทรศัพท์แก่ กอล์ฟดิกท์							กอล์ฟดิกท์เป็นผู้ให้บริการแพลตฟอร์ม การจองสนามกอล์ฟผ่านแอปพลิเคชัน บนสมาร์ตโฟน
	<u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ 2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	- -	0.09 0.02	- -	0.12 -	- -	0.78 0.03	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	<u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหน้าที่การค้าและเจ้าหน้าที่อื่น	- -	- 0.42	- -	0.17 0.26	- -	- 0.10	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
13.บริษัท อมตะ เน็ทเวอร์ค จำกัด (เอเอ็น)/ มีเอไอเอสเป็นผู้ถือหุ้นโดยทางอ้อม	เอเอ็นให้บริการค่าเช่าวงจรโทรคมนาคมแก่บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการด้านการบริหารงานและ มีการให้บริการโทรศัพท์แก่เอเอ็น							เอเอ็นเป็นผู้ให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม ภายในนิคมอุตสาหกรรมบ่อตะ
	ขายสินค้าและบริการ							
	1. รายได้จากการให้บริการ	-	0.29	-	1.81	-	0.16	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์
	2. รายได้อื่น	-	6.00	-	5.95	-	6.49	เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	0.56	-	1.14	-	0.59	และให้บริการการบริหารงานในอัตราที่ตกลงกัน
	4. ขายสินทรัพย์ถาวรและสินทรัพย์อื่น	-	-	-	-	-	-	
	ซื้อสินค้าและบริการ							
	1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	16.11	-	26.38	-	37.66	บริษัทย่อยชำระค่าบริการเช่าวงจร
	2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	1.96	-	8.11	-	5.72	โทรคมนาคมแก่เอเอ็นในอัตราเดียวกัน
	3. ดอกเบี้ยจ่าย	-	-	-	-	-	0.18	กับการจ่ายให้ผู้ให้บริการรายอื่น
	4. หนี้สินสัญญาเช่า	-	-	-	-	-	6.62	
14.บริษัท วงใน มีเดีย จำกัด (วงใน)/ มีอินทกซ์เป็นผู้ถือหุ้น โดยทางตรง ในสัดส่วนร้อยละ 9.54	บริษัทย่อยว่าจ้างวงในเพื่อให้บริการสร้างและออกแบบ เว็บไซต์บนสมาร์ตโฟน ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการ โทรศัพท์แก่วงใน							วงในเป็นผู้ให้บริการแอปพลิเคชันบนสมาร์ต โฟนเกี่ยวกับร้านอาหาร ความสวยงามงาน และสปา ในประเทศไทย
	ขายสินค้าและบริการ							
	1. รายได้จากการให้บริการ	-	0.02	-	0.28	-	2.19	บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์
	2. รายได้อื่น	-	-	-	0.09	-	0.58	เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	ซื้อสินค้าและบริการ							
	1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	3.36	-	4.71	-	2.28	บริษัทย่อยชำระค่าบริการ ค่าโฆษณาและค่า
	2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	0.27	-	0.13	ส่งเสริมการตลาดแก่วงในในอัตราเดียวกันกับ
								การจ่ายให้ผู้ให้บริการรายอื่น

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
15.บริษัท ดิจิโอ (ประเทศไทย) จำกัด (ดิจิทัล) บริษัทฯเป็นผู้ถือหุ้นโดยตรง ในสัดส่วนร้อยละ 8.05	บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์แก่ดิจิทัล <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ 2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น							ดิจิโอเป็นผู้ให้บริการในการชำระเงินผ่านบัตรเครดิต โดยใช้อุปกรณ์เชื่อมต่อผ่านบนสมาร์ตโฟน บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
		-	1.41	-	5.88	-	6.94	
		-	0.81	-	0.58	-	0.90	
		-	-	-	-	-	1.80	
16.บริษัท บีอีซี เวิลด์ จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (บีอีซี)/ - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายสมประสงค์ บุญยะชัย	บริษัทย่อยว่าจ้างบีอีซีในการให้บริการเสริมของโทรศัพท์เคลื่อนที่ ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์แก่บีอีซี <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ 2. รายได้อื่น 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น							บริษัทย่อยของบีอีซีเวิลด์ ได้ให้บริการรายการโทรทัศน์และอินเทอร์เน็ตบนแท็บเล็ตผ่านแอปพลิเคชันบนสมาร์ตโฟน บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าบริการเสริม (Content) ให้แก่บีอีซี ในอัตราร้อยละของรายได้ที่บริษัทได้รับ ซึ่งเป็นอัตราเดียวกันกับผู้ให้บริการข้อมูลประเภทเดียวกัน
		-	8.56	-	6.26	-	4.92	
		-	-	-	0.07	-	-	
		-	1.65	-	0.49	-	0.51	
		-	9.35	-	6.52	-	5.58	
		-	0.98	-	1.02	-	1.08	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
17.บริษัทปูนซิเมนต์ไทย จำกัด (มหาชน) และบริษัทย่อย (เอสซีจี)/ - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายกานต์ ตระกูลอุน	เอสซีจีให้บริการให้เช่าแก่บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์ และจัดจำหน่ายโทรศัพท์เคลื่อนที่แก่เอสซีจี <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ - 50.81 2. รายได้อื่น - - 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - 6.37							กลุ่มบริษัทเอสซีจีเป็นบริษัทปูนซิเมนต์และ วัสดุก่อสร้างที่ใหญ่ที่สุดในประเทศไทยและใน ภูมิภาคเอเชียตะวันออกเฉียงใต้
	<u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น - 0.09 2. ดอกเบี้ยจ่าย - 7.96 3. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - 2.39 4. หุ้นกู้ - 255.00 5. หนี้สินสัญญาเช่า - -							บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการและจัดจำหน่าย โทรศัพท์เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้า ทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าบริการเช่า (ค่าเช่าพื้นที่ สถานีฐานและค่าไฟ) ให้แก่เอสซีจี ในอัตรา เดียวกันกับผู้เช่ารายอื่น
18.บริษัท แสบบิก – โน้ต เปย์ จำกัด (อาร์แอลพี)/ มีเอไอเอสเป็นผู้ถือหุ้นโดยทางอ้อม * วันที่ 5 มีนาคม 2561 บริษัท แอดวานซ์ เอ็มเปย์ จำกัด ได้ลงทุนบริษัท แสบบิก-โน้ต เปย์ จำกัด มีสัดส่วนการถือหุ้นร้อยละ 33.33	อาร์แอลพีให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์แก่บริษัทย่อย ขณะที่บริษัทย่อยได้ให้บริการโทรศัพท์เคลื่อนที่ แก่อาร์แอลพี <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ - 1.55 2. รายได้อื่น - - 3. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น - 1.45							อาร์แอลพีให้บริการเงินอิเล็กทรอนิกส์ เพื่อรองรับการให้บริการแก่ลูกค้า ในเศรษฐกิจแบบดิจิทัล
	<u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น - 18.30 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น - 17.79							บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป บริษัทย่อยชำระค่าบริการ (เงินอิเล็กทรอนิกส์, ระบบการจ่ายเงินอิเล็กทรอนิกส์) ให้แก่ อาร์แอลพีในอัตราเดียวกันกับผู้ให้บริการ รายอื่น

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
19.บริษัท ไอสอท จำกัด (มหาชน) (ไอเอสพี)/ - กรรมการบริษัทร่วมกัน: นายสมประสงค์ บุญยะชัย	บริษัทย้อยให้บริการโทรศัพท์แก่ ไอเอสพี ในกรณีที่ไอเอสพีให้บริการพื้นที่เช่ากับบริษัทย้อย							ไอเอสพีประกอบธุรกิจสินค้าอุปโภคบริโภค โดยเน้นทางด้านผลิตภัณฑ์เครื่องดื่มที่ไม่ผสม แอลกอฮอล์และผลิตภัณฑ์ของใช้ส่วนบุคคล บางชนิด
	ขายสินค้าและบริการ							บริษัทย้อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	1. รายได้จากการให้บริการ	-	5.07	-	9.35	-	11.41	
	2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	0.68	-	2.44	-	3.90	
	ซื้อสินค้าและบริการ							
20.บริษัท อินทัช มีเดีย จำกัด (ไอทีเอ็มซี)/ - มีอินทัชเป็นผู้ถือหุ้น โดยทางตรง ในสัดส่วนร้อยละ 100	ไอทีเอ็มซีให้บริการอบรมกับบริษัทและบริษัทย้อย							ไอทีเอ็มซีเป็นผู้ให้บริการด้านการฝึกอบรม ภายในกลุ่มบริษัทอินทัชกรุ๊ป
	ขายสินค้าและบริการ							บริษัทย้อยจ่ายค่าบริการอบรมให้ไอทีเอ็มซี ด้วยอัตราค่าบริการเดียวกับลูกค้าทั่วไป
	1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น	-	-	-	-	7.03	33.63	
	2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	-	0.18	
21.บริษัท ซิเอก การ์ด จำกัด (ซีเอชไอโอ)/ - มีอินทัชเป็นผู้ถือหุ้น โดยทางตรง ในสัดส่วนร้อยละ 20.70	บริษัทย้อยให้บริการโทรศัพท์แก่ซีเอชไอโอ							ซีเอชไอโอเป็นผู้ให้บริการด้านการตลาด แบบดิจิทัลและเทคโนโลยี โซเชียลมีเดีย
	ขายสินค้าและบริการ							บริษัทย้อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
	1. รายได้จากการให้บริการ	-	0.06	-	0.18	-	0.18	
	2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น	-	0.02	-	0.02	-	0.04	

บริษัทที่เกี่ยวข้อง/ ความสัมพันธ์กับบริษัท	ลักษณะรายการ	มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2561 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2562 (ล้านบาท)		มูลค่ารายการระหว่างกันสำหรับงวด สิ้นสุด 31 ธันวาคม 2563 (ล้านบาท)		เหตุผลและความจำเป็น ของการทำรายการ
		งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	งบการเงินเฉพาะ	งบการเงินรวม	
22.บริษัท วายดีเอ็ม (ไทยแลนด์) จำกัด (วายดีเอ็ม) / - มีอันกัซเป็นผู้ถือหุ้น โดยทางตรง ในสัดส่วนร้อยละ 8.11	บริษัทย่อยให้บริการโทรศัพท์แก่ วายดีเอ็ม <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ	-	-	-	0.02	-	0.02	วายดีเอ็มเป็นผู้ให้บริการด้านการ ตลาดแบบดิจิทัลในรูปแบบอีโคซิสเต็ม บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการโทรศัพท์ เคลื่อนที่ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป
23.บริษัท สห แอดวานซ์ เน็ทเวอร์ค จำกัด (เอสเอเอ็น) / - มีเอไอเอสเป็นผู้ถือหุ้นโดยทางอ้อม	บริษัทย่อยให้บริการโทรศัพท์แก่เอสเอเอ็น ขณะที่เอสเอเอ็นให้บริการเช่าอุปกรณ์แก่บริษัทย่อย <u>ขายสินค้าและบริการ</u> 1. รายได้จากการให้บริการ 2. ลูกหนี้การค้าและลูกหนี้อื่น <u>ซื้อสินค้าและบริการ</u> 1. ค่าเช่าและค่าบริการอื่น 2. เจ้าหนี้การค้าและเจ้าหนี้อื่น	-	-	-	-	-	1.10 0.18	เอสเอเอ็นเป็นผู้ให้บริการโครงข่ายโทรคมนาคม ภายในนิคมอุตสาหกรรม สหพัฒนา บริษัทย่อยเรียกเก็บค่าบริการจัดการในอัตรา ค่าบริการที่เหมาะสม บริษัทย่อยจ่ายค่าเช่าอุปกรณ์ ในอัตราเดียวกันกับลูกค้าทั่วไป